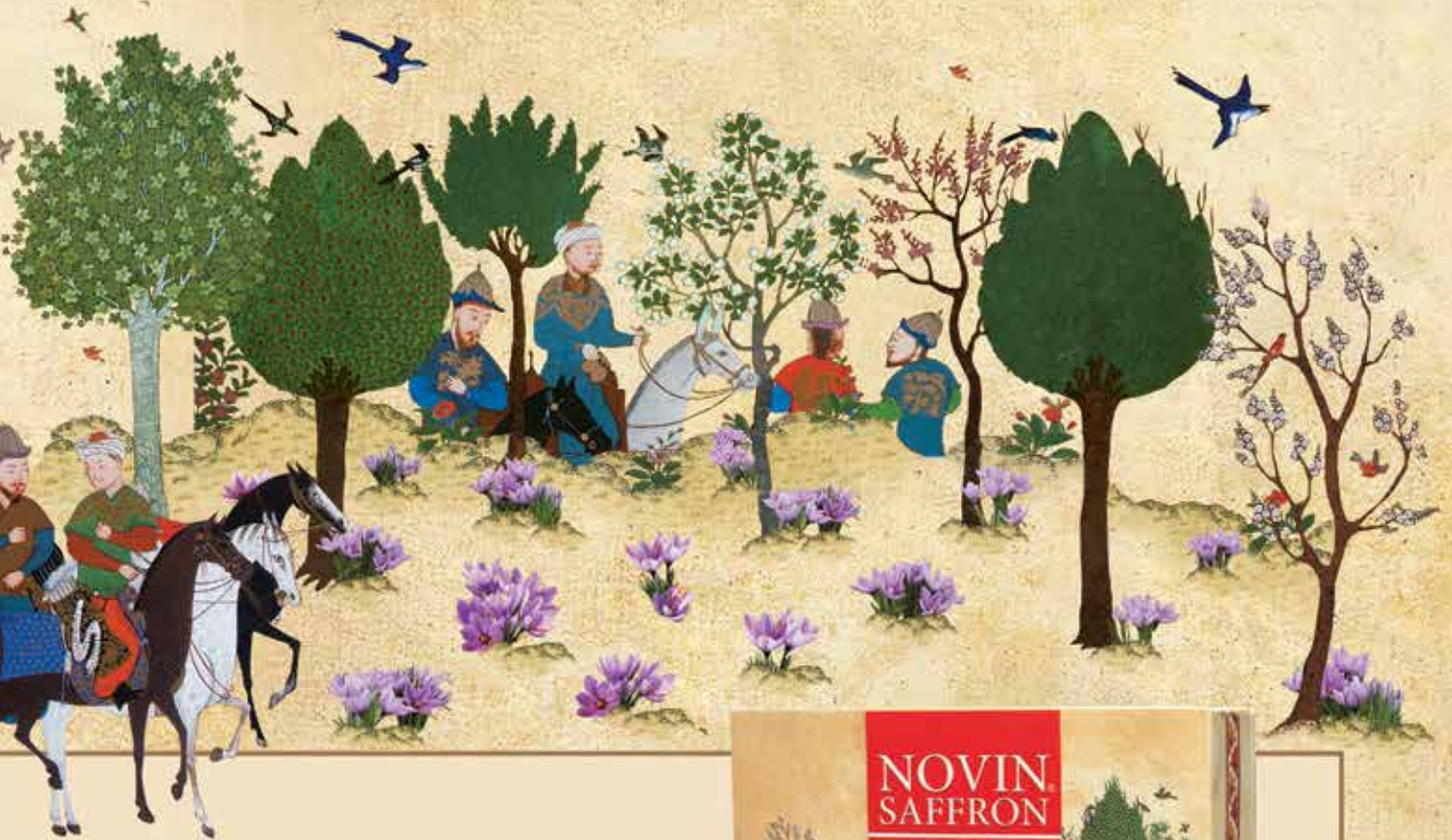

- ◀ وضعیت بانک‌ها در بودجه سال آینده چگونه است؟
- ◀ سرمایه‌گذاران به خاورمیانه نمی‌آیند
- ◀ نگاهی به دیپلماسی اقتصادی و تجاری ایران و پاکستان
- ◀ چین چطور به دومین کشور قدرتمند جهان تبدیل شد؟
- ◀ صندوق بین‌المللی پول و چشم‌انداز اقتصادی ایران
- ◀ جایگاه ایران در شاخص رقابت صنعتی و جای خالی بخش خصوصی

زنجیر گسسته پژوهش در خراسان رضوی

NOVIN SAFFRON

saffron@novinsaffron.com www.instagram.com/novinsaffron www.facebook.com/novinsaffron www.linkedin.com/company/novinsaffron

کارخانه: مشهد، شهرک صنعتی توس، بیش اندیشه ۶، پردیس نوین زعفران

تلفن: ۰۵۱-۳۲۲۵۳۱۴۷ فکس: ۰۵۱-۳۲۲۵۵۲۲۶

دفتر خدمات مشتریان تهران: اتوبان شهید چمران، پارک وی، خیابان جوانان، ابتدای خیابان ب پلاک ۱، طبقه سوم، واحد ۷

تلفن: ۲۲۰۱۵۸۰۰-۲۲۰۱۱۷۰۰-۲۲۰۱۱۸۰۰

- ۲ یادداشت / وضعیت بانک ها به گزارش بانک مرکزی
- ۳ وضعیت بانک ها در بودجه سال آینده چگونه است؟
- ۵ سرمایه گذاران به خاور میانه نمی آیند
- ۶ چین چطور به دومین کشور قدرتمند جهان تبدیل شد؟
- ۸ جایگاه ایران در شاخص رقابت صنعتی و جای خالی بخش خصوصی
- ۱۰ اقتصاد ایران از رکود خارج می شود؟
- ۱۲ چرا آمار چک های برگشتی کاهش یافته است؟
- ۱۴ زنجیر گسسته پژوهش در استان
- ۱۸ سهامداران پدید آمده مردم ۷۸/۵ و بانک ۲۱/۵ درصد
- ۲۱ رشد اقتصادی کشور طی ۹ ماهه ۱۳۹۸
- ۲۲ افزایش مالیات در دوره رکود
- معرفی پنج شهرستان برتر خراسان رضوی از نظر عملکرد معین های اقتصادی
- ۲۴ صندوق بین المللی پول و چشم انداز اقتصادی ایران
- ۲۵ طراحان تحریم چه برنامه هایی برای اقتصاد ایران چیدند
- ۳۰ مروری بر وضعیت بازار کار ایران در پاییز ۱۳۹۸
- ۳۲ ایران ارزان ترین مقصد گردشگری در بین ۱۴۰ کشور جهان
- ۳۵ صنعت بیمه کشور در تابستان ۹۸
- دستور العمل صدور کارت های طلایی، نقره ای و برنزی با هدف معرفی
- ۳۶ کار آفرینان و معین اقتصادی موفق
- ۴۰ وضعیت اجاره بهادر دی ماه ۹۸

صاحب امتیاز و مدیر مسول:
مهندس حمیدرضا شوشتریان

زیر نظر شورای نویسندگان

طراحی و صفحه آرایی:

هدی امیر
گروه ترجمه:
زهرا پزشکی

ویراستار:

احمد حسین زاده

عکس:

حسین نظامی

واحد بازرگانی:

جلیل فروتن - الهه ارجمند
تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۲۰۱۱۱

روابط عمومی:

محبوبه احمدپور

پایگاه اینترنتی:

فرشاد عباسی

نشانی:

تهران - شریعتی - خیابان دستگردی

پلاک ۷۴

طبقه دوم - واحد ۳

تلفن: ۰۲۱-۲۲۲۲۰۹۶۱

دورنگار: ۰۲۱-۲۲۲۶۹۰۳۲

مشهد - خیابان راهنمایی - برج سلمان

طبقه ۸ - واحد ۲

تلفکس: ۰۵۱-۳۸۴۲۰۱۱۱

www.eghtesadasia.com
eghtesadeasia@gmail.com

چاپ: ثامن

وضعیت بانک‌ها به گزارش بانک مرکزی

محمدحسین ادیب

از کل سپرده‌ها ۳۸ درصد به وام تبدیل شده و نه به سرمایه‌گذاری. از کل سپرده‌ها ۹ درصد به معوقات بانکی تبدیل شده است. از کل سپرده‌ها ۱۳ درصد به وام مسکن تبدیل شده است که سالم‌ترین نوع وام است اما برای بانک‌ها پول نمی‌شود چون وام‌ها بلندمدت است و اقساط ماهانه آن مشکلی از مشکلات بانک‌ها را در کوتاه‌مدت حل نمی‌کند. از کل سپرده‌ها ۲۴ درصد آن به اظهار سیف به وام به ۲۰۰ شرکت بزرگ تبدیل شده که نه اصل آن را پرداخت می‌کنند و نه فرع آن را و هم اصل آن را تمدید می‌کنند و هم فرع آن را، یعنی برای بانک پول نمی‌شود. سرکاری است. از کل سپرده‌ها ۱۶ درصد به وام تبدیل شده که به موقع بازپرداخت می‌شود و مجدداً وام داده می‌شود.

فقط ۱۶ درصد از کل سپرده‌ها گردش دارد یعنی ۳۰۸ هزار میلیارد تومان در سال. بانک‌ها از محل ۳۰۸ هزار میلیارد تومان سپرده‌ای که گردش دارد باید سود سپرده را پرداخت کنند در خرداد ۹۸ نسبت به خرداد ۹۷ بانک‌ها ۳۸۴ هزار میلیارد تومان به سپرده‌گذاران بدهکارتر شده‌اند.

کمی خنده دار است؛ کل سپرده‌های سالم ۳۰۸ هزار میلیارد تومان است و در فاصله یک سال بانک‌ها ۳۸۴ هزار میلیارد تومان به سپرده‌گذاران بدهکارتر شده‌اند، بانک‌ها دارند این کلاه آن کلاه می‌کنند.

صحت آمار فوق را با مراجعه به منبع فوق بیازمائید.

راه حل روشن است: سود سپرده باید کاهش یابد این راه حل را نیز هیچ کس قبول ندارد، ایرانیان در اینکه چگونه می‌شود مشکلات را حل نکرد به اجماع رسیده‌اند. در این حوزه یک اجماع ملی وجود دارد.

نقدینگی اعدادی که اعلام می‌کنند نیست، اعدادی که اعلام می‌کنند نقدینگی کاغذی است، نقدینگی واقعی همین ۳۰۸ هزار میلیارد سپرده‌ایست که گردش واقعی دارد، البته نقدینگی شامل سپرده بانکی بخش خصوصی و اسکناس در اختیار مردم بیرون از نظام بانکی است (۵۰ هزار میلیارد تومان) این اسکناس باید به ۳۰۸ هزار میلیارد تومان اضافه شود و دیگر هیچ. نقدینگی در جریان ۳۵۸ هزار میلیارد تومان است نه ۱۹۷۹ هزار میلیارد تومان در خرداد ۹۸. فقط مبلغ ۱۸ درصد از نقدینگی اعلامی در جریان است

وضعیت بانک‌ها در بودجه سال آینده چگونه است؟

شرکت‌های دولتی و موسسات انتفاعی وابسته به دولت باید تلاش کنند تا این میزان درآمد نصیب دولت شود تا دولت بتواند برابر مقررات بودجه آن را صرف مصارف مورد نظر قانون گذار کند.

اگرچه درباره شبکه بانکی کشور رقم مذکور شامل بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی نمی‌شود بلکه فقط بانک‌های دولتی را در بر می‌گیرد، اما جدول شماره ۲-۱۱ لایحه بودجه، دو رقم را به عنوان درآمد بانک‌های دولتی پیش‌بینی کرده که شامل مبلغ ۱۱۶۴۹۹۷۲۸۲ میلیون ریال به عنوان سایر دریاقتی‌ها که در کل بالغ بر مبلغ ۱۱۹۱۹۲۹۷۰۱ میلیون ریال می‌شود و به همین میزان برای آن مصارف بودجه‌ای تعیین شده است. طبیعی است اگر بانک‌های دولتی این میزان درآمد را برای دولت در سال ۱۳۹۹ تحصیل نکنند کسر بودجه بانک‌های دولتی اجتناب ناپذیر خواهد بود.

به این ترتیب اولین تکلیف شبکه بانکی کشور البته در بخش بانک‌های دولتی محقق کردن درآمد مورد انتظار دولت است. اما دولت در لایحه بودجه تکالیف دیگری نیز برای شبکه بانکی کشور پیش‌بینی کرده است.

تکالیف ۳ بخشی لایحه بودجه پیشنهادی دولت به مجلس برای بانک مرکزی، بانک‌ها و موسسات اعتباری

در همین راستا، علی‌نظافتیان درباره این تکالیف، اظهار داشت: در بند "۱" قسمت "ه" تبصره یک بودجه پیشنهادی دولت بانک‌ها و شرکت‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت مکلف شده‌اند، در طول سال ۱۳۹۹ متناوب و هر سه ماه یکبار نسبت به ثبت و بروزرسانی اطلاعات خود و شرکت‌ها و مؤسسات تابعه و وابسته، نظیر اطلاعات پایه، اطلاعات نیروی انسانی (از طریق سامانه کارمند ایران) و مدیران، بودجه و صورت‌های مالی و گزارش‌های عملکردی را در سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیردولتی مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی اقدام کنند.

یک کارشناس حقوق بانکی تکالیف و مسئولیت‌های نظام بانکی در پیش‌نویس لایحه بودجه سال ۹۹ را بررسی کرد. به روال هر سال دولت لایحه بودجه پیشنهادی خود برای سال ۱۳۹۹ را تقدیم مجلس کرده تا پس از بررسی در کمیسیون تلفیق در صحن علنی مجلس بررسی و تصویب شود. لایحه بودجه سالانه کل کشور معمولاً از دو بخش اصلی منابع درآمدی دولت که شامل درآمد حاصل از فعالیت وزارتخانه‌ها، موسسات و شرکت‌های دولتی است و تعیین محل مصرف این هزینه‌ها تشکیل می‌شود.

پس هم وصول درآمدهای دولت و هم محل و نحوه مصرف آن باید متکی به قانون باشد. دیوان محاسبات نیز به عنوان نهاد نظارتی مجلس شورای اسلامی بر مصرف صحیح اعتبارات بودجه نظارت خواهد داشت و در پایان هر سال گزارش تفریغ بودجه را تقدیم مجلس شورای اسلامی خواهد کرد تا مشخص شود که آیا درآمدهای پیش‌بینی شده دولت در قانون بودجه محقق شده است یا خیر و اینکه آیا این درآمدها مطابق با اعتبارات بودجه‌ای مصرف شده‌اند یا خیر؟

به همین جهت دولت در بند ب ماده واحده بودجه سال ۱۳۹۹ درآمد شرکت‌ها و موسسات دولتی را بدین گونه برآورد و پیش‌بینی کرده که بودجه شرکت‌های دولتی، بانک‌ها و موسسات انتفاعی وابسته به دولت از لحاظ درآمدها و سایر منابع تامین اعتبار بالغ بر چهارده میلیون و هشتصد و سی و نه هزار و چهارصد و پنجاه و هفت میلیارد و ششصد و هشتاد و نه میلیون ریال و از حیث هزینه‌ها و سایر پرداخت‌ها بالغ بر چهارده میلیون و هشتصد و سی و نه هزار و چهارصد و پنجاه و هفت میلیارد و ششصد و هشتاد و نه میلیون ریال باشد.

بر همین اساس، بانک‌های دولتی و

وی افزود: وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است امکان دسترسی به اطلاعات سامانه مذکور را به صورت برخط برای سازمان برنامه و بودجه کشور و دیوان محاسبات کشور فراهم کند.

براین اساس، ترتیب بانک‌های دولتی در طول سال ۱۳۹۹ باید اطلاعات مورد نظر قانون‌گذار را به طور مرتب و مستمر در سامانه یکپارچه شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی وارد کند.

این کارشناس حقوق بانکی با اشاره به اینکه کاش قانون‌گذار به منظور شفاف‌سازی و آگاهی بخشی عمومی مقرر می‌کرد که دولت مکلف است بخش‌های غیر محرمانه اطلاعات این سامانه را در دسترس عموم مردم قرار دهد تا مردم از این اطلاعات آگاهی داشته باشند، درباره دومین تکلیف بودجه، گفت: دولت همچنین در بند "ه" تبصره ۲ لایحه پیشنهادی ایجاد سامانه شناسنامه ملی اشخاص حقوقی کشور را پیش‌بینی و مقرر کرده که وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان برنامه و بودجه کشور، سازمان اداری و استخدامی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و سازمان بورس اوراق بهادار مکلفند اقدامات لازم را برای برقراری ارتباط سامانه‌های الکترونیکی مرتبط (اعم از سامانه جامع بودجه، کارمند ایران، مهتاب، سامانه شناسه ملی اشخاص حقوقی کشور) با سامانه یکپارچه اطلاعات شرکت‌های دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی و تبادل اطلاعات به عمل آورند.

به گفته نطافتیان، سومین تکلیف، در مورد نحوه استفاده از منابع فاینانس خارجی در تبصره ۳ بودجه پیشنهادی است که مقرر شده در مورد کلیه طرح‌های دولتی و غیر دولتی متقاضی استفاده از تسهیلات مالی خارجی (فاینانس) اخذ تاییدیه دستگاه اجرائی ذیربط به منظور تایید اولویت برای استفاده از تامین مالی خارجی، وزارت امور اقتصادی و دارایی به منظور صدور ضمانتنامه دولتی) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (و به منظور کنترل تعادل و مدیریت تراز ارزی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور فقط برای کنترل طرح‌های بخش دولتی شامل طرح‌های شرکت‌ها و طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای ضروری بوده و

بازپرداخت اصل و سود هر یک از طرح‌ها از محل عایدات طرح و یا منابع پیش‌بینی شده در این قانون قابل پرداخت است. براین اساس ترتیب صدور ضمانت نامه دولتی در اینگونه موارد فقط توسط بانک مرکزی صورت می‌گیرد.

وی چهارمین مورد را در مورد توسعه بخش حمل و نقل در بند تبصره ۴ بودجه پیشنهادی مقرر شده عنوان کرد و ادامه داد: به بانک‌های عامل اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۹ از محل منابع در اختیار نسبت به اعطای تسهیلات ارزی - ریالی به سرمایه‌گذاران بخش‌های خصوصی، تعاونی و شهرداری‌ها برای طرح‌های توسعه‌ای سازمان‌های توسعه‌ای و نیز انواع مختلف حمل و نقل درون و برون شهری و همچنین حمل و نقل دریایی بدون انتقال مالکیت با معرفی سازمان‌های توسعه‌ای و وزارت راه و شهرسازی و تضمین سازمان‌ها و شرکت‌های تابعه و ذیربط این وزارتخانه و یا وزارت کشور با تضمین سازمان امور شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور در قبال اخذ حق دسترسی فروش خدمات به استفاده کنندگان تا استهلاك اصل سرمایه و سود آن اقدام کنند.

وی افزود: این قانون به آن معناست که نظام بانکی کشور در مورد تسهیلات ارزی و ریالی درون و برون شهری باید فقط به تضمین وزارتخانه یا سازمان ذیربط اکتفا کند.

برهمن اساس این پرسش مطرح خواهد بود که اگر بانک‌ها برای پرداخت تسهیلات ارزی از منابع بانک مرکزی یا صندوق توسعه استفاده کنند در آن صورت خود در مقابل بانک مرکزی یا صندوق توسعه تعهد ارزی مستقل خواهند داشت. پس چگونه می‌توان برای پرداخت تسهیلات فقط به تعهد وزارتخانه یا شرکت ذیربط اکتفا کرد؟

این کارشناس حقوق بانکی، با اشاره به اینکه موارد دیگری نیز وجود دارد اما در مجموع تکالیف پیش‌بینی شده در لایحه پیشنهادی دولت به مجلس برای بانک مرکزی و بانک‌ها و موسسات اعتباری را می‌توان به سه دسته کلی از جمله تکالیف خاص بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، تکالیف خاص بانک‌های دولتی و تکالیف خاص شبکه بانکی کشور اعم از بانک‌های دولتی یا بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی تقسیم کرد.

وی افزود: واقعیت این است که بانک‌ها و موسسات اعتباری خصوصی مسئولیتی در قبال تامین درآمدهای عمومی دولت ندارند. لذا از نظر حقوقی هرگونه تکلیف بودجه‌ای برای آنان در قوانین بودجه نیازمند مانند تسهیلات تکلیفی یا پرداخت انواع و اقسام وام یا تسهیلات مورد نظر دولت نیازمند تصریح قانون‌گذار است و با استنباط حقوقی نمی‌توان تکالیف مالی بر آنان تحمیل کرد.

نطافتیان با اشاره به اینکه قوانین بودجه باید از چنان شفافیت و صراحتی برخوردار شود که به راحتی بتوان تشخیص داد که آیا تکلیف ذکر شده مرتبط با کل شبکه بانکی کشور اعم از بانک‌های خصوصی و دولتی است یا تکالیف خاص بانک‌های دولتی و افزون بر آن نکته اساسی در مورد فرایندهای عملیاتی بانک‌ها آن است قانون‌گر یعنی مجلس شورای اسلامی و خصوصاً کمیسیون تلفیق باید به وام و تسهیلات بانکی به عنوان محصولات تولیدی بانک‌ها نگاه داشته باشد.

به گفته وی، هر محصول تولیدی نیز قیمتی تمام شده دارد که با اضافه کردن سود منصفانه به دست مصرف‌کننده خواهد رسید. براین مبنا بجز در موارد ضروری و اساسی حتی المقدور در قوانین بودجه و همچنین سایر قوانین بایستی از تحمیل هزینه‌یایی که به نحوی از انحاء منتهی به افزایش قیمت تمام شده محصولات بانکی یعنی وام یا تسهیلات یا اعتبارات بانکی می‌شود مثل تحمیل تسهیلات تکلیفی و بصورت الزام بانک‌ها به آوردن قسمتی از منابع خود در کنار اعتبارات دولتی خوداری شود.

زیرا این پدیده در نهایت حاشیه سود بین قیمت تمام شده محصولات بانک‌ها و نرخ سود مصوب شورای پول و اعتبار را افزایش خواهد داد و بانک‌ها را در عمل ناچار خواهد کرد تا تدابیر بانکی برای حل این مشکل اندیشه کنند و راه حل این مشکل نیز وضع قوانینی مناسب است که قیمت تمام شده تجهیز منابع و محصولات بانکی و همچنین هزینه‌های مدیریتی و عملیاتی بانک‌ها کاهش یابد که به تبع کاهش این هزینه‌ها، نرخ سود تسهیلات بانکی نیز کاهش خواهد یافت. /اینا

سرمایه گذاران به خاورمیانه نمی آیند

ریسک های خاورمیانه ای در سال ۲۰۲۰ کدامند؟

*نفت و انتشار

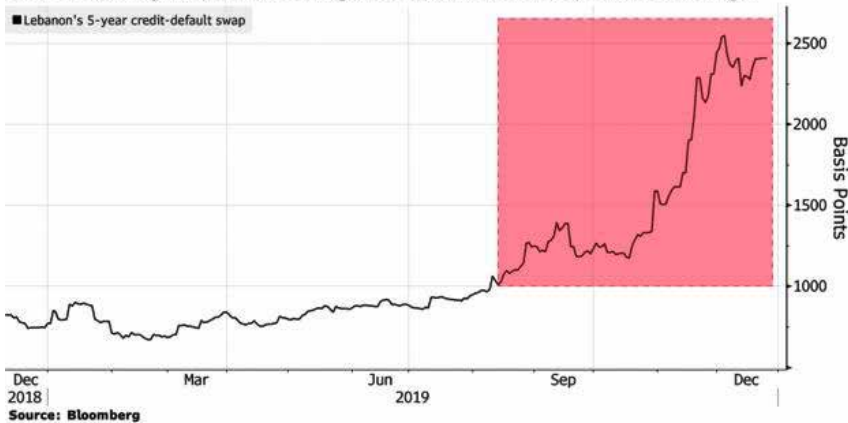
با توجه به رتبه بندی Fitch، با کاهش ۲۰ درصدی قیمت نفت برنت از اکتبر ۲۰۱۸ که بالاترین سطح قیمت چهار ساله بوده است، کسری مالی در برخی از اقتصادهای منطقه رو به افزایش گذاشت و حالا هرگونه کاهش قیمت بیشتر در سال ۲۰۲۰ به این کسری دامن می زند. آژانس بین المللی انرژی در ماه دسامبر اعلام کرد که حتی با وجود کاهش عرضه اوپک و سایر متحدانش، در سال ۲۰۲۰ بازارهای جهانی نفت با مازاد عرضه روبه رو خواهند بود. تولید خارج از این گروه، تحت رهبری شیل ایالات متحده این مازاد عرضه را رقم می زند.

*اعتراض ها

بیکاری بالای جوانان، حاکمیت ضعیف و سایر مشکلات منجر به بهار عربی در سال ۲۰۱۱ شد، از آن زمان همچنان این مسئله تهدید کننده ثبات سیاسی در بسیاری از کشورهای منطقه است. در مواجهه با این مشکلات، دولت های عراق، لبنان، مصر، الجزایر، ایران و سودان در تلاش برای برنامه اصلاحات اقتصادی هستند. اما به گفته تحلیلگران اصلاحات برای ثبات عمومی و امور مالی خارجی هم در کشورهای وارد کننده و هم صادر کننده احتمال ریسک بیشتر و واکنش های اجتماعی و سیاسی را در بر خواهد داشت.

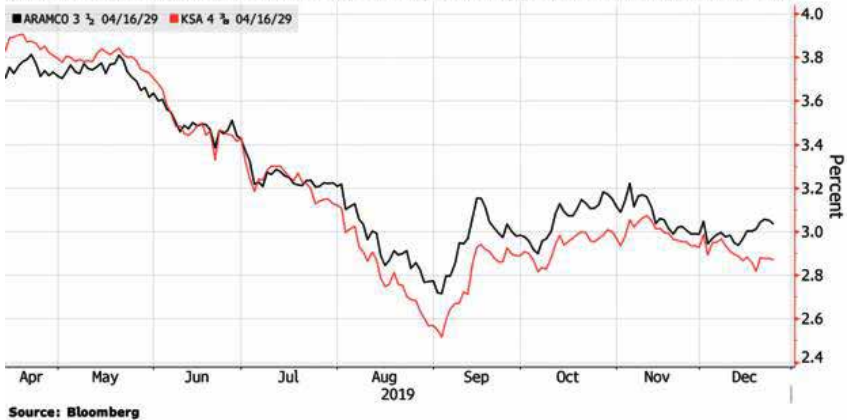
Red Flag

Cost of insuring Lebanon's debt against default is still near the record high

Gulf-Debt Hunger

Bonds of Saudi Arabia and Aramco, the region's biggest borrowers, have rallied

احتمال درگیری میان کشورهای خلیج فارس وجود دارد. احتمالی که باعث شده کشورهای حاشیه خلیج فارس یک تجدیدنظر استراتژیک انجام دهند.

اگر سال ۲۰۱۹، سالی بود که بازارهای خاورمیانه پشت سر هم در آن دچار مشکل می شدند، سال ۲۰۲۰ آزمایش خواهد کرد که آیا پول خارجی این وضعیت را تغییر می دهد یا خیر. سال جاری، ۵ اقتصاد خلیج فارس به فهرست اوراق قرضه بازارهای نوظهور JPMor-Chase & Co پیوستند. اما ریسک هایی هم در این زمینه وجود خواهد داشت. بلومبرگ در گزارشی لیستی از بزرگترین ریسک هایی که سرمایه گذاران در سال آینده در خاورمیانه با آن روبه رو خواهند بود را منتشر کرده است.

*درگیری های حاشیه های خلیج

احتمال درگیری میان کشورهای خلیج فارس وجود دارد. احتمالی که باعث شده کشورهای حاشیه خلیج فارس یک تجدیدنظر استراتژیک انجام دهند.

هیچ نشانه ای از آشتی میان ایران و عربستان یا پایان دادن به تحریم های قطر که می تواند سرمایه گذاری در منطقه را رونق دهد، دیده نمی شود.

با وجود نشانه های ضعیفی از آشتی میان قطر و چهار کشور متحد عربی - امارات متحده عربی، عربستان سعودی، مصر و بحرین - هنوز هم ایجاد رابطه دوستانه میان آنها دور از ذهن است.

قطر مذاکراتی با عربستان انجام داده اما هیچ مذاکره ای با امارات متحده عربی صورت نگرفته است. بدون این مذاکره هم به نظر نمی رسد این شکاف ۳۰ ماهه، بهبود یابد.

امیر قطر دعوت به شرکت در گردهمایی سالانه رهبران خلیج فارس که در ماه دسامبر در عربستان برگزار می شود را رد کرد که باعث می شود گفته شود بحران با دوحه همچنان ادامه دارد.

چین چطور به دومین کشور قدرتمند جهان تبدیل شد

شرکت یوشیکامی در فرانسیسکو مستقر است، اما او سرمایه‌گذاری قابل توجهی در تجارت با چین انجام داده است و مرتباً به این کشور سفر می‌کند.

به گفته او، چین راهش را در آموزش و نوآوری فناوری پیش می‌برد، اما از تعرفه‌های ایالات متحده رنج می‌برد. در عین حال هزینه نیروی کار افزایش یافته و تولید هم کند شده است.

او گفت: اقتصاد چین هدفش را روی ۷ درصد رشد گذاشته است. قبلاً ۱۴ درصد رشد داشت، اما اگر حتی ۶ درصد هم رشد داشته باشد، باز هم مقدار زیادی خواهد بود. اما وقتی با مردم متوسط چین صحبت می‌شود، آنها به اندازه دو سال، یا چهار سال یا شش سال پیش خوش بین نیستند. این یکی از اثرات منفی مهم جنگ تجاری بوده است.

به گفته یوشیکامی، طبقه متوسط چین معتقد است جنگ تجاری آسیب رسانده است. تورم بالا رفته و هزینه مواد غذایی اساسی ۱۰ تا ۱۵ درصد رشد کرده است. شاخص قیمت گوشت خوک هم ۱۰۰ درصد بیشتر شده است. او ادامه داد: بنابراین به معنای واقعی کلمه شما با افرادی مواجه هستید که رژیم غذایی خود را تغییر داده‌اند، چرا که نمی‌توانند افزایش قیمت را تحمل کنند. این موارد به طبقه متوسط ضربه می‌شود. ایالات متحده مطمئناً از این توافق استقبال می‌کند، اما چین واقعاً به این توافق نیاز دارد.

چین با وجود تولید ناخالص داخلی ۱۳٫۱ تریلیون دلار به ایالات متحده به عنوان اولین اقتصاد جهان نزدیک تر شده است. تحلیلگران بازار انتظار دارند رشد ۶ درصد رو به بالای اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۰ به هدف اعلام شده چین یعنی دو برابر کردن اقتصاد از ۲۰۱۱-۲۰۲۰ بینجامد. چین در تلاش است تا به وعده بزرگ خود عمل کند؛ رشد دو برابری تولید ناخالص داخلی و درآمد طی یک دهه که باعث می‌شود این کشور در صدر ساختار اقتصادی جهان قرار بگیرد. س‌ان‌بی‌سی گزارشی درباره چین منتشر کرده و به روندی که باعث شد این کشور به دومین اقتصاد جهان تبدیل شود پرداخته است.

بر اساس این گزارش، این کشور اکنون با این مسئله روبه‌رو است که با وجود چالش‌های بزرگ این روند را ادامه دهد یا خیر.

رشد و جهش چین از اواخر دهه ۱۹۷۰ با حرکت به سمت بازارهای بازتر شروع شد. این رشد از طریق برنامه‌ریزی تهاجمی با استفاده از مزایای نیروی کار ارزان، کاهش ارزش ارز، سیستم کارخانه‌داری قوی که محصولات چینی را به سراسر جهان پخش می‌کرد، ادامه پیدا کرد. همه این‌ها باعث شد که اقتصاد این کشور از اقتصاد روستایی به ابرقدرت در تمام عرصه‌ها تغییر کند. به نظر می‌رسد این کشور در مسیری غیر قابل توصیف به شماره یک اقتصاد جهان رسیده است.

چین با وجود تولید ناخالص داخلی ۱۳٫۱ تریلیون دلار به ایالات متحده به عنوان اولین اقتصاد جهان نزدیک تر شده است. تحلیلگران بازار انتظار دارند رشد ۶ درصد رو به بالای اقتصاد این کشور در سال ۲۰۲۰ به هدف اعلام شده چین یعنی دو برابر کردن اقتصاد از ۲۰۱۱-۲۰۲۰ بینجامد. اما از سوی دیگر، چین بدترین جنگ تجاری با ایالات متحده را پشت سر می‌گذارد و با چالش‌های بی‌شماری روبه‌رو است تا بتواند به رشد خود ادامه دهد.

مایکل یوشیکامی، بنیان‌گذار شرکت Destination Wealth Management می‌گوید: چین همچنان رو به جلو حرکت می‌کند و همچنان هم بسیار رقابتی است. چین هنوز می‌تواند به بازیگر اصلی جهان تبدیل شود.

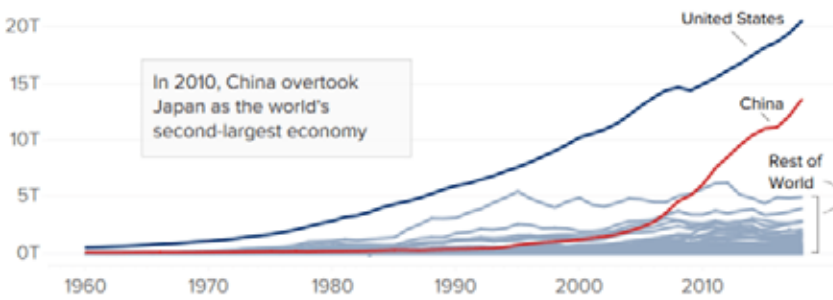
درواقع کشوری با این رشد تقریباً مورد حسادت تمام جهان قرار می‌گیرد البته که این اواخر رشد اقتصادی چین چشمگیر نبوده است. بر اساس گزارش بانک جهانی رشد چین در سال ۲۰۰۷ به ۱۴٫۲ درصد رسیده بود اما از سال ۲۰۱۵ به بعد هر سال رشد اقتصادی کمتر از ۷ درصد ثبت شده است.

تعرفه‌ها آسیب می‌رساند

China's economic ascent

GDP by country in current US dollars

SOURCE: World Bank. Data through 2018.

با این حال مصرف کنندگان چینی همچنان از برنامه‌هایی مانند AliExpress استفاده می‌کنند تا محصولاتی ارزان قیمت و بدون هزینه حمل و نقل تهیه کنند. مصرف کنندگان چینی هنوز از محصولاتی مانند شلوار جین برند آمریکایی به عنوان سمبل هژمونی اقتصادی ایالات متحده استقبال می‌کنند.

ارزیابی کلی تعرفه‌ها

آسیب جنگ تجاری به اقتصاد قابل لمس و قابل اندازه گیری است.

طبق داده‌های موسسه Nomura Global Eco-

nomics به استناد آمارهای ماه اکتبر، رشد مالی در سال ۲۰۱۹ به ۳٫۸ درصد کاهش یافته که از ۶٫۲ درصد سال گذشته کمتر است. علاوه بر این، رشد صادرات در ماه نوامبر ۰٫۳ درصد کاهش یافته است که بعد از رشد ۹٫۹ درصد در مدت زمان مشابه سال گذشته چشمگیر است. این کاهش هم به دلیل سقوط صادرات ۱۲٫۵ درصدی به ایالات متحده در سال ۲۰۱۹

است که در مقایسه با رشد ۸٫۵ درصد سال ۲۰۱۸ قرار می‌گیرد.

به گفته موسسه Nomura این کاهش صادرات در سال جاری، ۱٫۳ درصد از تولید ناخالص داخلی چین را به خود اختصاص داده است.

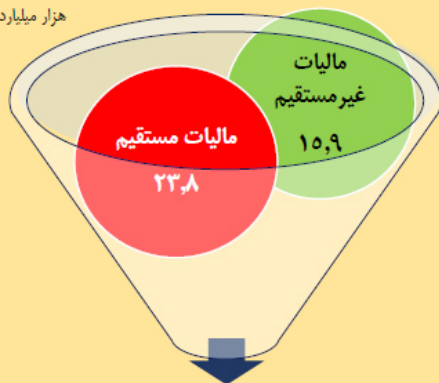
بر اساس اطلاعات این موسسه به نظر می‌رسد سال ۲۰۲۰ سال سختی برای چین باشد. به گفته تحلیلگران این موسسه، پکن برای تقویت رشد باید تلاش بیشتری کند.

مروری بر وضعیت درآمدهای مالیاتی طی شش ماهه نخست ۱۳۹۸

کل درآمد مالیاتی: ۳۹٫۷

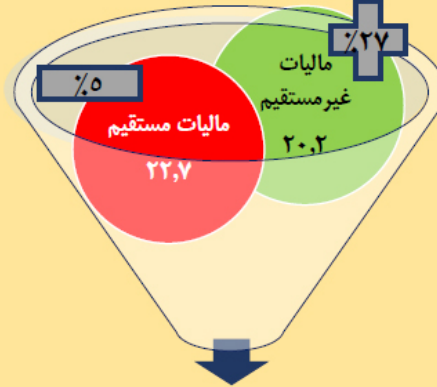
هزار میلیارد تومان

شش ماهه اول ۱۳۹۶

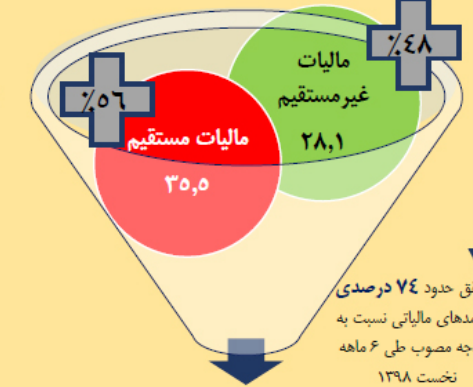
کل درآمد مالیاتی: ۴۲٫۹

شش ماهه اول ۱۳۹۷

کل درآمد مالیاتی: ۶۳٫۵

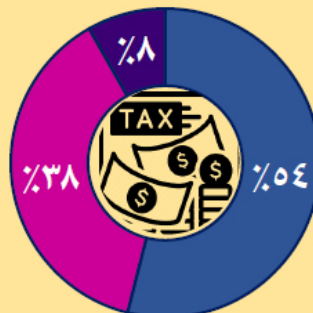
شش ماهه اول ۱۳۹۸

تحقق حدود ۷۴ درصدی درآمدهای مالیاتی نسبت به بودجه مصوب طی ۶ ماهه نخست ۱۳۹۸

تهیه شده توسط مسارجی نژاد

دی ماه ۱۳۹۸

- مالیات بر اشخاص حقوقی
- مالیات بر درآمد
- مالیات بر ثروت

رشد ۵۷ درصدی درآمدهای مالیاتی از محل مالیات بر اشخاص حقوقی نسبت به مدت زمان مشابه سال ۱۳۹۷

ترکیب درآمدهای مستقیم مالیاتی طی ۶ ماهه اول ۱۳۹۸

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

جایگاه ایران در شاخص رقابت صنعتی و جای خالی بخش خصوصی

گروه به دلیل توان دولت در هماهنگ کردن سلیقه‌های فردی و اجتماعی و در عین حال ایجاد امنیت و افزایش سرمایه‌گذاری‌های مؤثر و فراهم کردن جهت‌های اجتماعی مطلوب برای رشد و توسعه اقتصادی از نکات عمده‌ای است که دخالت دولت در امور اقتصادی را توجیه می‌کند.

البته استدلال فوق درست است ما به هیچ عنوان نمی‌تواند به معنای کارفرمایی دولت، به ویژه در تولید تعبیر و تفسیر شود. دولت باید در اقتصاد دخالت کند، اما نه به عنوان مالک کارخانه‌ها و کارگاه‌ها و در کسوت کارفرما بلکه به عنوان ناظر و کنترل کننده. آنچه که در اقتصاد ایران در جریان است ایفای نقش دولت و یا نهادهای زیرمجموعه به عنوان کارفرمای صنایع بزرگ و کوچک است.

یکی از شاخص‌های اندازه‌گیری حجم و اندازه دولت، شاخص نسبت بودجه کل کشور به GDP است. هراندازه حجم سهم دولت (در بودجه) از ظرفیت اقتصادی کشور (تولید ناخالص داخلی) بیشتر باشد، درجه بالای دولتی بودن اقتصاد و درجه و سهم کم فعالیت‌های بخش خصوصی را نشان می‌دهد. طبق آخرین برآوردهای انجام شده نسبت بودجه عمومی دولت و شرکت‌های دولتی از تولید ناخالص داخلی در سال ۱۳۹۷ حدود ۷۴ درصد بوده که رقم بالایی است.

رتبه جهانی ایران در «شاخص آزادی اقتصادی» نیز بیانگر دولتی بودن اقتصاد کشور و ضعف آن در رقابت‌های بین‌المللی است. شاخص آزادی اقتصادی که توسط بنیاد هریتیج (Heritage) به صورت سالیانه برای تمام کشورهای دنیا محاسبه و منتشر می‌شود، از جمله شاخص‌های مطرح در ارزیابی و تحلیل محیط کسب و کار کشورها است.

در گزارش سال ۲۰۱۸ هنگ‌کنگ با امتیاز ۹۰.۲ از نظر شاخص آزادی اقتصادی در رتبه اول قرار دارد و پس از آن کشورهای سنگاپور با امتیاز ۸۸.۸، نیوزیلند با امتیاز ۸۴.۲، سوئیس با امتیاز ۸۱.۷ و استرالیا با امتیاز ۸۰.۹ در رتبه‌های دوم تا پنجم قرار دارند.

میانگین جهانی این شاخص ۶۱.۱ و برای کشورهای منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا ۶۱.۵ است. بنابراین، ایران نیز با امتیاز ۵۰.۹ رتبه ۱۵۶ را دارد که خیلی مناسب به نظر نمی‌رسد.

یکی دیگر از شاخص‌های جهانی که می‌توان به عنوان شاخصی مکمل (در کنار شاخص آزادی اقتصادی) دولتی بودن اقتصاد و اثرات منفی آن بر توان تولید و رقابت بین‌المللی کشور را نشان دهد شاخص رقابت صنعتی است.

طبق تعریف، رقابت‌پذیری صنعتی عبارت است از توان کشورها برای افزایش حضورشان در بازارهای داخلی و بین‌المللی ضمن توسعه بخش‌های صنعتی و فعالیت‌هایی با ارزش افزوده بالاتر و حجم فن‌آوری بیشتر. شاخص رقابت‌پذیری صنعتی شامل ۸ زیرشاخص فرعی است که

اگر افزایش توان رقابت صنعتی و به طور کل رقابت‌پذیری اقتصاد کشور در داخل و سطح بین‌الملل هدف باشد، باید از طریق خصوصی‌سازی واقعی و با عبور از اقتصاد دولتی فضا را برای شکل‌گیری یک اقتصاد رقابتی فراهم کنیم.

وقتی صحبت از تولید می‌شود بدون شک اهمیت رشد اقتصادی به عنوان بارزترین شاخصی که قدرت و توان تولید یک کشور را نشان می‌دهد برجسته می‌شود. واقعیت این است که رشد اقتصادی مبنای رسیدن به رفاه کل جامعه است. البته نمی‌توان حضور عوامل دیگری همچون سیستم عادلانه توزیع ثروت در تحقق این امر را منکر شد، اما از نظر درجه اهمیت بدون شک رتبه اول با رشد اقتصادی است.

افزایش رشد اقتصادی خود به عوامل مختلفی از جمله میزان سهم دولت و بخش خصوصی در اقتصاد بستگی دارد. برخی معتقدند که رشد سریع اقتصادی از طریق واگذاری تصمیم‌گیری‌های اقتصادی بر عهده افراد یا نهادهای خصوصی که با هم در حال رقابت هستند، میسر است.

طرفداران این دیدگاه دولت را کارفرمای اقتصادی خوبی نمی‌دانند و معتقدند که بهره‌وری فعالیت‌های اقتصادی دولت به مراتب پایین‌تر از بخش غیردولتی است و مقررات و مداخله دولت، بویژه در بازارهای سرمایه و کار و کالاهای قابل تجارت مانع از آن می‌شود که افراد و بنگاه‌ها، سود بخش‌ترین راه‌های سرمایه‌گذاری را آزادانه انتخاب کنند.

درمقابل دیدگاه مخالفی نیز وجود دارد که دخالت دولت را مثبت ارزیابی می‌کند. این

سال	2016	2015	2014	2013	2012
تعداد کشور	150	150	148	148	148
رتبه	53	58	59	61	62

از یک طرف دولتی بودن اقتصاد توان رقابت را کاهش می‌دهد و از طرف دیگر پایین بودن قدرت رقابت فرایند خصوصی‌سازی را با مشکل مواجه می‌کند.

زیادی از دولتی بودن اقتصاد ناشی می‌شود. راه چاره در خصوصی‌سازی اقتصادی است. اما صاحب‌نظران اقتصادی معتقدند که در صورتی که به دلایلی همچون انحصارهای طبیعی، کمبود اطلاعات، محدودیت‌های ارزی یا محدودیت‌های تکنولوژیک و... درجه رقابت فعالیت‌ها در یک اقتصاد اندک باشد، تغییر مالکیت دولتی به مالکیت خصوصی نیز موجب عدم کارایی بیشتر می‌شود.

بنابراین، می‌توان گفت که از یک طرف دولتی بودن اقتصاد توان رقابت را کاهش می‌دهد و از طرف دیگر پایین بودن قدرت رقابت فرایند خصوصی‌سازی را با مشکل مواجه می‌کند. اهمیت این امر از آنجا ناشی می‌شود که ما چندین سال است که تجربه خصوصی کردن بنگاه‌های اقتصادی دولتی را شروع کرده‌ایم اما به نظر می‌رسد تجربه موفقی نبوده است. ضروری است که نهادها و سازمان‌های مرتبط با فرایند خصوصی‌سازی، از جمله سازمان خصوصی‌سازی، سازمان بورس اوراق بهادار و وزارت امور اقتصادی و دارایی کشور تلاش حداکثری خود را به افزایش انگیزه و توان بخش خصوصی برای مشارکت فعال در خصوصی‌سازی و خرید سهام شرکت‌های دولتی واگذار شده معطوف کنند.

اگر افزایش توان رقابت صنعتی و به طور کل رقابت‌پذیری اقتصاد کشور در داخل و سطح بین‌الملل هدف باشد باید از طریق خصوصی‌سازی واقعی از اقتصاد دولتی عبور کرده و فضا را برای شکل‌گیری یک اقتصاد رقابتی فراهم کنیم.

در این راستا باید برای افزایش انگیزه بخش خصوصی جهت مشارکت در فرایند خصوصی‌سازی دست کم این اقدامات انجام شود: ثبات قوانین ناظر برای فعالیت شرکت‌های واگذار شده تحت مالکیت بخش خصوصی، افزایش شفافیت و رقابتی شدن واگذاری شرکت‌های دولتی، ایجاد تسهیلات بانکی لازم برای بخش خصوصی فعال، ممانعت از دخالت دولت در مدیریت شرکت‌های واگذار شده، ممانعت از فعالیت دولتی در حوزه‌های اقتصادی که شرکت‌های دولتی مرتبط با آن حوزه واگذار شده‌اند، کنترل و کاهش حضور شرکت‌های شبه دولتی در خرید سهام شرکت‌های دولتی.

سه بعد رقابت‌پذیری صنعتی را در بر می‌گیرد. این سه بعد عبارتند از: ظرفیت کشورها از نظر تولید و صادرات محصولات صنعتی؛ تعمیق و ارتقای فن‌آوری؛ و در نهایت، سومین بعد رقابت‌پذیری در برگیرنده اثرات کشورها بر روی تولیدات صنعتی جهان است.

در جدول زیر رتبه و جایگاه ایران از نظر توان رقابت صنعتی آمده است. همانطور که مشاهده می‌شود از سال ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۴ رتبه ایران در میان ۱۴۸ کشور از ۶۱ به ۵۹ رسیده است. در واقع ۳ پله صعود داشته است. در سال ۲۰۱۵ در میان ۱۵۰ کشور حائز رتبه ۵۸ شده که به معنای کاهشی یک پله‌ای است. اما یک سال بعد، یعنی در ۲۰۱۶ از ۵۸ به ۵۳ رسیده است که نسبت به سال‌های گذشته بهبود قابل توجه‌تری است.

با این حال وقتی در سطح جهان از بیست قدرت اقتصادی دنیا صحبت می‌شود و ترکیه به عنوان یکی از هماسیگان ما عضو گروه بیست است، نمی‌توان گفت که داشتن رتبه ۵۳ قابل قبول و مطلوب است. با این که آمار سال‌های ۲۰۱۷ و ۲۰۱۸ هنوز توسط وزارت صنعت منتشر نشده است اما به نظر نمی‌رسد با توجه به شرایط اقتصادی وضعیت رقابت صنعتی کشور بهبود یافته باشد.

بنابراین، طبق شواهد موجود توان رقابت صنعتی و به طور کل وضعیت رقابت‌پذیری اقتصاد کشور زیاد نیست. این امر تا حدود

ناخالص داخلی به قیمت بازار یا با نفت و بدون نفت نشان می دهد که اقتصاد ایران از تابستان سال ۱۳۹۷ و به دنبال شروع تحریم ها از اردیبهشت سال ۹۷ وارد دور تازه ای از رشد منفی شده و برای شش فصل پی در پی با رشد منفی اقتصاد مواجه شده و در تابستان، پاییز و زمستان سال ۹۷ و همچنین بهار، تابستان و پاییز سال ۹۸ با رشد منفی همراه بوده است. برخی کارشناسان معتقدند که اگر اقتصادی برای شش فصل متمادی با رشد منفی مواجه شود به معنای مواجه شدن با رکود است.

به گزارش بانک جهانی، روند منفی رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۰ متوقف خواهد شد. طبق گزارش این سازمان، در سال ۲۰۱۹، رشد اقتصادی ایران منفی ۸٫۷ درصد بوده است که در سال ۲۰۲۰ به صفر درصد و در سال ۲۰۲۱ به یک درصد خواهد رسید.

به دنبال ضعیف ترین عملکرد اقتصادی از زمان بحران مالی، اقتصاد جهانی آماده است تا کمی بهبود یابد. بانک جهانی گزارش خود درباره پیش بینی اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۰ را منتشر کرد.

طبق این گزارش، پیش بینی می شود که رشد اقتصاد جهانی در سال ۲۰۲۰، ۲٫۵ درصد باشد که کمی از رقم ۲٫۴ درصد سال ۲۰۱۹ بیشتر است. به نظر می رسد به تدریج تجارت و سرمایه گذاری بهبود یابد.

این گزارش همچنین نوشت: انتظار می رود اقتصادهای پیشرفته با رشد ۱٫۴ درصدی مواجه شوند که از ۱٫۶ درصد وضعیت قبلی بدتر است. این وضعیت ناشی از ضعف طولانی در بخش تولید است.

بازارهای نوظهور و اقتصادهای در حال توسعه شاهد رشد سریع ۴٫۱ درصد هستند که از رشد ۳٫۵ درصد سال گذشته بیشتر است. اما در بسیاری از اقتصادهای دیگر، رشد روند کاهشی داشته که به دلیل وضعیت ضعف صادرات و سرمایه گذاری بوده است.

گزارش رشد اقتصاد ایران یا آمار محصول

سال / فصل	گروه کشاورزی	گروه صنایع و معادن	گروه خدمات	محصول ناخالص داخلی (به قیمت بازار)	محصول ناخالص داخلی (بدون نفت)
۱۳۹۶	۱.۰	۲.۰	۶.۸	۳.۹	۴.۶
۱۳۹۶_۱	۲.۹	۴.۵	۷.۵	۵.۷	۶.۰
۱۳۹۶_۲	-۰.۶	۵.۹	۶.۸	۵.۲	۵.۵
۱۳۹۶_۳	۱.۰	۰.۹	۷.۰	۳.۶	۴.۱
۱۳۹۶_۴	۱.۹	-۲.۷	۶.۱	۱.۴	۲.۹
۱۳۹۷	-۱.۵	-۹.۵	-۰.۲	-۴.۷	-۲.۱
۱۳۹۷_۱	-۰.۴	-۰.۳	۳.۰	۱.۷	۱.۹
۱۳۹۷_۲	-۲.۴	-۲.۸	۱.۷	-۰.۹	-۱.۳
۱۳۹۷_۳	-۱.۸	-۲۱.۱	-۱.۹	-۱۱.۵	-۵.۵
۱۳۹۷_۴	۱.۴	-۱۴.۲	-۱.۸	-۷.۹	-۳.۳
نه ماهه ۱۳۹۸	۲.۲	-۱۶.۶	-۰.۲	-۷.۶	۰.۰
۱۳۹۸_۱	۴.۸	-۲۱.۲	-۰.۱	-۱۰.۱	-۱.۰
۱۳۹۸_۲	۶.۷	-۲۳.۷	۰.۱	-۱۰.۴	۰.۰
۱۳۹۸_۳	-۱.۴	-۱.۹	-۰.۷	-۱.۷	۰.۹

اختلاف با حسابهای ملی سالانه ناشی از محاسبات فصلی و آرایشگاه ها می آید

رشد مثبت اقتصاد بدون نفت

اما نکته مهم این است که اقتصاد بدون نفت در تابستان و پاییز ۹۸ از رشد منفی خارج شده و در تابستان رشد صفر و در پاییز رشد ۰٫۹ درصدی داشته و در ۹ ماهه اول ۹۸ رشد آن در حد صفر گزارش شده که نسبت به عدد منفی سال قبل نشانه بهبودی و حداقل ثبات نسبی است. در حالی که اقتصاد بدون نفت در فصل های تابستان، پاییز، زمستان ۹۷ و بهار ۹۸ با رشد منفی مواجه شده از تابستان ۹۸ به رشد صفر و در پاییز ۹۸ به رشد مثبت رسیده است. این موضوع می تواند نشانه آن باشد که اقتصاد ایران تلاش دارد تا بدون وابستگی به نفت خود را بازسازی کند و هر چند که هنوز حداقل روزانه ۴۰۰ میلیون مترمکعب گاز و ۱٫۶ میلیون بشکه نفت مصرف داخلی داریم و از یارانه آن بهره می بریم اما حداقل وابستگی به فروش خارجی نفت اثر کمتری روی اقتصاد و رشد اقتصادی دارد. جزئیات رشد محصول ناخالص داخلی که از سوی مرکز آمار ایران منتشر شده است، نشان می دهد در ۹ ماهه سال جاری بخش استخراج نفت و گاز طبیعی منفی ۳۷ درصد است که در فصل بهار منفی ۴۰٫۹ درصد، فصل تابستان منفی ۴۷ درصد و پاییز منفی ۱۵٫۳ درصد بوده است.

افزایش بدهی

یکی از ویژگی های سال ۲۰۲۰ رشد انباشت بدهی در بین اقتصادهای نوظهور و درحال توسعه است که بیشترین میزان در ۵۰ سال گذشته را به نمایش گذاشته است. بدهی کل در بین این اقتصادها از حدود ۱۱۵ درصد از تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۰ به ۱۷۰ درصد از تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۱۸ رسیده است. دولت ها باید برای به حداقل رسیدن خطرات مرتبط با بدهی های بالا گام بردارند.

کندی بهره وری

یکی دیگر از جنبه های ناامیدکننده از رشد جهانی، کندی رشد تولید طی ده سال گذشته است. رشد بهره وری-تولید به ازای هر کارگر-برای بالا بردن سطح زندگی و دستیابی به اهداف توسعه ضروری است متوسط بازدهی برای هر کارگر در اقتصادهای نوظهور و درحال توسعه، کمتر از یک پنجم هر کارگر در اقتصادهای پیشرفته است.

تورم چه می شود؟

به گزارش بانک جهانی، دو موضوع مهم دیگر چشم انداز اقتصاد در سال ۲۰۲۰ را تحت تأثیر خود دارد. یکی پیامدهای منفی کنترل قیمت و دیگری چشم انداز تورم.

درحالی که کنترل قیمت ها گاهی ابزاری مفید برای جلوگیری از نوسان قیمت برای خدمات و کالا است، اما باعث می شود سرمایه گذاری و رشد کاهش یابد و نتایج فقر بدتر شود و بار مالی به کشورها تحمیل شود. اگرچه تورم در میان کشورهای کم درآمد طی ۲۵ سال گذشته کاهش داشته است، اما پایین نگه داشتن و پایدار بودن آن قابل قبول نیست. تورم پایین با تولید و اشتغال پایدار، سرمایه گذاری و کاهش نرخ فقر در ارتباط است.

رشد اقتصادی ایران چه می شود؟

به گزارش بانک جهانی، روند منفی رشد اقتصادی ایران در سال ۲۰۲۰ متوقف خواهد شد. طبق گزارش این سازمان، در سال ۲۰۱۹، رشد اقتصادی ایران منفی ۸٫۷ درصد بوده است که در سال ۲۰۲۰ به صفر درصد و در سال ۲۰۲۱ به یک درصد خواهد رسید. این روند رشد یک درصدی در سال ۲۰۲۲ هم ادامه خواهد داشت. به گزارش این بانک، رکود اقتصادی ایران در سال جاری تمام می شود.

خروج از رکود

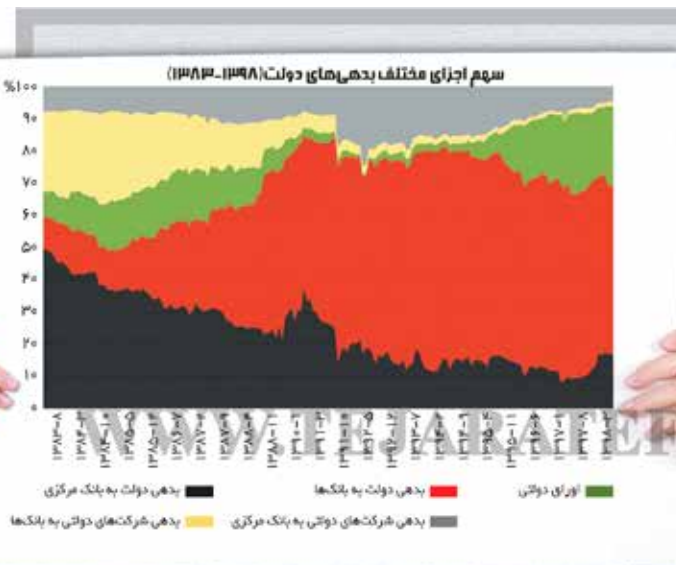
خروج از رکود در عملیات بازار باز

- ۱ خرید اوراق توسط بانک مرکزی
- ۲ افزایش عرضه پول
- ۳ کاهش نرخ بهره بانکها
- ۴ افزایش رشد اقتصادی

کنترل تورم در عملیات بازار باز

- ۱ فروش اوراق توسط بانک مرکزی
- ۲ کاهش عرضه پول
- ۳ افزایش نرخ بهره بانکها
- ۴ کاهش نرخ تورم

عملیات بازار باز: عملیات بازار باز بنا به تعریف متداول آن، خرید و فروش اوراق قرضه یا بدهی دولت و به ویژه اوراق بدهی کوتاه مدت از قبیل اسناد خزانه بین بانکها و مؤسسات اعتباری است. بانکهای مرکزی دنیا، با این روش سیاستگذاری پولی را به شکل غیر مستقیم انجام می دهند.

مالک بزرگترین شرکت فروش الماس در جهان از تجربه هایش می گویند

خوش شانس ترین مرد جهانم

در این صنعت شروع کردم به یاد می آورم که الماس ها را نگاه می کردم، از نزدیک بررسی شان می کردم تا میزان خلوص آنها را بفهمم و ببینم به چه شیوه ای برش خورده و درست شده اند. بدون اینکه متوجه باشم داشتم تبدیل به یک سنگ شناس خودآموخته می شدم و حالا عمیقاً باور دارم این همان کاری است که برای انجام دادنش متولد شده ام. این کار یک حس ارثی بود که تبدیل به اشتیاقی همیشگی در زندگی ام شد.

چه چیزی سبب شد به سمت آسیا بروید و چقدر طول کشید تا شروع به جذب مشتریان مهم کنید؟
وقتی که شرکت گراف را راه اندازی کردم، تصمیم گرفتم طراحی هایم را به دنیایی بزرگ تر از موقعیت های تازه و ماجراجویی وارد کنم. در دهه ۶۰ به سنگاپور سفر کردم و مستقیماً به سمت رافلز پلیس راهنمایی شدم؛ قلب منطقه تجاری، درست در مرکز شهر، جایی که طبقه اشراف مالزیایی جمع می شدند و زندگی اجتماعی شان را می گذراندند.

در راه برگشتم به هتل، وارد فروشگاه بزرگ رابینسون شدم. یکی از مدیران فروشگاه من را دید، کسی که در انگلستان وقتی که مدیریت یک مغازه کوچک در نیوکاسل را داشت با او کار کرده بودم. او مشغول فرایند راه اندازی بخش جواهرات رابینسون بود اما هنوز کالایی برای فروش نداشت. من نمونه کارهایم را به او نشان دادم و در مورد کسب و کارم صحبت کردم اما او نگران بود که من آن قدری کلان دارم که بتواند کل بخش جواهرات فروشگاه را پوشش دهد. از خواستم هفت روز به من مهلت دهد و اطمینان دادم که می توانم بلافاصله به لندن برگردم و با جواهرات بیشتری برگردم. همین کار را هم کردم و بعد یک نمایشگاه دوهفته ای برپا کردیم که تقریباً تمامی کارهای موجود در آن به فروش رفت. موفقیت بزرگی بود و از آنجا به بعد من به صورت مرتب به آنجا برمی گشتم تا نمایشگاه های بیشتری برپا کنم. این نمونه از خوش اقبالی اولین شانس من از مجموعه تمام خوش اقبالی هایی بود که بعداً در طول حرفه ام به سراغم آمدند. با این حال کار سخت و اشتیاق و وسوسه اینکه بهترین در یک کار باشی هم عوامل بسیار مهمی در موفقیت بودند.

اگر برای کار آفرینان جوان امروزی قرار بود نصیحتی داشته باشید، آن نصیحت چیست؟

فلسفه شخصی من این است که هر روز، روز تازه ای است و با هر روز تازه موقعیت های تازه هم سرمی رسند. من هنوز هم همان شوقی را به الماس دارم که ابتدای کارم در این صنعت داشتم. صمیمانه باور دارم که من خوش شانس ترین مرد جهانم چرا که هر روز الماس می بینم و آن بخش بزرگی از زندگی من است.

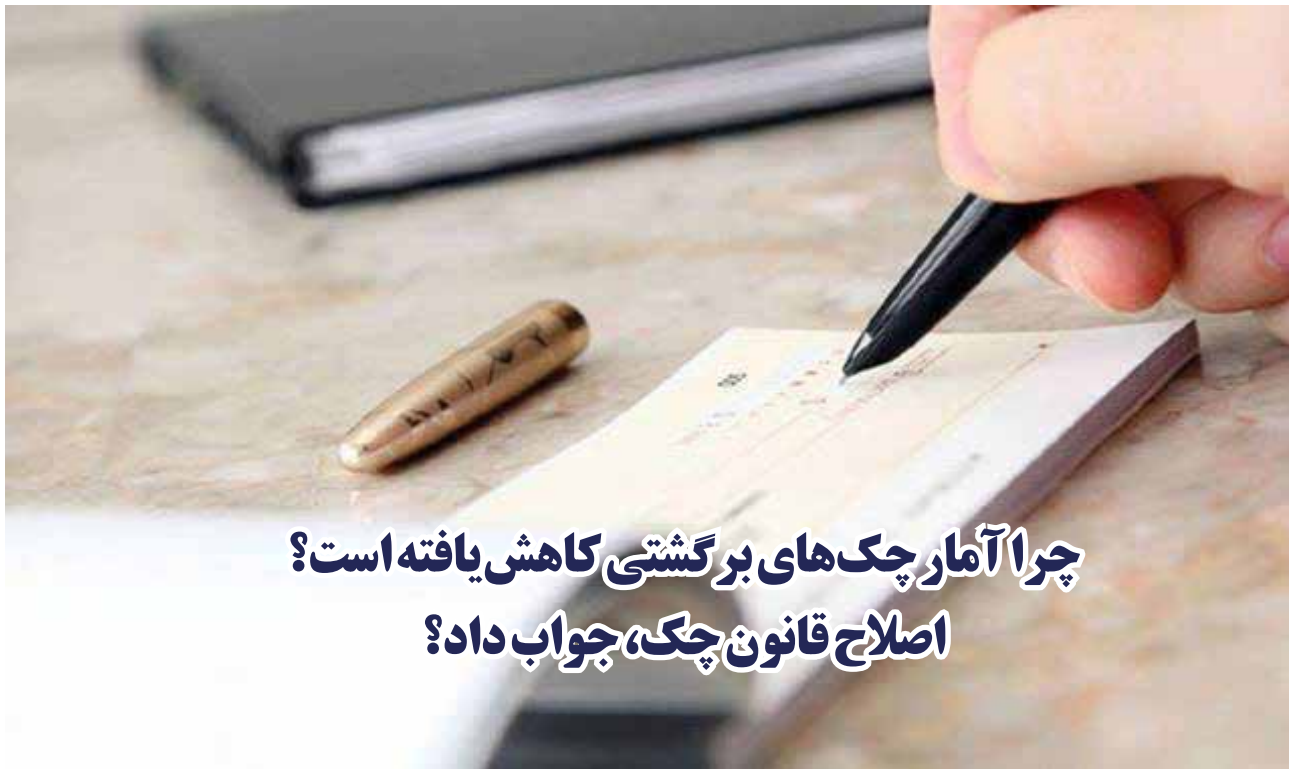
وقتی که شرکت گراف را راه اندازی کردم، تصمیم گرفتم طراحی هایم را به دنیایی بزرگ تر از موقعیت های تازه و ماجراجویی وارد کنم.

استاد کار مغازه جواهر فروشی به او گفته بود که هرگز نمی تواند در صنعت جواهر سازی پیشرفت خاصی کند. این حرفی بود که سبب شد او عزمش را بیشتر از قبل جزم کند تا خلاف این حرف را ثابت کند. لارنس گراف از یک چیز اطمینان کامل داشت؛ او برای همین کار به دنیا آمده بود و دلش می خواست تمام زندگی اش را صرف کار با الماس ها کند.

لارنس از نوجوانی که مدرسه را رها کرد و مشغول به کار در یک کارگاه جواهر سازی شد فهمید که عشقش به الماس یک عشق واقعی است. او داستان شروع به کارش و بعد گسترش آن را برای نشریه جنتلمن ژورنال تعریف کرده است. در این بخش ترجمه این گفت و گو را می خوانید.

می توانید کمی از سابقه ای که در ایستاند (بخشی از شرق شهر لندن) دارید بگویید؟

من در ۱۵ سالگی شروع به شاگردی در کارگاه شیندلر در هاتون گاردنز کردم و هنر کارهای دست ساز را در مدرسه مرکزی آرتس اند کرفتس آموختم. بعد از سه ماه کار فرمایم به من گفت که هرگز نمی توانم به آن مهارت لازم برسیم و آینده ای در صنعت جواهرات نخواهم داشت. من دست نکشیدم و با جدیت بیشتری برای رسیدن به موفقیت ادامه دادم. در مراحل ابتدایی حرفه ام به اهمیت خودباوری پی بردم و همین طور لزوم اعتماد به آنچه حسست به تو می گوید. من همیشه مبهوت الماس ها بودم. آن اوایل که کارم را

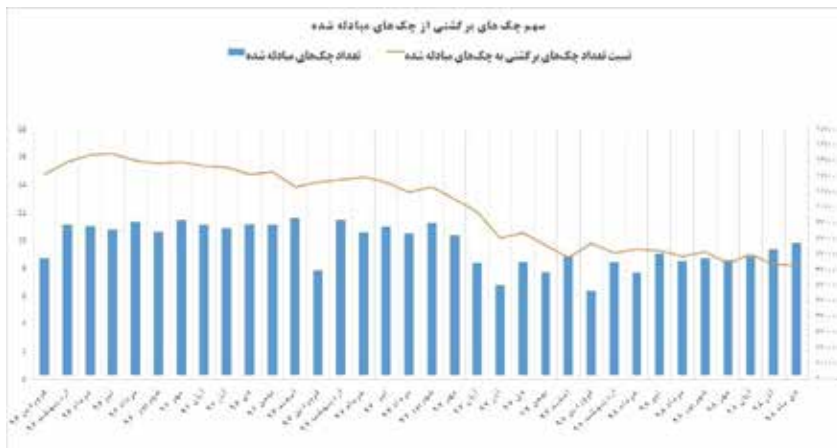
چرا آمار چک‌های برگشتی کاهش یافته است؟ اصلاح قانون چک، جواب داد؟

آبان ماه ۱۳۹۸ در کل کشور برگشت داده شده که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد ۱۱ درصد افزایش و از نظر مبلغ ۲,۵ درصد کاهش نشان می‌دهد. در ماه مورد گزارش در استان تهران حدود ۲۱۳ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۴۶ هزار میلیارد ریال برگشت داده شد. در ماه مورد بررسی در کل کشور ۹ درصد از کل تعداد چک‌های مبادله‌ای و ۱۲ درصد از کل مبلغ چک‌های مبادله‌ای برگشت داده شده است.

در آبان ماه ۱۳۹۸، در کل کشور معادل ۶۶۰ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۹۵ هزار میلیارد ریال به دلایل کسری یا فقدان موجودی برگشت داده شده است. در واقع در کل کشور از نظر تعداد ۹۶,۲ درصد و از نظر ارزش ۹۵,۱ درصد از کل چک‌های برگشتی به دلایل کسری یا فقدان موجودی بوده است.

هفته گذشته بانک مرکزی آمار صدور چک در آبان ماه را منتشر کرد. آماري که نشان می‌داد بالغ بر ۷ میلیون و ۶۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۸۳۶ هزار میلیارد ریال در آبان ماه ۱۳۹۸، در کل کشور مبادله شد که نسبت به ماه قبل از نظر تعداد ۳,۶ درصد افزایش و از نظر مبلغ یک درصد کاهش نشان می‌دهد. در ماه مورد گزارش در استان تهران حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار فقره چک به ارزشی حدود ۴۳۳ هزار میلیارد ریال مبادله شد. در آبان ماه سال جاری ۵۰,۹ درصد از تعداد چک‌های مبادله‌ای کل کشور در سه استان تهران، اصفهان و خراسان رضوی مبادله شده که به ترتیب با ۲۳,۸ درصد، ۱۰ درصد و ۸,۱ درصد بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند. همچنین ۶۴,۳ درصد از ارزش چک‌های فوق در سه استان تهران (۵۱,۸ درصد)، اصفهان (۶,۳ درصد) و خراسان رضوی (۶,۲ درصد) مبادله شده است که بیشترین سهم را در مقایسه با سایر استان‌ها دارا بوده‌اند.

به گفته کاظمی، در اصلاحیه جدید دواهرم گنجانده شد یکی اینکه برای کسانی که اعتبار مالی ندارند، دسته چک صادر نشود. برای این کار لازم است حساب فرد در تمام بانک‌ها بررسی شود. دوم اینکه اگر چکی برگشت خورد می‌توان از تمام حساب‌های صادر کننده چک در تمام بانک‌ها این مبلغ توقیف شود.

طبق این آمار، حدود ۶۸۶ هزار فقره چک به ارزشی بالغ بر ۱۰۰ هزار میلیارد ریال در

پژوهشگران، فعالان اقتصادی و مسئولان از چرایی کامل نشدن زنجیره صنعت و دانشگاه می گویند

زنجیر گسسته پژوهش در استان

پژوهش و نوآوری در آموزش و پرورش می گویند: دو دسته مشکل و مانع برای افرادی که امروز در این حوزه فعال هستند وجود دارد، اول احساس بی نیازی به آموزش کارهای تیمی و پژوهشی در سنین پایه است که این مشکل مربوط به خانواده هاست و برای رفع آن باید از آن جا شروع کرد. هنوز در بین خانواده ها و دانش آموزان نیاز به نوآوری، حرکت به سمت کارآفرینی و مهارت آموزی برای خلق ارزش های جدید، تحقیق و پژوهش و آفرینش محصولات نوین وجود ندارد. عبور از این مانع نیازمند کار ترویجی و توسعه ای قوی است که متأسفانه اکنون از سوی متولیان امر انجام نمی شود.

نیک اندیش ادامه داد: یکی از ابزارهای که می توان در این زمینه استفاده کرد، رویدادهای استارت آپی است که به افزایش شناخت دانش آموزان از فضای پژوهش و نوآوری کمک می کند و همچنین آموزش هایی عمیق را در یک بازه زمانی کوتاه مدت به آن ها می آموزد. کار اصلی این رویدادها آماده کردن ذهن دانش آموزان برای کارهای پژوهشی و کارآفرینی است اما متأسفانه به دلیل کمبود منابع، تعداد زیاد دانش آموزان در مشهد و استان و نبود متولی مشخص در این حوزه امکان فعالیت لازم را در این حوزه نمی دهد. این فعال حوزه کارآفرینی با برشمردن دیگر موانع حوزه پژوهش های دانش آموزی بیان کرد: آموزش و پرورش یکی از بسته ترین سیستم های موجود است که به هیچ وجه اجازه ورود بخش خصوصی به مدارس برای آموزش هایی که مورد نیاز دانش آموزان بوده و در مدارس نیز وجود ندارد نمی دهد، البته تلاش هایی نیز در خود آموزش و پرورش استان انجام شده اما کمبود منابع دولتی و تعداد زیاد دانش آموزان، اجازه گسترش کار را نمی دهد و رویدادهای استارت آپی دانش آموزان در استان بسیار کم است.

حمایتگر نیست اما ناظران هستند!

نیک اندیش تأکید می کند: مشکلی که در این حوزه از همه بیشتر برای ما مانع شده این است که اگر کسی نیاز به حمایت داشته باشد هیچ سازمان مشخصی که تکلیف قانونی در این حوزه داشته باشد وجود ندارد اما تا دلتان بخواهد ناظر در این حوزه وجود دارد و زمانی که نیاز به نظارت باشد، اداره کل کار، آموزش و پرورش، پارک علم و فناوری و دیگران آماده نظارت هستند در حالی که مثلاً رویداد ما مورد تایید معاونت علمی ریاست جمهوری است اما ناظران می گویند که باید از آن ها تاییدیه دریافت شود که این از نوادر روزگار است.

پژوهش و نوآوری حلقه اول زنجیره پیشرفت همه جانبه کشورهاست و به همین دلیل مورد توجه قرار دارد، اما این موضوع در کشور ما اهمیت دو چندانی دارد و باید بیشتر از حالت طبیعی مد نظر باشد. شرایط اقتصادی و تحریم های همه جانبه علیه ما گرچه فشار بی امانی روی صنعت و چرخه اقتصادی کشور وارد کرده اما همین پژوهش ها و به دست آوردن فناوری های نوین می تواند راه برون رفت از شرایط موجود و البته خودکفایی کشور باشد. این مطالب را همه خوب می دانند اما وقتی پای درد دل پژوهشگران از یک سو و صنعتگران و استفاده کنندگان از فناوری از سوی دیگر می نشینیم از مشکلاتی می گویند که باعث شده حلقه های زنجیر توسعه و پیشرفت کشور درست و آن طور که باید در کنار هم قرار نگرفته باشد. پژوهشگران از بر زمین ماندن نتایج علمی و دستاوردهایشان و نبود سرمایه گذاری شکایت دارند و بخش خصوصی و سازمان های دولتی هم از کاربردی نبودن پژوهش ها می گویند.

خانواده و نظام آموزشی، ۲ مانع پژوهش و فناوری

«جمیل نیک اندیش» مؤسس اولین هنرستان استارت آپی ایران در خصوص موانع آموزشی

۳ سال معطلی برای دریافت آمار و اطلاعات! «مصطفی فضلی شهری» پژوهشگر در دانشگاه امام رضاع) که موفق به ساخت دستگاه بومی نوکواسپری مسیریاب (ضد عفونی کننده محیط های عفونی و بیمارستانی و نظامی) شده است هم، می گوید: برای ساخت این دستگاه نیازمند اطلاعات و آمارهای خاصی از بیمارستان ها بودیم اما برای کسب اطلاعات اولیه سه سال زمان صرف شد و در این مدت هیچ کس پاسخ گوی ما نبود.

وی با اشاره به هزینه بالای طرح های اولیه پژوهشی بیان می کند: برخی از پژوهش ها در حوزه سلامت که نیازمند ساخت دستگاه است، هزینه های بالایی برای یک دانشجو دارد که با حمایت های اندک دانشگاه یا مراکز رشد نمی توان این کار را انجام داد، به همین دلیل من هم تمام هزینه نمونه اولیه این دستگاه را از جیب خودم پرداخت کردم. فضلی شهری ادامه می دهد: از طرف دیگر به دلیل ارتباط نداشتن صنعت با دانشگاه، برخی پروژه های مشارکتی و صنعتی با هزینه های بالاتری برای ما تمام می شود و چون ما خودمان در دانشگاه سازنده برخی قطعات نیستیم، گاهی بخش صنعتی از این موضوع سوء استفاده می کند و قیمت های بالاتری را نسبت به بازار از ما می خواهد، حل این مشکل نیازمند یک حمایت بالادستی برای همکاری دانشگاه و صنعت است. این پژوهشگر حوزه سلامت با انتقاد از مسئولان این حوزه تصریح می کند: برخی مسئولان هنوز به جوانان اعتماد ندارند و کار دانشجویی را صرفا یک پروژه دانشگاهی می دانند و آن طور که باید به دانشجویان اعتماد نمی کنند مثلا طرح من اگر به تولید انبوه برسد می تواند مانع از ارزبری واردات محصولات مشابه شود و معضل جدی عفونت های بیمارستانی را با ضدعفونی سازی و استریل کردن حل کند اما تا امروز من حتی نتوانستم با مدیران دانشگاه علوم پزشکی برای ارائه این طرح گفت و گو کنم.

شکاف ارتباطی بین صنعت و دانشگاه

«ملیحه فرامرزی» دانشجوی دکترای دانشگاه تهران هم با اشاره به شکاف موجود بین دانشگاه و صنعت اظهار می کند: بخش دانشگاهی با توجه به پیشرفت علوم ناچار به

حرکت در مسیر پیشرفت روزافزون علم در جهان است اما عقب ماندگی ما در صنعت و نبود فناوری و امکانات ساخت و تولید در آن، اجازه همراهی بخش صنعتی با دانشگاه ها و پروژه های علمی را نمی دهد، به دلیل همین شکاف، پژوهش های علمی از حالت کاربردی به حالت دانشگاهی صرف تبدیل می شود و بخش صنعتی را دور از فضای علمی قرار داده است. وی با اشاره به مشارکت نداشتن صنعت با دانشگاه می افزاید: در اکثر کشورها بخش صنعتی به عنوان حامیان پروژه های علمی و پژوهشی بوده و البته پژوهش های دانشگاهی نیز در راستای نیاز آنان انجام می شود اما این ارتباط در فضای صنعتی و دانشگاهی ما وجود ندارد. از طرفی دانشگاه های ما نیز کاملا آموزش محور بوده و هنوز نتوانسته در زمینه کاربردی سازی آموزش ها و کارآفرینی به تکامل برسد.

نقشه راه وجود ندارد

مدیر اجرایی شتابدهنده فردوسی ادامه می دهد: در حوزه های استارت آپی و پژوهشی ما نیازمند سرمایه گذاران هوشمند هستیم که علاوه بر پول، تجربه و دانش عملی را به پژوهشگر ارائه کنند، البته این حمایت نیز همراه با ریسک است، این نوع حمایت در کشورمان بسیار کم و محدود انجام می شود. وی همچنین در خصوص تجاری سازی پژوهش ها و کسب و کارهای نوپا می گوید: ما نمونه های موفق و شناخته شده ای در زمینه پژوهش های به نتیجه رسیده در کشور و استان نداریم یا اگر بوده مستندسازی و اعلام نشده است، همین نقص باعث شده نقشه راه مشخصی در زمینه موفقیت های پژوهش های بومی نداشته باشیم. فرامرزی همچنین تاکید می کند: آموزش در حوزه پژوهش، فناوری و نوآوری در کشور ما به درستی صورت نگرفته و به همین دلیل ما افراد با هوش بالا، ایده های خوب و طرح های مناسب داریم اما به دلیل پایین بودن فرهنگ کار گروهی، تیم های خوبی نداریم و به همین دلیل است که اکثر ایده ها به نتیجه و کارآفرینی منتج نمی شود.

امضای ۲۰ میلیارد تفاهم نامه در نمایشگاه هفته پژوهش

«فاطمه یآوری» مدیرکل دفتر برنامه ریزی، نوسازی و تحول اداری استانداری نیز با اشاره به اقداماتی که در هفته پژوهش انجام شد،

می گوید: در نمایشگاه پژوهش و فناوری استان بین شرکت های تولیدی و صنعتی متقاضی پژوهش و دانشگاه ها و مراکز رشد علمی استان تفاهم نامه هایی به ارزش ۲۰ میلیارد تومان به امضا رسید که در نوع خود رقم قابل توجهی بود. وی همچنین در خصوص حمایت های بخش دولتی می افزاید: در سال ۹۷ بودجه دستگاه هایی که از محل یک تا ۲ درصد سهم پژوهش از بودجه استانی به بخش پژوهش و نوآوری اختصاص یافته بود ۹۰۰ میلیون تومان بود که این رقم در سال ۹۸ با رشد قابل توجهی به دو میلیارد و ۳۰۰ میلیون تومان افزایش

یافت و تا پایان سال تخصیص خواهد یافت. نامه استاندار به رئیس مجلس برای حل قوانین معارض و دست و پاگیر یابوری همچنین اظهار می کند: طی امسال با نظر استاندار محترم اولویت های طرح های پژوهشی و نوآورانه استان در چهار محور و بر اساس نیازهای استان تعریف و به پژوهشگران اعلام شد که این چهار محور، اشتغال و تولید، فرهنگ اجتماعی، آب و محیط زیست و مخاطرات طبیعی، سلامت، غذا و داروست. وی با اشاره به اولین اقدامات استاندار در خراسان رضوی می افزاید: ماموریتی که از طرف استاندار به ستاد مردمی اقتصاد مقاومتی و اتاق بازرگانی داده شد، احصای قوانین دست و پاگیر و معارض حوزه های مختلف سرمایه گذاری بوده که این قوانین نیز مشخص و توسط ایشان به رئیس مجلس شورای اسلامی ارائه شد. وی با اشاره به یکی از مشکلات موجود در این حوزه می گوید: گاهی برای شروع برخی پروژه ها تا ۱۶ امضا از مراجع مختلف نیاز است، این از جمله مشکلاتی است که باید رفع شود و در همان بسته ای که تقدیم مجلس شده به آن اشاره شده است، به نظر ما اگر پروژه ای مورد تایید پارک علم و فناوری باشد باید مورد تایید بخش دولتی هم باشد و اگر مصادیقی از ممانعت و سنگ اندازی برخی دستگاه ها وجود داشته، پژوهشگران می توانند با استانداری مکاتبه کنند.

فقط ۳ درصد واحد های تولیدی استان بخش تحقیق و توسعه دارند

«غلامعلی رخصت» رئیس کمیسیون صنعت اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی استان هم با تاکید بر این که بخش صنعتی راهی جز استفاده از ظرفیت های دانشگاه ندارد اظهار می کند: استفاده نکردن از علم و دانش در بخش صنعتی یعنی ما نقشه راهی برای کارهای خود نداریم و متأسفانه باید گفت امروز در بخش صنعتی استان کمتر از ۳ درصد از واحدهای تولیدی ما بخش تحقیق و توسعه خود را فعال کرده اند.

دانشگاه در را به روی صنعت باز کند

وی می افزاید: واحدهای صنعتی در استان برای پیشرفت و افزایش سطح کیفیت خود به بخش دانشگاهی و انجام پژوهش های کاربردی نیازمند است اما بخش دانشگاهی هم باید بیش از پیش درهای خود را به روی بخش خصوصی باز کند. بخش صنعتی آماده سرمایه گذاری ریسک پذیر است و اگرچه از تحریم ها و برخی مسئولان کاسب تحریم خسته است اما می دانیم اگر از پنج طرح پژوهشی، چهار طرح به نتیجه نرسد با وجود این قطعاً با ثمردهی همان یک طرح موفق هزینه چهار طرح ناموفق دیگر نیز تامین خواهد شد. رئیس کمیسیون صنعت اتاق استان ادامه می دهد: پیشنهاد ما به رئیس اتاق، افزایش جلسات و گفت و گوی بخش صنعت با دانشگاهیان بوده و برای این کار آماده ایم، امیدواریم دانشگاه نیز به سمت صنعت بیاید و پژوهش را کاربردی تر کند. وی می افزاید: در بازدیدی که به تازگی از یک واحد تولیدی داشتیم، مشاهده شد که مرکز نوآوری و پژوهش این کارخانه بازدهی تولید و کیفیت محصولات آن را چند برابر افزایش داده بود، این کار را یک تیم چند نفره از متخصصان دانشگاهی انجام داده بودند و معرفی چنین نمونه هایی می تواند بخش صنعت را به همکاری بیشتر با دانشگاه ترغیب کند.

کمبود منابع و سرمایه گذار، مشکل مهم پژوهشگران

مدیر مرکز نوآوری شهری همچنین با اشاره به کمبود منابع مالی در تجاری سازی

ترس سازمان‌ها از تغییر و نوآوری

«غلامرضا عباس‌زاده» رئیس مرکز نوآوری شهری شهرداری مشهد هم می‌گوید: در سال‌های اخیر منابع مالی در سازمان‌های دولتی در بخش پژوهش بسیار کم بوده و هر وقت بودجه سازمان‌ها کاهش می‌یابد اولین اقدام این است که این کسری را از بودجه بخش پژوهشی جبران می‌کنند. وی با اشاره به بی‌اعتمادی به نتایج پژوهشی در فضای تجاری بیان می‌کند: رتبه پژوهشی ایران در دنیا همواره بین ۱۵ رتبه اول بوده اما آمار رتبه‌های ما در نوآوری بسیار پایین‌تر از پژوهش است. این یعنی عملکرد چرخه

های بعدی پژوهش، تجاری‌سازی ایده‌ها و تبدیل پژوهش به کسب و کار و نوآوری و نتایجی که برای افزایش کیفیت زندگی انجام شده بسیار ضعیف است. عباس‌زاده ادامه می‌دهد: در سازمان‌های ما ترس از تغییر، کار نوآورانه و فعالیت جدید وجود دارد، بخشی از این به برخی قوانین و مقررات سنتی باز می‌گردد چرا که مسئولان باید به ازای هزینه منابع به یک خروجی مشخص برسند کما این که در برخی فعالیت‌های پژوهشی این موارد با شکست روبه‌رو می‌شود و همین امر ریسک‌پذیری آنان را کاهش می‌دهد. این موضوع نیازمند یک سازوکار مشخص است.

برجام و اقتصاد ایران

برجام چه تأثیری بر رشد اقتصادی و صادرات نفت ایران داشت؟

رئیس هیئت مدیره پدیده از مصوبه جدید ستاد تدبیر برای محاسبه نرخ سهام جبرانی سهامداران خبرداد

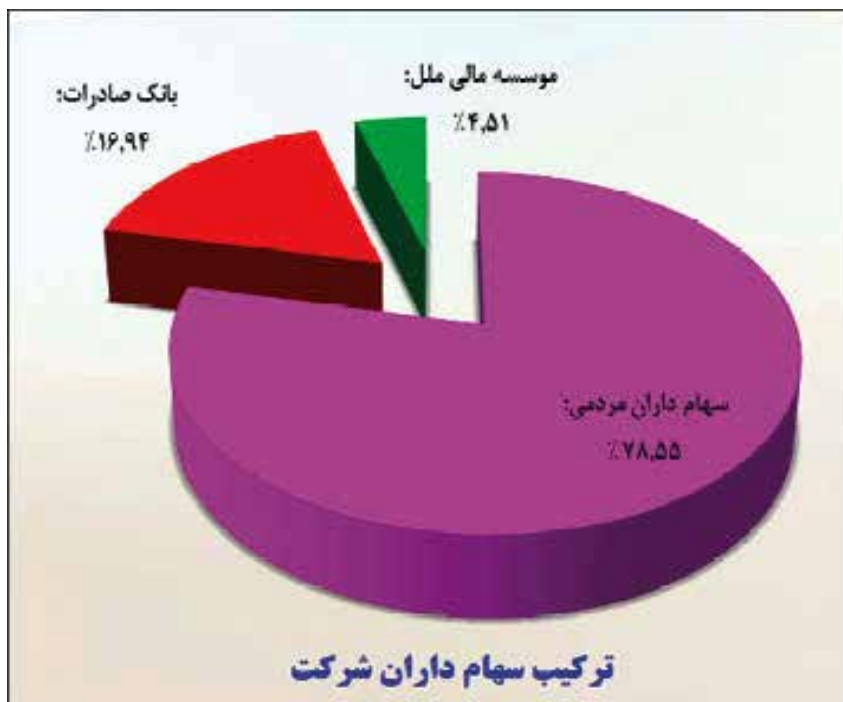
سهامداران پدیده؛ مردم ۷۸٫۵ و بانک ها ۲۱٫۵ درصد

پاسخ داده شود. «حسین زارع صفت» افزود: زمان برگزاری دور دوم مجمع عمومی پدیده شانزده تا هفده آینده تعیین و اطلاع رسانی خواهد شد. وی تصریح کرد: طبق قانون در دور دوم مجمع لزومی ندارد تعداد سهامداران حاضر در مجمع به حدنصاب برسد و با هر میزان شرکت کننده جلسه رسمیت خواهد یافت و تصمیمات گرفته خواهد شد.

تدبیر ستاد تدبیر به نفع سهامداران

زارع صفت در خصوص سهام جبرانی نیز گفت: رقمی که کارشناسان برای هر سهم جبرانی تعیین کرده بودند، معادل ۱۲ هزار و ۸۵۶ تومان بود که ستاد تدبیر استان برای حمایت از سهامداران، نرخ هر سهم جبرانی برای سهامداران را ۹۲۲۴۴ تومان تعیین و برای بانک ها نرخ را بر اساس میزان تعیین شده کارشناسی ۱۲ هزار و ۸۵۶ قیمت گذاری کرده است. وی ادامه داد: یعنی اگر بنا بود بر اساس نرخ کارشناسی، سهام جبرانی در اختیار سهامداران قرار بگیرد سهم مردم از سهام جبرانی تنها ۵۵ درصد بود اما با مصوبه ستاد تدبیر و نرخ ۹۲۲۴۴ تومان برای مردم، سهم سهامداران عادی از سهام جبرانی از ۵۵ درصد به ۷۸ درصد رسید و از این طریق سرمایه ای معادل ۱۴۹۸ میلیارد تومان به نفع سهامداران عادی به وجود آمد.

مجمع عمومی شرکت پدیده شانزده تا هفده گذشته پس از چند ماه بالاخره روز گذشته برگزار شد، اما به دلیل این که سهامداران حاضر در این جلسه فقط ۸ درصد کل سهام شرکت را در اختیار داشتند، به حدنصاب نرسید و مقرر شد زمان برگزاری مجمع دوم تعیین و به سهامداران اطلاع رسانی شود. البته نکته حائز اهمیت مطرح شده در این جلسه این بود که بر اساس گزارش ارائه شده توسط مدیران فعلی شرکت، با تصمیم ستاد تدبیر، سهم سهامداران عادی (اشخاص حقیقی) از سهام جبرانی، که تا پیش از این ۵۵ درصد بود به ۷۸ درصد افزایش یافته تا سهم مردم افزایش قابل توجهی داشته باشد. به گزارش خراسان رضوی، اولین مجمع عمومی شرکت پدیده شانزده تا هفده روز گذشته در سالن عطار نمایشگاه بین المللی مشهد برگزار شد اما به حدنصاب قانونی حداقل ۵۰ درصد نرسید که این موضوع گلایه شدید سهامداران حاضر در نشست را در پی داشت. این موضوع سبب شد برای دقایقی نظم جلسه که با حضور حدود ۱۸۰۰ نفر از مجموع ۱۲۱ هزار سهامدار شرکت در حال برگزاری بود به هم بخورد و برخی از سهامداران جلسه را ترک کنند. مجمع به حدنصاب نرسید، دور دوم نیاز به حدنصاب ندارد در این جلسه رئیس هیئت مدیره این شرکت درباره به حدنصاب نرسیدن مجمع عمومی شرکت اظهار کرد: ما می دانستیم میزان سهامداران در دور اول مجمع عمومی به حدنصاب قانونی نخواهد رسید اما به رغم آن تأکید داشتیم که مجمع برگزار و ضمن ارائه گزارش لازم به سهامداران شرکت کننده، به سؤالات آن هانیز

تومان بوده است و از این طریق بدهی شرکت پدیده به بانک‌ها تهاتر شده است.

جزئیات نحوه محاسبه سهام جبرانی

رئیس هیئت مدیره شرکت پدیده شانندیز در توضیح نحوه اختصاص سهام جبرانی برای سهامداران به خراسان رضوی گفت: آخرین قیمتی که آقای پهلوان هر سهم را فروخته، ۱۲۰۷۲ تومان بوده است در حالی که ارزش واقعی هر سهم ۳۳۵۷ تومان بوده است. یعنی مابه‌التفاوت این دو رقم اجحافی بوده که در حق سهامداران صورت گرفته است. زارع صفت گفت: ستاد تدبیر استان اعلام کرد برای جبران این اجحاف مابه‌التفاوت این دو رقم را به عنوان سهام جبرانی در اختیار سهامداران قرار می‌دهد که محل تأمین آن سهام سهامداران اولیه شرکت است. این سهام از سهام شرکت مادر یعنی شرکت توسعه پرداخت می‌شود. وی ادامه داد: یعنی سهامدار به ازای مابه‌التفاوت ارزش واقعی سهم خود که ۳۳۵۷ بوده با قیمت ۱۲۰۷۲ تومان که خریداری کرده است را سهام جبرانی از سهام شرکت توسعه دریافت می‌کند، آن هم بر مبنای قیمت ۹۲۲۴ تومان که معادل ۹۶ درصد یک سهم می‌شود. این در حالی است که قیمت کارشناسی هر سهم توسعه امروز ۱۲۸۵۶ تومان است. مابه‌التفاوت قیمت واقعی هر سهم شرکت توسعه که ۱۲۸۵۶ تومان است، با قیمتی که ستاد تدبیر برای سهامداران تعیین کرده است یعنی ۹۲۲۴ تومان ارزش افزوده‌ای است که برای سهامداران از طریق سهام جبرانی ایجاد شده است. رئیس هیئت مدیره شرکت پدیده شانندیز گفت: این در حالی است که قیمتی که برای هر سهام جبرانی در اختیار بانک‌ها بابت مطالبات شان قرار گرفته به همان نرخ کارشناسی ۱۲۸۵۶

منع قانونی حضور بانک‌ها در مجمع رفع می‌شود

سرپرست شرکت پدیده شانندیز همچنین با حضور در جمع خبرنگاران با تأکید بر این که در دور دوم مجمع عمومی ترکیب هیئت مدیره تعیین خواهد شد، به راه‌اندازی برخی پروژه‌های این شرکت تا پایان سال اشاره کرد و گفت: این که اعلام می‌شود به دلیل حضور نداشتن بانک‌ها جلسه مجمع به حدنصاب نرسیده است، سخن صحیحی نیست زیرا سهم بانک‌های صادرات و موسسه ملل در مجموعه شرکت پدیده شانندیز تنها حدود ۲۰ درصد است و اگر بانک‌ها هم در این دور شرکت می‌کردند با توجه به حضور ۸ درصدی سهامداران حقیقی که مردم هستند، در نهایت تعداد شرکت کنندگان به ۲۸ درصد می‌رسید و باز هم مجمع عمومی به حدنصاب نمی‌رسید. «علی کریمی قدوسی» درباره حضور نداشتن بانک‌ها در مجمع عمومی گفت: طبق قانون، بانک‌ها حق ورود به سرمایه‌گذاری‌های جدید را ندارند به همین دلیل برای حل این موضوع، پیش‌نویسی در دفتر ریاست جمهوری تهیه شده و در دستور کار شورای سران قوا قرار گرفته است تا با تصویب سران قوا این دو موسسه به عنوان سهامدار شرکت پدیده شانندیز برای شرکت در مجمع عمومی از قانون مستثنی شوند.

تهاتر بدهی‌ها به صادرات و ملل، با اعطای ۴،۲۱ درصد سهام

«رحمت‌الله صادقیان» مشاور عالی مالی شرکت پدیده شانندیز نیز در جلسه مجمع عمومی، با اشاره به اقدامات صورت گرفته در خصوص وضعیت سهام جبرانی شرکت توسعه پدیده شانندیز گفت: با تلاش‌های انجام شده بیش از ۶۷ درصد دیون شرکت که مربوط به بانک صادرات و موسسه ملل بوده است

با ۲۱,۴ درصد سهام سهامداران اولیه در شرکت توسعه تهاتر شده است. مجموع مطالبات بانک صادرات و موسسه ملل از شرکت پدیده شانديز معادل ۲۱۰۰ ميليارد تومان بوده است که طبق رأی دادگاه این مطالبات به صورت سهام جبرانی به آن ها واگذار خواهد شد.

اسناد بازداشتی پدیده شانديز رفع بازداشت شدند

مدیر املاک پدیده نیز در این نشست با ارائه گزارشی در خصوص وضعیت املاک گفت: املاک شرکت پدیده به تعداد ۵۴۵ فقره شامل اسناد رسمی و عادی است که تعداد ۵۰ پلاک ثبتی شامل ۱۹۳ سند عادی و رسمی به مساحت حدود ۴۴۷/۷۶۵۴ هکتار در داخل پروژه وجود دارد، تعداد ۳۰ پلاک ثبتی شامل ۳۱۵ فقره اسناد عادی و رسمی در استان خراسان رضوی و تعداد ۱۳ پلاک ثبتی و ۳۷ فقره اسناد عادی و رسمی در خارج از استان در شهرهایی همچون شیراز، تهران، رامسر، تنکابن و کیش با کاربری های مختلف وجود دارد. «جوادمحسني» افزود: با پیگیری های انجام شده کلیه اسناد بازداشتی پدیده شانديز رفع بازداشت شده اند.

مهم ترین اقدامات در حوزه املاک پدیده شانديز

همچنین بر اساس گزارشی که از سوی روابط عمومی شرکت ارائه و مقرر شد در اختیار سهامداران نیز قرار بگیرد، تجمیع قولنامه ها، اخذ رأی کمیسیون ماده ۱۲ سازمان مسکن و شهرسازی مبنی بر دایر بودن اراضی تحت پروژه، صدور اسناد رسمی املاک (۵۰ میلیارد تومان منافع مالی ناشی از اقدام) رد دعوی آب منطقه ای در خصوص ابطال اسناد رسمی موضوع زمین های شرکت در حاشیه کال (۱۲۰ میلیارد تومان منافع مالی ناشی از اقدام)، رد دعوی جهاد کشاورزی در خصوص مطالبه عوارض تغییر کاربری، رد دعوی سازمان بنادر و کشتیرانی در خصوص ساحل مارینای کیش و رسیدگی به مطالبات سازمان منطقه آزاد کیش (کاهش بدهی به میزان ۴۲,۶ میلیارد تومان) مهم ترین اقدامات صورت گرفته در خصوص وضعیت املاک پدیده شانديز است.

ایران امیدواری غیر رسمی نماینده بورس

«نیمامولایی» رئیس هیئت مدیره پشتیبانی بورس شرکت پدیده شانديز نیز در این جلسه گفت: نهاد شرکت پدیده شانديز در فرابورس ثبت شده است ولی به دلیل این که هنوز اطلاعات رسمی مادر کدال ثبت نشده نمی توان درباره آینده سهام این شرکت در فرابورس اظهار نظر رسمی کرد، اما بنده به صورت غیر رسمی می گویم با توجه به این که ارزش گذاری هادر خصوص شرکت پدیده شانديز مربوط به چند سال پیش است می توان به آینده امیدوار بود. وی افزود: برای انجام معاملات بورسی سهام پدیده لازم است صورت جلسه و مصوبات مجمع عمومی در اختیار بورس قرار بگیرد تا نهاد شرکت پدیده بازگشایی شود و انجام معاملات سهام این شرکت از طریق کارگزاری های رسمی قابلیت انجام داشته باشد.

۱۷۲ هزار میلیارد تومان سرمایه گذاری چین در پاکستان

CPEC

مسیر جدید

کریدور اقتصادی چین و پاکستان

www.dasnimnews.com

نیمه شده در دفتر شبه منطقه ای خبرگزاری تسنیم و کانال «پاکستان ایرانی همسایه» @iranitarinhasmaye0082

فرصت هایی که پروژه برای ایران خلق می کند

- از طریق بندرکه کوادر فاصله ما سر با چین به ۶۰۰۰ کیلومتر خواهد رسید.
- امکان فعالیت بیشتر بندر که چابهار که در ۲۰۰ کیلومتری کوادر قرار دارد.
- امکان اجرای پروژه های عظیم و ساخت جاده ای کریدور اقتصادی چین و پاکستان توسط شرکت های ایرانی از طریق بندر که
- فرارانی امنیت مرزهای شرقی با قتل شدن تروریست های این پروژه
- استفاده از علاقه پاکستان به فعالیت های تجاری دو جانبه همزمان با آغاز کریدور اقتصادی چین و پاکستان
- ایجاد منطقه آزاد تجاری میان ایران و پاکستان
- دسترسی بیشتر به بازار ۲۰۰ میلیون نفری پاکستان
- امکان بهره برداری از میوه ها و محصولات کشاورزی پاکستان به خوبی از سدهای تر
- فرارانی تعامل میان دانشگاه های دو کشور از طریق پروژه های استراتژی و
- ایجاد شغل برای مرز نشینان بلوچستانی

آمریکا و هند دشمنان سرسخت پروژه

- آمریکا رقابت شدید اقتصادی با چین دارد و دو کشور برای کمب رقابت قدرت اقتصادی میان دست به هر اقدامی می زنند. در کل آمریکا مخالف هر گونه پشرفرو بین است.
- ولنگتن به پیانه های مخالف بر پاکستان فشار وارد می کند (عمده پیانه حمایت از تروریسم) است. ولی
- ارتباط خوب اسلام آباد با پکن یکی از دلیل اصلی دشمنی های جدید آمریکا با پاکستان می باشد.
- چین و هند هم پاکستان اشتراکات شدیدی با هند دارند و دشمنی نو دیگر مخالف سرسختی که ناری های این دو همسایه می باشد. هند بارها سعی کرده بندر که را به نام دارایی را رقیب کوادر برگرداند.
- افغانستان نیز کم و بیش به دلیل مشکلاتی که با پاکستان دارد در رقابتی است تا با هند همراه شده و در مسیر این پروژه بافرانی ایجاد کند.

منافع مشترک چین و پاکستان از اجرای کریدور اقتصادی مشترک

- چین با استفاده از مسیر که آمریکا نظارت بر این کشور شود.
- این مسیر یکی از مسیر های اصلی و دارای صرفه اقتصادی است.
- این مسیر خاطر نااهول را نیز برای کشی های چینی رایج می کند.
- نورانه این مسیر می تواند کشای چینی را به آسیای میانه و اروپا برساند.
- چین با هدف ایجاد دیگر کشورها می تواند بندر که کوادر را تبدیل به بزرگترین بندر که آسیا کند. و از آن سود ببرد.
- ایران به کار کوادر می تواند هند را کتلانی خلیفه کشیده و این رقیب سرسخت را کنار ببرد.
- پاکستان با فرارانی این پروژه نقشه هند را طبق خودی بر منورای کردن تا کم خواهد کرد.
- امکان در سرمایه گذاری های خارج در پاکستان رخ می دهد (تاکنون ۱۶۴ درصد سرمایه داشته است).
- فقط تا این نسبت پروژه ۳۰ هزار شغل برای پاکستانی ها ایجاد کرده است.
- دیده صادرات محصولات پاکستانی به چین و دیگر کشورهای آسیای میانه فراهم خواهد شد.
- برای پاکستانی رقم نقل های که با این پروژه قابل با ایجاد می شوند بالغ بر یک میلیون شغل خواهد بود.
- مشکلات برق و انرژی بخشی وسیعی از پاکستان بر توسط چین رفع خواهد شد.
- به ناسب چین می تواند ها دادر در ساخت و ساز داده ای در پاکستان هزینه خواهد کرد.
- پاکستان می توانی علیه دشمنان جدید خود یعنی هند فشار بیشتری وارد کند.
- چین امکان در مجمع جایی از پاکستان دفاع خواهد کرد و در فضایی ای چینی ای کشور را وونی کند.

چرا پاکستان؟

- دو کشور منافع مشترک فراوانی دارند از جمله در دشمنی با هند.
- بزرگترین مسیر از انارند به چین از خاک پاکستان می گذرد.
- چین بارها به نفع پاکستان از قدرت و اقتصاد کرده و شکفته سلمان است. علیه این کشور رای صادر کند.
- چین در پشرفرو صنعت هسته ای پاکستان عملی آفرینی کرده است.
- در مجمع جهانی شمشه از پاکستان حمایت کرده است.
- چین می تواند در قسمت راه سازی و تامین برق پاکستان سرمایه گذاری کرده و قبال خوبی به مردم این کشور دارد.
- ایرانی پروژه به سود هر دو کشور است.

چین چه مشکلاتی داشت؟

- ۸۵ درصد نفت چین از صادرات عربی می شود.
- عمل این محموله عظیم صرفا از طریق دریای منگی است.
- مسیر فعلی از تنگه ملانکا حداقل ۱۳ هزار کیلومتر طول دارد.
- نااهول با چین مشکل امنیتی دارد و هر که بخواهد می تواند در این مسیر ایجاد مشکل کند.
- آمریکا بر تنگه ملانکا کاملا مسلط است و می تواند ایجاد مشکل کند.
- هند و چین بر سر مسائل مرزی با هم مشکل دارند.
- مها گزین بهایی مایه مایه برای حل مشکل پاکستان می باشد.

مسیر آبی از طریق کوادر

مسیر زمینی فقط ۶ هزار کیلومتر

۱۳۰۰۰ km

۶۰۰۰ km

مسیر آبی از طریق کوادر

مسیر زمینی فقط ۶ هزار کیلومتر

رشد اقتصادی کشور طی ۹ ماهه ۱۳۹۸

سهیم هر بخش از رشد اقتصادی منفی ۷,۶ درصدی ۹ ماهه ۱۳۹۸

بهزاد خنجر خانی
مشاور و کارشناس ارشد مالیاتی

چرایی انتخاب این موضوع پاسخ خواهیم داد. قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات بر ارزش افزوده که موضوع افزایش نرخ آنها در قانون بودجه سال ۱۳۹۹ و ۱۳۹۸ نسبت به سنوات قبل مورد توجه این نوشتار است، فراز و نشیب‌های متعددی دارد که در یادداشت‌های قبلی در رسانه‌ها و نشریات اقتصادی نسبت به تشریح آنها اقدام شده است. قانون مزبور طی اصلاحیه مورخه ۱۳۹۴/۰۴/۳۱ که از اول فروردین ماه ۱۳۹۵ قابل اجرا شد، موارد مهم و بااهمیتی را مدنظر قرار داده است. یکی از این موارد؛ نرخ مالیاتی و شرایط استفاده از مشوق‌های قانونی و برچیده شدن مرحله‌ای تشخیص‌های گاه، نادرست مالیاتی بود که در صورت اجرای صحیح آن می‌تواند بازوی کمکی صنعت و تجارت و اقتصاد کشور و مشوقی برای فعالیت‌های اقتصادی گسترده باشد.

افزایش نرخ مالیاتی از رویا تا واقعیت!

فارغ از اینکه شاهد موضوعی خاص و بی‌نظیر در علم حسابداری که همان تغییر معادله حسابداری در ایران و فزونی سود خالص برخی شرکت‌ها بر کل فروش آنها به جهت تسعیر مطالبات ارزی در شش ماهه نخست سال ۱۳۹۷ بودیم، سود دولت از فعالیت‌های اقتصادی که تحت عنوان مالیات وصول می‌شود، منطبق بر اصل کلی و استاندارد درآمد منهای هزینه به کسر سودهای معاف تعریف می‌شود. اصول اقتصادی، مبانی مشخص و مدونی دارند که سیر سودآوری واحد اقتصادی را مشخص می‌کند. در غیاب تقویت بنیه یک واحد اقتصادی و افزایش سودآوری آن از طریق گسترش بازارهای هدف و کاهش بهای تمام‌شده و تلاش در پرورش و تربیت سرمایه‌فکری و تامین شرایط و اتخاذ تدابیری جهت عدم تمایل خروج متخصصان از کشور و دستیابی به فرصت‌های گرانبها به منظور استفاده از خدمات این استعدادها و... نمی‌توان انتظار افزایش سودآوری فعالیت مزبور را داشت.

در حالی که در اقتصاد امروز ایران سه مولفه اصلی و اساسی رشد و حرکت روبه جلوی آن، یعنی (الف) فعالیت‌های اقتصادی گسترده‌تر و پایدار بخش خصوصی، حمایت و تلاش و همکاری دولت در راستای تحقیق و توسعه و پایداری بازارهای بین‌المللی و تقویت کانال‌های صادراتی، (ب) سرمایه‌گذاری‌های خارجی که خود تحت‌تاثیر تحریم‌های تحمیلی و عدم تعامل مناسب اقتصاد ایران با اقتصادهای بین‌المللی و بازارهای مربوطه که خود تابعی از عوامل مختلف بوده و بالا بودن ریسک‌های سرمایه‌گذاری در ایران و وجود بازار مستعد جایگزین در حوزه خلیج فارس و... و سرانجام (ج) افزایش تولید و کارآفرینی در کشور که تحت‌تاثیر عواملی موثر، با چالشی اساسی مواجه است. لذا با وضعیت موجود، افزایش سودآوری و موفقیت اقتصادی و متعاقباً افزایش سهم دولت از سود فعالیت‌های مزبور دور از انتظار است.

دولت‌ها در کشورهای جهان سوم، عمدتاً به‌عنوان شریک غیرفعال، سهام در سود فعالان تجاری هستند. ماهیت فعالیت تجاری، هدف تمامی فعالیت‌های انتفاعی را نیل به سود دانسته و اشخاص در قالب فعالیت‌های انتفاعی با رعایت قوانین و مقررات مربوطه، می‌کوشند تا منافع مالی خود را تامین کنند. فعالیت اقتصادی در جامعه ایرانی فارغ از رعایت استانداردهای حسابداری، قانون تجارت، قوانین سازمان تامین اجتماعی، قوانین برنامه‌های توسعه، قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور و هزاران مقرر دیگر؛ رعایت قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات ارزش افزوده را پیش رو دارد. در نظام مالیاتی ایران نیز پایه‌های مالیاتی متعددی وجود دارد که نرخ مالیات هر کدام از این منابع متفاوت و تکالیف مالیاتی آنها نیز تفاوت‌هایی باهم دارند و سهم دولت از سود فعالان اقتصادی در هر ردیف از منابع مالیاتی را متفاوت می‌داند. قانون مزبور، چارچوب فعالیت مالی و اصول کلی شراکت دولت در سود حاصل از فعالیت‌های انتفاعی را به‌صورت کامل دربر دارد.

افزایش نرخ مالیاتی در سال ۱۳۹۹

ممکن است در نگاه اول، مفهوم افزایش نرخ مالیاتی بدون تغییر در قانون مالیات‌های مستقیم و قانون مالیات ارزش افزوده برای مان محسوس نباشد، اما با کمی تأمل و مذاقه در مطالب و ساختار این نوشتار به

کاهش سود خالص در بررسی یک دوره ۵ ساله صورت‌های مالی شرکت‌های فعال در صنعت‌های مختلف کاملاً مشهود و مشخص بوده و عمده صنایع، روندی نزولی طی سنوات اخیر داشته‌اند. این مهم در حالی است که بررسی سهم مالیات از بودجه نشانگر افزایش سهم سود دولت، در منافع حاصل از شراکت با فعالان اقتصادی بوده است! به طوری که سهم مالیات در بودجه سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۹ به طور میانگین افزایش ۱۲ درصدی را در هر سال مالی نسبت به سال قبل تجربه کرده است. در غیاب مولفه‌های افزایش سودآوری اقتصاد یک کشور و متعاقباً صنایع در قالب‌های گوناگون، افزایش سهم مالیات در بودجه موضوعی جز افزایش نرخ مالیاتی بدون بوروکراسی اداری و به دور از اراده مقنن، گویای مطلب دیگری نخواهد بود!

هم نرده و فشار زائد و کاذب بر فعالان اقتصادی نیز وارد نشود. در این راستا، قطعاً باید از منابع درآمدهای حیاط خلوتی و آزاد و بدون کنترل اقتصاد ایران، مالیات وصول کرد! برای پیشرفت و انعطاف اقتصادی و عدم اتکا به یک منبع درآمدی در سطح کلان، باید تفکر و قوانین و معافیت‌های بدون پشتوانه اقتصادی را کنار گذاشته و با قانونی واحد به جز یکسری معافیت‌های اجتماعی، از کلیه اشخاص و نهادهایی که هدف نهایی آنها کسب درآمد است به صورت کاملاً واقعی و حسابرسی شده و نه صرفاً روی کاغذ، نسبت به مطالبه مالیات قانونی اقدام کرد.

نتیجه

۱- با توجه به بازار مسکن و سفته‌بازی‌ها و گردش غیر قابل تصور حجم عظیمی از سرمایه‌ها در این بخش و مشخصاً با فرماندهی بانک‌ها و بدون هیچ گونه نظارت و کنترلی که خود به عاملی برای تنبلی اقتصاد پویا تبدیل شده است، شایسته است با تدوین قانونی مالیات بر عایدی در قالب CGT نسبت به اخذ مالیات از این منبع اقدام شود. در این صورت با کاهش نرخ مالیات بر فعالیت‌های اقتصادی و فراهم آوردن زمینه کسب و کار مناسب و امنیت سرمایه‌گذاری، ضمن جلوگیری از گردش غیر شفاف منابع مالی، تحرک مالی و هدایت آن به بخش‌های هدفمند و با بازدهی عمومی در انتظار خواهد بود.

۲- جلوگیری از فرار مالیاتی قانونی بدون منطق اقتصادی که همان معافیت سود سپرده از مالیات است و وضع مالیات بر سپرده‌های بانکی به صورت کاملاً هدفمند و مازاد بر یک سقف مشخص، برای جلوگیری از توقف منابع مالی در قالب سپرده و هدایت منابع مزبور به سمت فعالیت‌های مولد اقتصادی به شرط تخفیف در نرخ مالیات بر درآمد.

۳- تجمیع بانک‌های متعدد که تنها تعداد انگشت‌شماری از آنها ضمن فعالیت در شاخه‌های تخصصی و انجام وظیفه اصلی بانکداری، پاس‌خگوی نیاز اقتصادی کشور و بدون ورود به بنگاهداری املاک و... باشند. کما اینکه در روزهای اخیر شاهد تجمیع بانک‌های نظامی در بانک سپه هستیم، اما از این موضوع نباید به عنوان عاملی برای انتقال زیان بانک‌های خصوصی به دولت و متعاقباً مردم استفاده کرد.

۴- تقویت مولفه‌های سه‌گانه اقتصادی تشریح شده و ایجاد فرصت‌های مناسب سرمایه‌گذاری خارجی در سایه امنیت اقتصادی و تولید با قدرت رقابت و تعامل با اقتصادهای بزرگ برای کمک به بلوغ باکیفیت و پایدار اقتصاد ایران و متعاقباً صادرات و سهم تاثیرگذار در پرتفوی محصولات بازارهای جهانی.

افزایش سهم مالیات در بودجه کشور برای سال ۱۳۹۹ همانند سال‌های گذشته، در غیاب عوامل محرک اقتصادی مزبور فشار اقتصادی بیشتری را بر فعالان و مودیان محترم مالیاتی وارد کرده و نتیجه‌ای جز ضعف و ورشکستگی صنایع نخواهد داشت. قانون مالیات ارزش افزوده که اکنون، بر خلاف وظیفه و نقش اصلی خود به عنوان یک قانون درآمدی برای دولت انجام وظیفه می‌کند، عامل دیگری برای تشدید فشار مالیاتی بر مودیان محترم شده است.

اینکه تصور کنیم دولت‌ها بدون تامین هیچ گونه امکاناتی برای فعالان اقتصادی و فراهم نکردن بازارهای در دسترس و تلاش همه جانبه در راستای اقتصاد پایدار و ثبات و توسعه آن بدون دخالت مستقیم در نظام اقتصادی، انتظار سود بیشتری داشته باشند با هیچ منطق اقتصادی همخوانی ندارد. زمانی که هدف تامین بخش عمده‌ای از بودجه کشور از محل مالیات و کاهش سهم نفت باشد، باید تغییرات عمده‌ای نیز در بحث مالیات‌ستانی صورت گیرد. بحث ظرفیت اقتصاد شفاف و در دسترس ایران که در ابتدا تشریح شد و در پی آن، توان پرداخت مالیات به دلیل فشارهای محوری و خارج از معادله حسابداری، در وضعیتی نیست که بتوان انتظار پرداخت بیشتر مالیات را داشت. این موضوع می‌طلبد که تغییراتی اساسی در ساختار بنیادین اقتصادی به وجود آید تا ضمن تامین نیازهای حال و آینده کشور، فقدان یک درآمد معادلات سیستمی را بر

۵- عدم تبعیض بین مودیان مالیاتی و فعالان اقتصادی و اعمال قانونی یکسان و وصول مالیات واقعی از اقتصاد در سایه، به دور از برنامه‌ها و افکار سیاستمداران و حول محور نظام اقتصادی و بر مبنای اصل کلی، درآمد، هزینه، سود و مالیات.

۶- تشکیل سازمانی تحت عنوان «سازمان حمایت از ایده‌ها و سرمایه فکری در اقتصاد و بازار سرمایه» با بودجه و اعتباری مشخص و تحت حمایت مادی بدون قید و شرط جهت سازماندهی ایده‌ها و جذب نخبه‌های دانشگاهی در شاخه‌های مختلف از ایران و سایر کشورها و تامین تمامی نیازهای ایشان و عملی‌سازی ایده‌ها و کمک به تولید از لحاظ کیفیت و تنوع و نیز رفع نیازهای خاص بازارهای داخلی و خارجی.

۷- خروج ارگان‌های نظامی از بخش‌های اقتصادی و بازار سرمایه و واگذاری امور به متخصصان مربوطه.

به این ترتیب، وقتی هدف‌گذاری و سیاست‌های کلان مالی بر پایه منبعی به نام مالیات پایه‌ریزی می‌شود، باید زیرساخت مناسب در تمام جنبه‌ها فراهم و تمامی مولفه‌های مرتبط تقویت شود. هدف یادداشت مزبور تشریح و ارائه تصویری مناسب از وضعیت عمومی اقتصاد ایران و انتظار دولت از میزان وصول مالیات، بیشتر از توان بخش شفاف اقتصاد است. توجه به پیشنهادهای ارائه شده با پشتوانه کارشناسی و در صورت لزوم بررسی تخصصی تر موارد مطروحه، می‌تواند سهم بسزایی در رونق داشته و شکوه اقتصادی را به ارمغان بیاورد. در غیاب عدم تامین موارد مزبور و تکیه بر ظرفیت فعلی مالیاتی کشور، نمی‌توانیم نتیجه‌ای جز فشار بیشتر به فعالان اقتصادی و افزایش نرخ مالیات بر درآمد، بدون تغییر در قانون به دست آورده و انتظار موفقیت‌های برابر با همسایگان داشته باشیم و ماحصل صحبت نیز تکرار مکررات خواهد بود و صد البته نیز که خود کرده را تدبیر نیست!

دبیر نهاد مردمی اقتصاد مقاومتی خراسان رضوی مطرح کرد؛

معرفی پنج شهرستان برتر خراسان رضوی از نظر عملکرد معین‌های اقتصادی

دبیر نهاد مردمی اقتصاد مقاومتی خراسان رضوی گفت: تاکنون پنج شهرستان در گز، رشتخوار، سبزوار، بینالود و تربت حیدریه بهترین عملکرد را به لحاظ معین‌های اقتصاد مقاومتی داشته‌اند.

علی‌اکبر لبافی اظهار کرد: بر اساس ارزیابی‌های انجام شده تاکنون پنج شهرستان در گز، رشتخوار، سبزوار، بینالود و تربت حیدریه بهترین عملکرد را به لحاظ معین‌های اقتصاد مقاومتی را داشته‌اند. این ارزیابی و نتایج آن به استناد اطلاعاتی است که در سامانه اقدامات معین‌ها به ثبت رسیده و فرمانداران مربوطه نیز آن را تأیید کرده‌اند.

وی ادامه داد: در مجموع تاکنون ۶۲۴ پروژه کسب و کار توسط ۴۹ معین در ۲۶ شهرستان استان در سامانه ثبت گردیده است.

لبافی به جزئیات بیشتری از این پروژه‌ها اشاره و عنوان کرد: از مجموع ذکر شده، ۱۰۴ پروژه و فعالیت اقتصادی به تأیید فرمانداران نرسیده و به طور مستقیم از کار تابل فرمانداری به معین‌ها عودت داده شده و ۱۱۷ پروژه و فعالیت اقتصادی نیز توسط فرمانداران تأیید گردیده و پس از بررسی توسط گروه کارشناسی نهاد، به دلیل وجود نواقص به فرمانداران بازگردانده شده است.

وی ابراز کرد: ۹۶ فعالیت نیز در حال حاضر توسط فرمانداران تأیید شده و در کار تابل نهاد قرار گرفته است تا بررسی نهایی بر روی آن‌ها انجام بگیرد. نهایتاً ۱۶۵ فعالیت و کسب و کار نیز توسط گروه کارشناسی مذکور، تاییدات لازم را دریافت نموده و به عنوان سابقه معین تعریف شده‌اند.

دبیر نهاد مردمی اقتصاد مقاومتی خراسان رضوی، اضافه کرد: از مجموع ۶۲۴ کسب و کار ثبت شده، ۲۵ درصد در

بخش صنعت، ۱۶ درصد بخش خدمات، ۱۲ درصد بخش کشاورزی و ۱۱ درصد در بخش گردشگری و صنایع دستی قرار دارند و حجم سرمایه‌گذاری پیش‌بینی شده برای ۶۲۴ طرح کسب و کار خرد، متوسط و بزرگ را ۳۷۸ میلیارد تومان برآورد کرد و توضیح داد: ۱۶۵ فعالیت خرد و متوسطی که توسط گروه کارشناسی نهاد تأیید شده‌اند، هزار و ۶۰۸ فرصت شغلی را ایجاد خواهند کرد. بر همین اساس تعداد کل فرصت‌های شغلی محقق شده بر اساس اعلام معین‌ها، تأیید فرمانداران و البته بررسی گروه کارشناسی نهاد، ۸۲۴ مورد بوده است. لبافی ابراز کرد: تاکنون ۸۷ حساب سپرده توسعه روستایی نیز توسط ۱۱ معین در سامانه مذکور ثبت شده که تعداد اعضای آن‌ها ۳ هزار و ۱۹۳ نفر برآورد می‌شود. گفته می‌شود مبلغ کل سرمایه‌گذاری صورت گرفته در آن نیز به ۲۹ میلیارد ریال می‌رسد. وی افزود: از این میان، ۳۳ حساب سپرده روستایی هم به تأیید گروه کارشناسی نهاد مردمی اقتصاد مقاومتی خراسان رضوی رسیده که در مجموع یک هزار و ۱۸۸ عضو داشته و مبلغ ۲ هزار و ۸۴۵ میلیون ریال سرمایه‌گذاری برای آن انجام شده است. در کنار آن، ۲۶ حساب توسعه روستایی را نیز فرمانداران تأیید کرده و در مرحله نهایی بررسی‌ها توسط نهاد قرار دارند.

صندوق بین‌المللی پول و چشم‌انداز اقتصادی ایران

رضا پدیدار

شفاف‌سازی اطلاعات آماری پایه‌ای اقتصاد کشور پیردازند. این کمترین وظیفه‌ای است که نهادهای مسئول در مقابل مردم و سازمان‌های مسئول در برنامه‌های زیربنایی اقتصادی کشور دارند. بد نیست بدانید که صندوق بین‌المللی پول تراز حساب جاری ایران در سال گذشته میلادی را معادل ۴.۱ درصد تولید ناخالص داخلی تخمین زده و پیش‌بینی کرده در امسال و آینده میلادی این رقم به ترتیب به منفی ۲.۷ و منفی ۳.۴ درصد برسد. در شرایطی که کشور در صدد تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی ایران و بازار سرمایه با رویکرد جایگاه، چالش‌ها و راهکارهاست، ضرورت دارد با نگاهی به نظام تامین مالی در اقتصاد ایران و سایر کشورهای جهان، ساختار بازار سرمایه در اقتصاد ایران را مورد مطالعه جدی قرار داد تا تنفس بنگاه‌های کوچک و متوسط که می‌توانند سقف ۸۰ درصد از اقتصاد کشور را اداره کنند مختل نشود.

امروزه روش‌های تامین مالی بنگاه‌های کوچک و متوسط در ایران در مقایسه با کشورهای توسعه‌یافته، شرایطی را ایجاد کرده که ضرورت دارد ضعف‌های مقرراتی، نهادی، ساختاری و اجرایی بازار سرمایه شناسایی و از ناهمگرایی مقرراتی و استانداردهای روز بازار سرمایه جلوگیری شود. در نهایت باید گفت تحلیل گزارش صندوق بین‌المللی پول فرصت‌طلبی برای طرح پیشنهادهای اصلاحی و معرفی ابزارهای مالی جدید برای حل مشکلات دست به‌گریبان بخش خصوصی است که می‌تواند در قالب بسته‌های سیاستی-حمایتی به‌ویژه برای شرکت‌های کوچک و متوسط ارائه شود و شرایط ناموزون ارائه‌شده از سوی صندوق را مرتفع و نقطه امید را برای فعالان حوزه‌های گوناگون اقتصاد تقویت کند. / روزنامه گسترش صمت

صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی‌اش از نرخ رشد تولید ناخالص داخلی ایران در امسال میلادی ۳.۵ درصد نسبت به گزارش پیشین خود کاهش داده است. این نهاد بین‌المللی در گزارش جدید خود که در ماه گذشته میلادی منتشر شد نرخ تولید ناخالص داخلی واقعی ایران در امسال میلادی را منفی ۹.۵ درصد پیش‌بینی کرده که این رقم در مقایسه با پیش‌بینی قبلی ۳.۵ واحد درصد کاهش دارد. در صورت تحقق این پیش‌بینی، اقتصاد ایران در امسال میلادی بدترین سال خود را در سال‌های پس از جنگ تحمیلی سپری خواهد کرد. در دور پیشین تحریم‌ها نیز اقتصاد ایران شرایط دشواری را تجربه کرد، اما پایین‌ترین نرخ رشدی که برای اقتصاد ایران ثبت شد، مربوط به ۷ سال پیش بود که در آن سال اقتصاد ایران ۷.۷ درصد نسبت به سال قبل از آن کوچک‌تر شده بود. بد نیست بدانید که این نهاد بین‌المللی دلیل تعدیل قابل توجه پیش‌بینی خود در زمینه نرخ رشد تولید ناخالص داخلی ایران را تاثیرات ناشی از تشدید تحریم‌های امریکاعنوان کرده است.

در این باره صاحب‌نظران داخلی سکوت کرده و سهم واقعی این تاثیرات را در اقتصاد ملی ایران ارزیابی یا اعلام نظر کارشناسی نکرده‌اند، این در حالی است که در مقابل ارائه و تفسیر این گونه گزارش‌های رسمی بین‌المللی، لازم است مقامات، استادان و صاحب‌نظران اقتصادی به قول معروف وارد گود شوند و تحلیل‌ها و تفسیرهای ارائه‌شده را مورد ارزیابی دقیق کارشناسی و اقتصادی قرار دهند. در این زمینه لازم به توضیح است که تاثیر عوامل دیگری مانند تحریمی داخلی نیز دست‌کم از تحریم‌های خارجی ندارد و به‌طور غیرمستقیم به‌عنوان عوامل بازدارنده موجب کاهش نرخ رشد ناخالص داخلی ایران شده و حتی تاثیرات شدیدتری از تحریم‌های بین‌المللی دارد. علاوه بر این در گزارش جدید صندوق بین‌المللی پول، نرخ رشد اقتصاد ایران در سال آینده میلادی نیز صفر درصد پیش‌بینی شده که در قیاس با پیش‌بینی اعلام‌شده در گزارش پیشین ۰.۲ واحد درصد کاهش یافته است.

این صندوق همچنین نرخ تورم در ایران را برای امسال میلادی معادل ۳۵.۷ درصد پیش‌بینی کرده که در مقایسه با رقم آن در سال گذشته میلادی ۵.۲ واحد درصد افزایش نشان می‌دهد. با این حال صندوق بین‌المللی پول پیش‌بینی کرده نرخ تورم در سال آینده میلادی کاهش یابد و به ۳۱ درصد برسد. این در شرایطی است که آمارهای داخلی تفاوت فاحشی با این گزارش دارد اما در ۲ هفته‌ای که از انتشار این گزارش می‌گذرد، شاهد هیچ‌گونه واکنشی از سوی مقامات مسئول در وزارت امور اقتصادی و دارایی و نیز بانک مرکزی نبوده‌ایم. سکوت مقامات ایرانی یا ناشی از یک سیاست اقتصادی، اجرایی است یا می‌تواند مشغله شدید فکری برای رفع مسائل و مشکلات داخلی تلقی شود. به هر حال تداوم این گزارش‌ها و انعکاس مستقیم و غیرمستقیم آنها در محافل حرفه‌ای یا رسانه‌ای کشور می‌تواند اثرات سوء و زیانباری را برای اقتصاد ایران رقم بزند.

این مغایرت‌های فاحش آماری نهادها و مسئولان داخلی با نهادهای بین‌المللی صاحب‌نظر و اثرگذار می‌تواند بر جریان اعتمادسازی بین مردم و مسئولان خدشه وارد آورد که به نوبه خود رابطه مستقیم و اثرگذار را به رابطه غیرمستقیم و غیرمفید مبدل می‌سازد. بیان دلایل وجود این گونه مغایرت‌ها با توجه به شاخص‌های اقتصادی ملموس که از سوی بانک مرکزی ارائه می‌شود می‌تواند حضور فعالان اقتصادی به‌ویژه در بخش خصوصی اقتصاد را تقویت کند چرا که در ادامه حیات و مسیر فعالیت خود دچار سردرگمی یا ابهام نخواهند شد. سازمان‌های اقتصادی و رسمی کشور مسئول هستند تا به محض انتشار و ورود اطلاعات ناموزون و غیرمعقول، از طریق رسانه‌های رسمی وارد عمل شوند و به

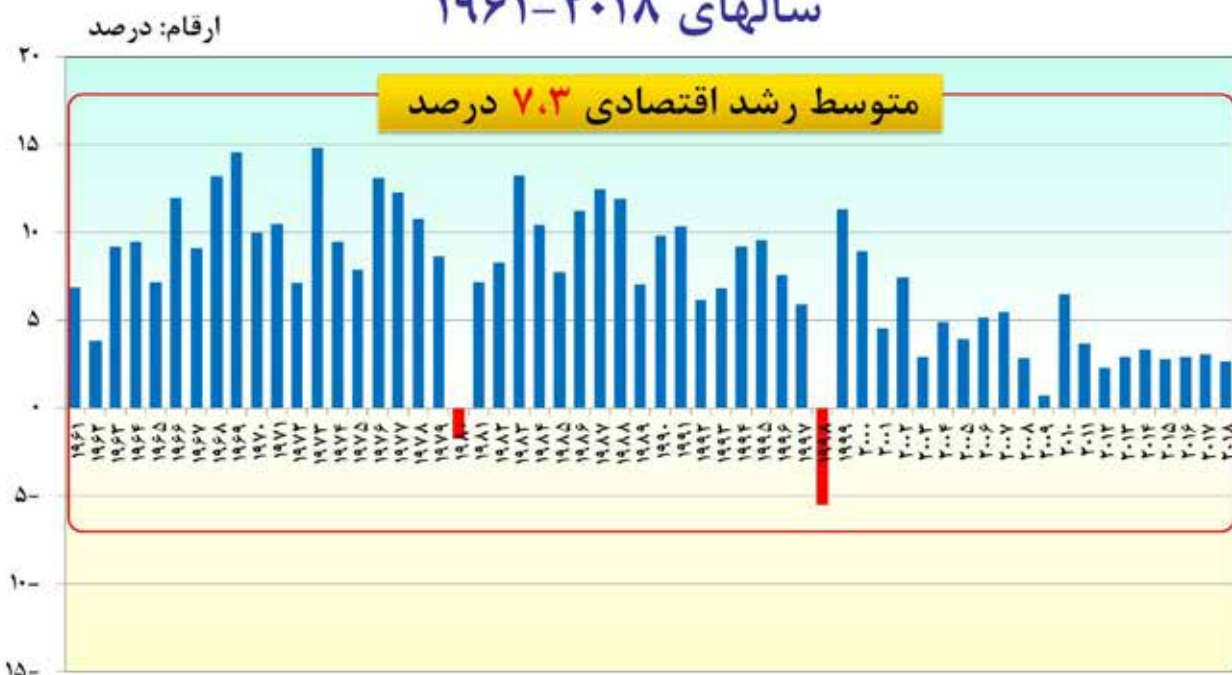
اکرم‌زی نالین، کارشناس ارشد اقتصاد

را نشاندهنده رفته است. ریچارد نفیو، با آوردن مصادیق و مثال‌هایی «هنر تحریم‌ها» مسئول تیم طراحی تحریم‌ها علیه ایران در دوره دوم اوباما، در کتاب توضیح می‌دهد فشارهای اقتصادی حاصل از تحریم به صورت خاص جمعیت هدف جوان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. این تحریم‌ها بابتی کاری گسترده‌ای در بخش‌های صنعتی و تولید همراه است، در مقابل بخش فناوری را به صورت بخشی نامولد و وابسته به اقتصاد جهانی تقویت می‌کند. آمریکا در رویکرد تحریم‌های جراحی‌گونه خود علیه ایران یک گام از دامنه تحریم‌های تاریخی ایران از بعد از انقلاب، فراتر رفت و مجموعه‌ای سازمان‌یافته از تحریم‌ها را بر صنایعی اعمال کرد تا ایران توانایی اخذ کمک

وضع تحریم‌ها علیه ایران، از تحریم‌های غیرنفتی در سال‌های قبل تا تحریم‌های نفتی امسال همواره با روابط سیاسی و دیپلماتیک خوانش شده اما نتایج تحقیقات و پژوهش‌هایی نشان می‌دهد که این تحریم‌ها فقط سیاسی و علیه انرژی هسته‌ای نیست و چطور تغییر ساختار اقتصادی ایران

رشد اقتصادی در کره جنوبی

سالهای ۱۹۶۱-۲۰۱۸

World Bank, World Data Bank, World Development Indicators, Jul. 2019, <http://data.worldbank.org/indicator> منبع: بانک جهانی

خارجی در زمینه تولید را نداشته باشد. هدف اصلی این تحریم‌ها به هیچ وجه صنایع جانبی نبود بلکه هدف اصلی این دوره از تحریم‌ها مشاغل حوزه تولید و درآمدهای ناشی از صادرات این بخش بود؛ به نحوی که طبق مطالعات معاونت پژوهش‌های اقتصادی اتاق بازرگانی مشهد بتواند تلاش دولت ایران برای کاهش اتکا به صادرات نفت و ایجاد اشتغال برای حدود ۵۰۰ هزار نفر در بخش‌های غیردولتی را محدود کند و درست هم زمان با این اقدامات، آمریکا توانایی شرکت‌ها را برای فروش فناوری‌های مخابراتی به ایران افزایش داد. در این زمینه مجوز فروش کلی در ماه می همان سال وضع تحریم‌ها صادر شد. این واقعیت نشان می‌دهد چطور تحریم‌ها به شکل هدف‌دار اجزای ساختار اقتصاد ایران را جابه‌جا می‌کند و یک استراتژی سیاسی - سه هدف اصلی «شرق» اقتصادی را دنبال می‌کند. اکرم زین‌الیان، کارشناس ارشد اقتصاد در گفت‌وگو با تحریم‌کنندگان ایران را جمعیت جوان، بخش تولید و مصرف زدگی جامعه می‌داند.

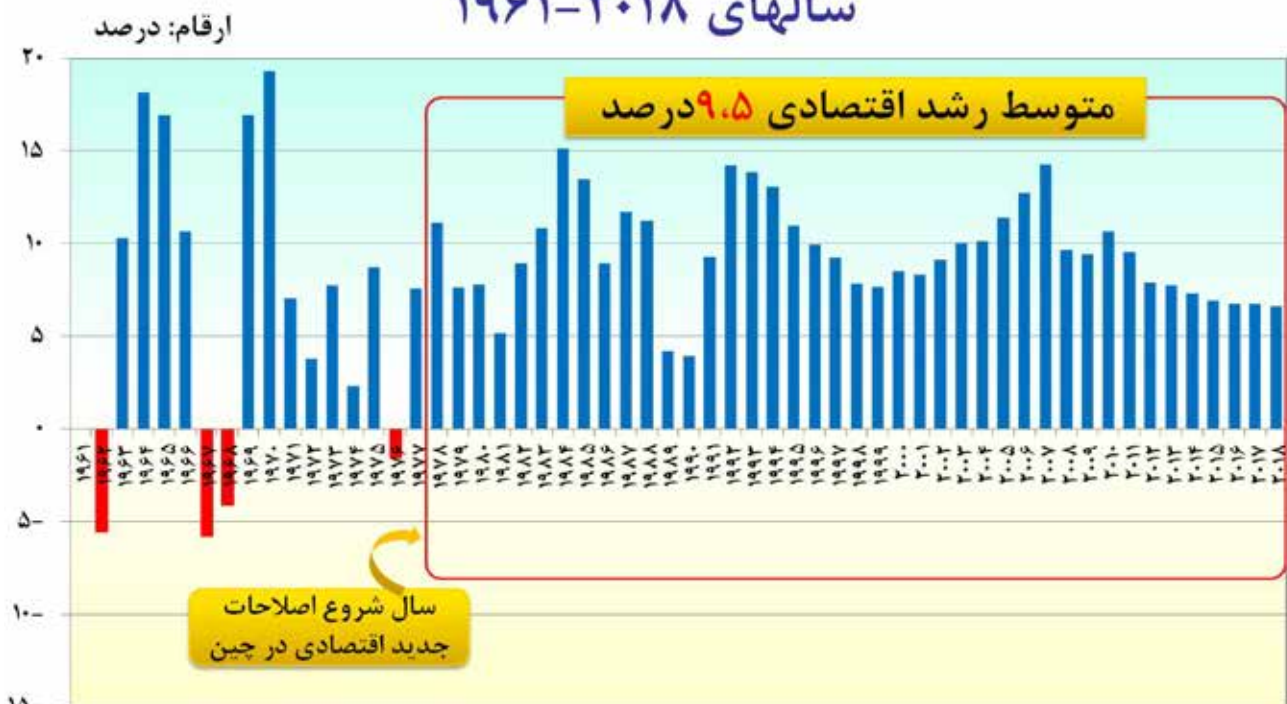
مهندسی اقتصاد ایران با تحریم

از زمان پیروزی انقلاب اسلامی پنج دور تحریم علیه ایران وضع شده است. دور

نخست، «شرق» به گزارش مربوط به سال‌های ۱۳۵۷-۵۹ است که در آن ضمن مصادره دارایی دولت ایران نزد بانک‌های آمریکایی، صادرات هرگونه غذا و دارو به ایران ممنوع شد. علاوه بر این، آمریکاییان از هرگونه معامله مالی با ایرانیان منع شده و آمریکا هر نوع واردات از ایران و تمامی سفرها به ایران یا از ایران را ممنوع کرد. همچنین، تمامی تجهیزات نظامی خریداری شده یا سفارش داده شده از سوی دولت ایران توقیف شد. دور دوم هم‌زمان با حمله نظامی عراق به ایران بود که این دور از تحریم‌ها عمدتاً در دوره زمانی ۱۳۶۲-۷۴ اعمال شد. کنترل‌های شدید و سخت‌گیرانه تر از دوره اول تحریم‌ها در خصوص صادرات تجهیزات نظامی با استفاده د و گانه به ایران، تصویب ممنوعیت صدور کالاها و فرآورده‌های آمریکایی به ایران توسط کنگره آمریکا، ممنوعیت هرگونه معامله برای توسعه صنعت نفت در ایران، ممنوعیت واردات، صادرات و سرمایه‌گذاری متقابل بین و قرار دادن تحریم‌ها از «داماتو» عمده‌ترین تحریم‌های دور دوم بوده‌اند. دور سوم ایران و آمریکا، تصویب قانون اسامی بانک‌های ایرانی و تعدادی از نهادها و «تحریم‌های ایران و لیبی» سال ۱۳۷۵ شروع شد. تصویب قانون شرکت‌های وابسته به سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در لیست تحریم‌ها، مهم‌ترین اقدامات این دور از تحریم‌ها تا سال ۱۳۸۳ بود. دور آخر تحریم‌ها نیز در حال حاضر در جریان است. تحریم‌هایی که شدیدترین تحریم در تاریخ جمهوری اسلامی است و تمامی بخش‌های اقتصادی را دربر می‌گیرد، تمامی صنایع نفت، بانکی، پتروشیمی، فولاد، مس و خودرو در دایره این تحریم‌ها قرار گرفته‌اند.

در دور چهارم تحریم‌ها که از آذرماه ۱۳۸۹ با هدف کاستن از سرعت رشد توان هسته‌ای، تحریم صادرات نفت ایران، تحریم بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تحریم شدیدتر واردات کالاهای ضروری و اساسی اعمال شد، مهم‌ترین تحریم‌ها به شمار می‌روند. هرچند مجاری اثرگذاری تحریم بر بخش‌های اقتصادی فقط فرایند اثرگذاری این سیاست را مشخص می‌کند اما در خصوص کم و کیف آن توضیحی را ارائه نمی‌کند؛ چراکه ادبیات موجود در حوزه تحریم عمدتاً بر پیروزی یا شکست تحریم به عنوان گزینه‌های صفر و صد اعمال تحریم، تأکید دارد. تحریم‌ها صرف نظر از موفقیت و شکست در دستیابی به هدف غایی، بر بخش‌های مختلف اقتصادی مانند تجارت، سرمایه‌گذاری، اشتغال و رشد اقتصادی تأثیرگذار هستند و مختصات و ماهیت ساختار اقتصادی ایران را دگرگون می‌کند.

رشد اقتصادی در چین سالهای ۱۹۶۱-۲۰۱۸

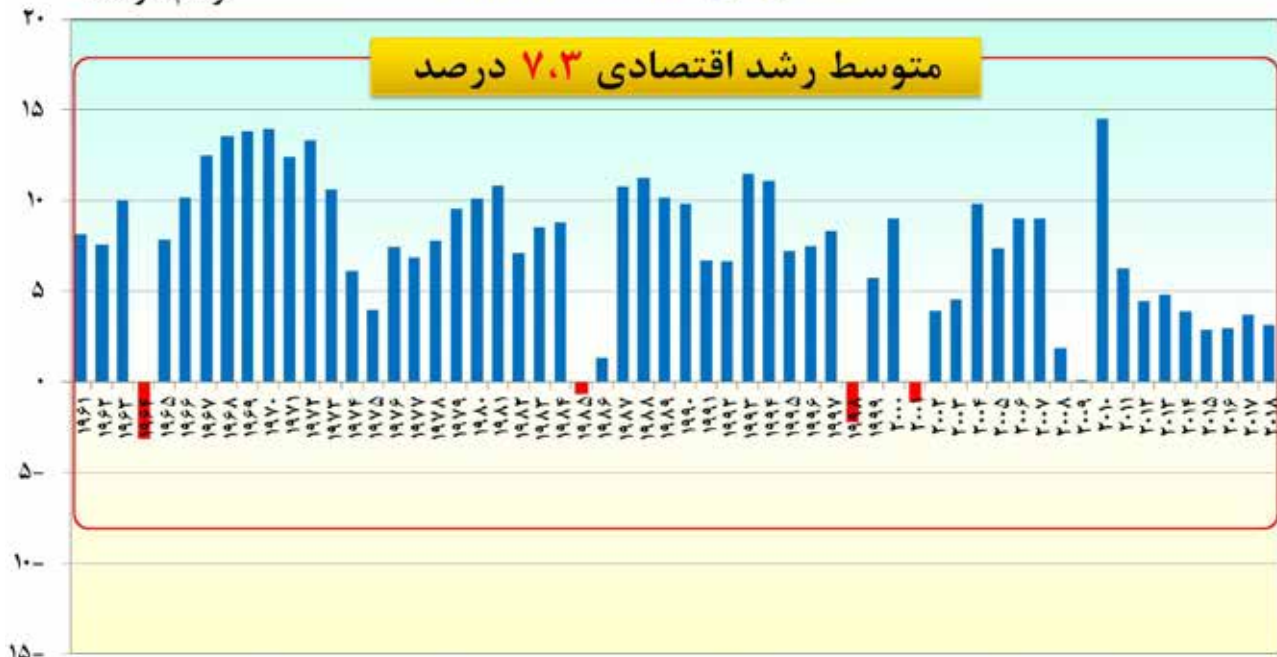

World Bank, World Data Bank, World Development Indicators, Jul. 2019, <http://data.worldbank.org/indicator> منبع: بانک جهانی

رشد اقتصادی در سنگاپور

سالهای ۱۹۶۱-۲۰۱۸

ارقام: درصد

World Bank, World Data Bank, World Development Indicators, Jul. 2019, <http://data.worldbank.org/indicator> منبع: بانک جهانی

به ویژه بخش تولید، تنها بخشی از مشکلات اقتصاد ما را تشکیل می دهد، در حالی که سهم عظیمی از مشکلات اقتصادی و بخش تولیدی ما مرتبط با تحریم ها نیست و به قول مهندس بحرینیان پژوهشگر توسعه، نتیجه سیاست هایی است که در در بیش از یک سده گذشته به جز «نفوذ ذی نفعان توسعه ناخواه» همراه با «عدم اهلیت تصمیم گیری» یک ساختار سه دوره محدود در کشور اعمال شده است. اگر بخواهیم امروز تمام مشکلات بخش تولید و اقتصاد را به تحریم ها نسبت دهیم، باید گفت که آدرس غلط به کارشناسان و تصمیم گیران فعلی داده ایم. سال هاست که تولید کشور از مشکلاتی مانند کوتوله پروری و نداشتن مقیاس اقتصادی، رقابت مخرب داخلی به واسطه تعدد واحدها در هر رشته فعالیت تولیدی، مونتاژ کاری و ارزش بری بالا، خام فروشی و عدم حرکت به سوی تولید با فناوری بالا رنج می برد. این موارد مشکلات چند دهه ای تولید است که تحریم ها صرفاً چهره آن را آشکارتر در چشم همگان به نمایش گذاشت. بنابراین اگر تمام تحریم ها از اقتصاد کشور رخت بریندد، ما همچنان با مشکلات ساختاری در بخش تولید مواجه هستیم که برای آن چاره ای اساسی نیندیشیده ایم.

رویکرد آمریکادر این دوره از تحریم ها چه بلایی بر سر تولید و اشتغال آورده و سیاست های داخلی چقدر این فشار را تشدید کرده است؟

نوشته ریچارد نفیو، مسئول تیم طراحی تحریم ها علیه ایران در دوره دوم اوباما «هنر تحریم ها» با نگاه به کتاب برخی از انواع فشارهای اقتصادی به صورت «درمی یابیم که نقاط استراتژیک برای تحریم ها چه حوزه هایی بوده است خاص می توانند جمعیت هدف جوان را بیشتر از جمعیت پیر تحت تأثیر قرار دهند، نظیر تحریم هایی که به بی کاری جامعه هدف منجر می شوند و شغل های بخش صنعتی و تولید را تحت تأثیر قرار می دهند... اجراکنندگان تحریم به این نتیجه رسیدند که نرخ بی کاری یا کم کاری حساسیت هایی را در این اقتصاد به وجود می آورد و به همین دلیل آنها تلاش کردند این مشکل را تشدید کنند. سیاست های مشابهی نیز در مورد ضعف پول ملی ایران به کار گرفته شد. آمریکا تلاش کرد رسیدن به این اصلاحات اقتصادی را تا آنجایی که می تواند به تعویق بیندازد و دشوار کند. از آنجا که مردم ایران عملاً می توانستند چنین کالاهایی را خریداری کنند و واردات نیز جریان داشت، پایین آمدن ارزش پول ملی و بالارفتن نرخ ارزهای خارجی عملاً امکان خرید این کالاها را از بسیاری از ایرانی ها گرفت و تنها افراد ثروتمند و کسانی که در موضع قدرت بودند، می توانستند

اکرم زین الیان کارشناس ارشد اقتصاد با استناد به تحقیقات و پژوهش های معاونت پژوهش های اقتصادی اتاق توضیح می دهد که چگونه قدرتمندان جهانی اقتصاد با تحریم ساختار «شرق» بازرگانی مشهود در گفت و گو با اقتصادی کشور تحریم شده را دگرگون می کنند. او سه هدف اصلی تحریم کنندگان ایران را جمعیت جوان، بخش تولید و مصرف زدگی جامعه می داند.

به نظر شما آثار تحریم بر بخش تولید چه بوده است؟

قبل از بحث درباره آثار تحریم بر بخش تولید، بهتر است ابتدا تصویری از اقتصاد کشور در مقایسه با دیگر کشورهای که توسعه اقتصادی را حداقل در نیم قرن اخیر تجربه کرده اند، ارائه دهیم. شواهد موجود از رشد اقتصادی ایران در مقایسه با چین، کره جنوبی و سنگاپور نشان می دهد که پس از افزایش بوده ایم اما رشد اقتصادی در کشورهای «پایین، ناپایدار و بی ثبات» درآمدهای نفتی، شاهد رشدهای اقتصادی بوده است. به عبارت دیگر وضعیت تولید ناخالص داخلی کشور در حداقل پنج دهه «بالا، باثبات و پایدار» یاد شده اخیر از یک وضعیت قابل دفاع و رو به توسعه ای برخوردار نبوده است. امروز آثار تحریم ها بر کل اقتصاد

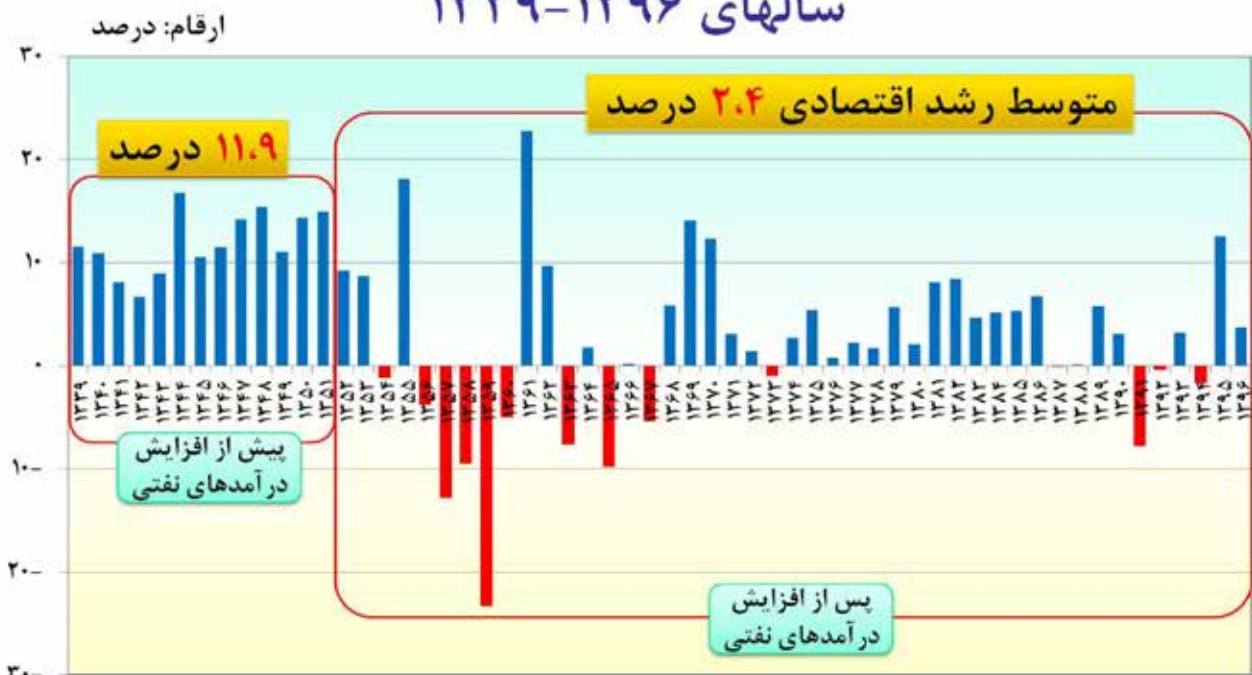
صادرات نفت. «و ایجاد اشتغال برای حدود ۵۰۰ هزار نفر در بخش های غیرنفتی را محدود کند می بینیم که جمعیت هدف جوان، بی کاری، اشتغال در بخش های تولیدی و صنعتی، ضعف پول ملی، خروج گسترده ارز با واردات کالاهای لوکس و تجملاتی برای اقشار ثروتمند، ایجاد ناهماهنگی اقتصادی و صنعت خودروسازی، مشاغل حوزه تولید و «بخشی از حوزه هایی است که تحریم ها بر آنها سایه انداخته و هدف اصلی ترسیم شده راهی عامدانه برای جدا کردن حاکمیت از مردم است.» درآمدهای ناشی از صادرات از این بخش بحث تحریم صنعت خودروسازی نیز بدون هیچ گونه اثری بر واردات قطعات جانبی برای خودروهای موجود و کل مجموعه خودروها، به منظور خالی کردن خزانه ارزی و از دست ندادن بازار مصرف ایران برای فروش کالاهای تولیدی کشورهای صنعتی است. اما می بینیم با سهل انگاری ها و عدم مدیریت ارزی مناسب، خودروهای خارجی تحت نفوذ ذی نفعان در چند سال گذشته در داخل ثبت سفارش و وارد شده اند و بالاترین سرانه واردات کالاهای مصرفی نیز متعلق به سال ۹۶ است.

آیا چرخشی از بخش صنعت به بخش فناوری اتفاق افتاده؟ راهکار عملیاتی در سطح اقتصادی و سیاسی چیست که بتواند از بخش تولید محافظت کند؟

سهم اقتصاد ما در حوزه تولید و صنعت فناورانه سال هاست که از کشورهای توسعه یافته عقب افتاده و نتوانسته ایم سهم قابل قبولی را کسب کنیم. البته سهم قابل ملاحظه ای از صنایع تولیدی ما در حوزه صنایع با فناوری پایین و متوسط رو به پایین قرار دارند. نگاهی واقع بینانه به مشکلات امروز اقتصاد و تولید کشور، بازگوکننده عدم اهلیت تصمیم گیران اقتصادی در بیش از یک سده گذشته و برتری فعالیت های نامولد، واردات و خام فروشی بر فعالیت های مولد است و بیم آن می رود که تصمیم گیران اقتصادی ما حداقل در همین یک سده یا تحت تأثیر ذی نفعان بوده اند یا خودشان بخشی از ذی نفعان شده اند. تا زمانی که نامولدان در اقتصاد دست برتری را در فعالیت های اقتصادی داشته باشند و تولید نیز بسامان نشود و نخبگان علمی و فعالان اقتصادی که باید پاکدستی و اعتقاد به تولید واقعی دو مشخصه اصلی آنها باشد، در تصمیم سازی ها مشارکت داده نشوند و یک مرکز فرماندهی مستقل از ذی نفعان نامولد در جهت تصمیم های اقتصادی شکل نگیرد، نمی توان امید به حل مشکلات داشت.

همچنان از منافع مرتبط بودن ایران با شبکه های بین المللی سود ببرند. به این ترتیب، ارز به صورت مداوم از ایران خارج و کالاهای تجملاتی وارد این کشور می شد و بحث نابرابری درآمدی و تورم روزه روز در ایران قوت بیشتری می گرفت. بحران ارز در اکتبر ۲۰۱۲ نمود بیشتری پیدا کرد و مردم ایران به خیابان ها ریختند تا نسبت به درآمد کاهش یافته خود اعتراض کنند. آمریکا و متحدانش از دانش خود در مورد انقلاب ایران و احتمال به وجود آمدن ناهماهنگی اقتصادی به عنوان راهی عامدانه برای جدا کردن حاکمیت از مردم استفاده کردند... آمریکا در روکرد تحریم های جراحی گونه خود علیه ایران یک گام فراتر رفت و در ژوئن ۲۰۱۳ مجموعه ای سازمان یافته از تحریم ها را بر صنعت خودروسازی ایران اعمال کرد تا این کشور توانایی اخذ کمک خارجی در زمینه تولید را نداشته باشد. فراموش نکنیم این تحریم ها به هیچ وجه بر قطعات جانبی برای خودروهای موجود و کل مجموعه ماشین ها در ایران اثری نداشت. هدف اصلی این تحریم ها، مشاغل حوزه تولید و درآمدهای ناشی از صادرات از این بخش بود به نحوی که بتواند تلاش دولت ایران برای کاهش اتکا به

رشد اقتصادی در ایران سالهای ۱۳۹۶-۱۳۳۹

منبع: ۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آمار و داده ها، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، حسابهای ملی ایران بر مبنای پایه سال ۱۳۲۲ (سالهای ۱۳۲۹-۱۳۲۸)
۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آمار و داده ها، حسابهای ملی ایران، حسابهای ملی سالانه، حسابهای ملی ایران بر مبنای پایه سال ۱۳۹۰ (سالهای ۱۳۹۶-۱۳۸۴)

مروری بر وضعیت بازار کار ایران در پاییز ۱۳۹۸

جدول ۱- مقایسه اشتغال و بیکاری جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر کشور طی پاییز ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

تغییر	نفر	تغییر		شرح
		پاییز ۱۳۹۷	پاییز ۱۳۹۸	
۱.۱	۶۶۷,۷۲۶	۶۱,۰۸۱,۲۵۶	۶۱,۷۴۸,۹۸۲	جمعیت ۱۵ ساله و بیشتر
۰.۵	۱۴۷,۸۲۶	۲۷,۱۹۰,۹۹۴	۲۷,۳۳۸,۸۲۰	جمعیت فعال
۲	۲۷۲,۱۷۰	۲۳,۸۷۳,۹۲۴	۲۴,۴۴۶,۰۹۴	جمعیت شاغل
-۱۰.۱	-۲۲۴,۳۴۹	۲,۲۱۷,۰۷۵	۲,۸۹۲,۷۲۶	جمعیت بیکار
-	-	۱۱.۸	۱۰.۶	نرخ بیکاری (%)
-	-	۴۴.۵	۴۴.۳	نرخ مشارکت اقتصادی (%)

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

جدول ۲- جمعیت فعال، شاغل و بیکار (۱۵ ساله و بیشتر) به تفکیک زنان و مردان طی پاییز ۱۳۹۷ و ۱۳۹۸

تغییر (نفر)	پاییز ۱۳۹۷				پاییز ۱۳۹۸				شرح	
	مردان		زنان		مردان		زنان			
	نفر	سهم (%)	نفر	سهم (%)	نفر	سهم (%)	نفر	سهم (%)		
۲۰۲,۳۵۱	-۵۵,۶۲۱	۷۹.۹	۲۱,۷۳۱,۴۷۲	۲۰.۱	۵,۲۵۹,۵۱۸	۸۰.۲	۲۱,۹۲۳,۸۳۳	۱۹.۸	۵,۴۰۳,۸۹۷	فعال
-۲۷۳,۳۸۸	-۸۱۳,۵۳۰	۶۹.۳	۲,۲۲۹,۸۲۲	۲۰.۷	۹۸۷,۱۳۲	۶۷.۶	۱,۸۵۶,۷۲۴	۳۲.۴	۹۳,۶۰۲	بیکار
۲۷۶,۶۶۵	-۲,۳۹۵	۸۱.۳	۱۹,۵۰۱,۵۲۲	۱۸.۷	۲,۲۷۲,۳۹۰	۸۱.۷	۱۹,۹۷۸,۱۹۹	۱۸.۳	۲,۴۶۷,۸۹۵	شاغل

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

جدول ۵- ترکیب شاغلان ۱۵ ساله و بیشتر بر اساس بخش‌های اصلی

تغییرات	پاییز ۱۳۹۷		پاییز ۱۳۹۸		بخش
	تعداد (نفر)	سهم (%)	تعداد (نفر)	سهم (%)	
۰.۱	۷۰,۳۳۱	۱۷.۲	۴,۱۱۹,۹۶۳	۱۷.۱	کشاورزی
۰.۱	۱۵۶,۴۴۳	۳۲.۸	۷,۸۷۴,۶۲۲	۳۲.۹	صنعت
۰.۱	۲۳۸,۳۱۲	۴۹.۹	۱۱,۸۷۳,۵۷۳	۵۰	خدمات

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

مطابق گزارش اخیر مرکز آمار ایران، نرخ بیکاری در افراد ۱۵ ساله به بالا در پاییز سال ۱۳۹۸، ۱۰,۶ درصد بوده که نسبت به پاییز ۱۳۹۷، ۱,۲ واحد درصد بهبود یافته است. در مقابل، نرخ مشارکت اقتصادی کشور در مدت مذکور نیز ۰,۲ واحد درصد کاهش یافته است. نرخ بیکاری جمعیت جوان کشور هم در زنان و هم در مردان به مراتب از نرخ بیکاری کل کشور بالاتر بوده است. با وجود اینکه گزارش حاکی از بهبود نرخ بیکاری در فصل سوم سال ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷ هستند، اما به نظر می‌رسد همچنان ورود زنان به بازار کار از مردان دشوارتر است؛ به طوری که نرخ مشارکت اقتصادی زنان در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به پاییز ۱۳۹۷ حدود ۰,۴ واحد درصد کاهش یافته است.

وضعیت عمومی بازار کار کشور مطابق آمار منتشر شده مرکز آمار ایران از وضعیت بازار کار پاییز ۱۳۹۸:

- جمعیت فعال ۱۵ ساله و بیشتر در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال قبل با رشد ۰,۵ درصدی مواجه شده و به حدود ۲۷,۳ میلیون نفر رسیده است.

- نرخ مشارکت اقتصادی در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۴۴,۳ درصد بوده که در مقایسه با پاییز ۱۳۹۷، حدود منفی ۰,۲ واحد درصد

کاهش یافته است.

- در پاییز ۱۳۹۸ جمعیت شاغل ۱۵ ساله و بیشتر در ایران بالغ بر ۲۴,۴ میلیون نفر بوده که این میزان نسبت به مدت مشابه سال ۱۳۹۷ حدود ۲ درصد افزایش یافته است.

جدول ۴ - مقایسه شاغلان و بیکاران جوان ۲۴-۱۵ ساله کشور طی پاییز ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷

شرح	پاییز ۱۳۹۸			پاییز ۱۳۹۷			تغییر		
	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور
جمعیت بیکار	۲۳۳,۲۴۸	۲۸۲,۵۹۲	۵۱۵,۸۴۰	۲۵۰,۰۲۶	۵۲۳,۷۷۰	۷۸۳,۷۹۷	-۱۶,۷۷۸	-۵۰,۱۷۸	-۶۶,۹۵۷
نرخ بیکاری (%)	۲۸,۲	۲۲,۳	۲۵,۸	۲۸,۶	۲۲,۷	۲۷	-۰,۳	-۱,۴	-۱,۲

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

- نرخ بیکاری پاییز ۱۳۹۸ نسبت به نرخ بیکاری پاییز ۱۳۹۷ حدود ۱,۲ واحد درصد کاهش داشته و جمعیت بیکار با کاهش حدود ۳۲۴ هزار نفری به حدود ۲,۸۹ میلیون نفر رسیده است.

جدول ۳ - مقایسه شاغلان و بیکاران جوان ۳۵-۱۸ ساله کشور طی پاییز ۱۳۹۸ و ۱۳۹۷

شرح	پاییز ۱۳۹۸			پاییز ۱۳۹۷			تغییر		
	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور	زنان	مردان	کل کشور
جمعیت بیکار	۷۷۸,۱۵۴	۱,۳۸۱,۰۰۶	۲,۱۵۹,۱۶۰	۸۲۴,۷۲۳	۱,۵۲۷,۸۶۰	۲,۳۶۲,۵۸۳	-۲۶,۵۶۹	-۱۵۶,۸۵۴	-۲۰۲,۴۲۳
نرخ بیکاری (%)	۳۹,۲	۱۴,۷	۱۷,۹	۳۰,۵	۱۶,۱	۱۹,۳	-۱,۲	-۱,۴	-۱,۴

منبع داده‌ها: مرکز آمار ایران

نرخ مشارکت اقتصادی و بیکاری زنان و مردان
جدول ۲ اطلاعات مربوط به جمعیت شاغل و بیکار زنان و مردان را در پاییز ۱۳۹۸ و پاییز ۱۳۹۷ مقایسه می‌کند. این جدول نشان می‌دهد:

- جمعیت فعال زنان در پاییز ۱۳۹۸ نسبت به فصل مشابه سال ۱۳۹۷ با کاهش حدود ۵۵ هزار نفری مواجه شده و سهم زنان از کل جمعیت فعال نیز در مدت مذکور ۰,۳ واحد درصد کاهش یافته است. □

- سهم زنان از کل جمعیت فعال در پاییز ۱۳۹۸ معادل ۱۹,۸ درصد (حدود ۵,۴ میلیون نفر) بوده این در حالی است که جمعیت فعال مردان در پاییز ۱۳۹۸ حدود ۲۲ میلیون نفر (با سهم ۸۰,۲ درصدی) بوده است.

تسهیلات پرداختی بانک‌ها طی هشت ماهه نخست سال ۱۳۹۸

میلیون تومان به ازای هر فقره تسهیلات بخش صنعت و معدن) بالاترین رقم متوسط تسهیلات به ازای هر فقره
- به طور متوسط پرداخت حدود ۴۶ میلیون تومان به ازای هر فقره تسهیلات بخش کشاورزی (پایین ترین رقم متوسط تسهیلات به ازای هر فقره)

- سهم حدود ۱,۹ واحد درصدی تامین سرمایه در گردش از رشد حدود ۲۸ درصدی تسهیلات پرداختی بانک‌ها
- سهم ۳۵ درصدی بخش خدمات و سهم ۳۱ درصدی بخش صنعت و معدن از کل تسهیلات پرداختی
- به طور متوسط پرداخت ۵,۸۴ میلیون تومان به ازای هر فقره تسهیلات بانکی
- به طور متوسط پرداخت حدود ۶۴۶

- پرداخت بیش از ۵۳۱ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی با رشد حدود ۲۸ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته
- سهم حدود ۵۴ درصدی تامین سرمایه در گردش از کل تسهیلات پرداختی بانک‌ها
- کاهش ۵,۵ واحد درصدی سهم تسهیلات سرمایه در گردش از کل تسهیلات پرداختی نسبت به هشت ماهه ۱۳۹۷

تسهیلات پرداختی بانک‌ها به تفکیک بخش‌های اقتصادی و هدف از دریافت طی هشت ماهه سال ۱۳۹۸ - میلیارد تومان / درصد

بخش اقتصادی	کشاورزی		صنعت و معدن		مسکن و ساختمان		بازرگانی		خدمات		متفرقه		کل بخش‌ها	
	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل	مبلغ	سهم از کل
هدف از دریافت														
ایجاد	۹,۲۰۰	۲۰,۷	۱۷,۲۷۹	۱۰,۶	۶۰,۲۸	۱۵,۴	۳,۹۲۸	۳,۹	۲۳,۶۱۵	۱۲,۸	۱۵	۲,۷	۶۰,۰۷۵	۱۱,۳
تامین سرمایه در گردش	۲۷,۵۲۷	۶۲,۰	۱۱۵,۶۵۸	۷۱,۲	۱۰,۰۰۵	۲۵,۶	۲۷,۹۴۹	۲۷,۶	۹۴,۲۴۰	۵۱,۲	۲۵۵	۸۶,۴	۲۸۵,۲۳۵	۵۲,۸
تعمیر	۲۲۶	۰,۵	۷۱۴	۰,۴	۷,۹۵۱	۲,۰	۲۵۱	-۰,۲	۶,۱۴۷	۳,۲	۶	۱,۴	۱۵,۲۹۵	۲,۹
توسعه	۴,۱۱۰	۹,۳	۲۳,۰۸۷	۱۴,۲	۱۰,۰۵۸	۲,۷	۱۱,۱۳۳	۱۱,۰	۱۸,۱۲۵	۹,۸	۲۴	۵,۷	۵۷,۵۳۷	۱۰,۸
خرید کالای شخصی	۷۵۱	۱,۷	۳,۷۵۹	۲,۳	۱۹۱	۰,۵	۴۵,۹۱۴	۴۵,۴	۱۴,۸۹۳	۸,۱	۷	۱,۶	۶۵,۵۱۵	۱۲,۳
خرید مسکن	۱۲۴	۰,۳	۷۹۹	۰,۵	۱۳,۴۳۶	۳۴,۴	۲۸۵	۰,۴	۲,۵۰۶	۱,۴	۱	۰,۴	۱۷,۲۵۲	۳,۲
سایر	۲,۴۵۶	۵,۵	۱۰,۴۰	۰,۶	۴۲۵	۱,۱	۱,۴۸۰	۱,۵	۲۴,۵۷۹	۱۳,۴	۳	۰,۸	۲۹,۹۸۴	۵,۶
جمع	۴۴,۳۹۴	۱۰۰	۱۶۲,۳۳۶	۱۰۰	۳۹,۰۹۴	۱۰۰	۱۰۱,۰۵۱	۱۰۰	۱۸۴,۱۰۶	۱۰۰	۴۱۲	۱۰۰	۵۳۱,۳۹۳	۱۰۰
سهم از کل (درصد)	۸		۳۱		۷		۱۹		۲۵		۰		۱۰۰	

ایران ارزان ترین مقصد گردشگری در بین ۱۴۰ کشور جهان

رقابت در جذب گردشگر خارجی

مجمع جهانی اقتصاد، هر دو سال یک بار، رقابت پذیری کشورها در سفر و گردشگری را بررسی و در گزارشی با عنوان «رقابت پذیری گردشگری و سفر» منتشر می کند که در آن چهار زمینه اصلی «توانمندسازی محیط»، «سیاست ها و شرایط سفر و گردشگری»، «زیرساخت» و «منابع طبیعی و فرهنگی» با استفاده از ۱۴ بخش، در ۱۴۰ کشور، بررسی می شوند. یافته های گزارش جدید مجمع جهانی اقتصاد نشان می دهد حمل و نقل هوایی، دسترسی به فناوری اطلاعات و ارتباطات و باز بودن روابط بین المللی پیش برنده های رشد صنعت گردشگری در جهان هستند. پیشرفت های صورت گرفته در زیرساخت های حمل و نقل هوایی، افزایش ظرفیت مسیرها و خطوط هوایی را به دنبال داشته است. باز بودن روابط بین المللی به کشورهای کم درآمد کمک کرده تا از منافع گردشگری بهره مند شوند. رشد فزاینده کاربران اینترنت و موبایل هم کمک می کند تا اقتصادهای بیشتری بتوانند از خدمات دیجیتال در صنعت گردشگری استفاده کنند.

کدام کشورها در جذب گردشگر، برنده هستند؟

در گزارش جدید مجمع جهانی اقتصاد هم مانند سه گزارش قبلی، اسپانیا، رتبه اول

بر اساس گزارش جدید رقابت پذیری سفر و گردشگری که توسط مجمع جهانی اقتصاد منتشر می شود، ایران ارزان ترین مقصد گردشگری در بین ۱۴۰ کشور جهان است. سهم ایران از گردشگری خارجی، در حدود هفت میلیون و ۸۰۰ هزار نفر در سال ۱۳۹۷ بوده است.

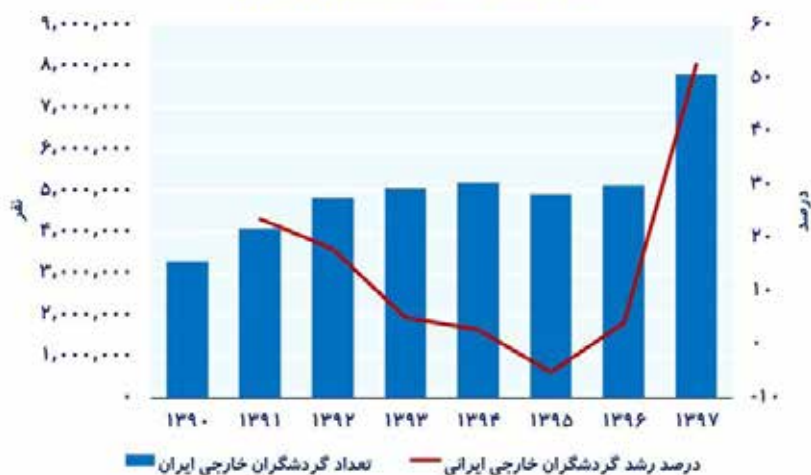
سازمان جهانی گردشگری می گوید تعداد گردشگر ورودی در سطح جهان در سال ۲۰۱۸ به یک میلیارد و ۴۰۰ میلیون نفر رسیده است. همچنین این هفتمین سالی است که در آن، رشد صادرات گردشگری بیشتر از رشد صادرات کالاهای تجاری بوده است. گردشگری خارجی از آنجایی اهمیت اقتصادی پیدا می کند که ارزش پرداخت های این گردشگران در کشورهای مقصد را بررسی کنیم. در سال ۲۰۱۷ این رقم به ۱۳۳۲ میلیارد دلار رسیده است.

ارزش اقتصادی گردشگری، کشورها را در رقابتی برای جذب گردشگر قرار داده است. آمارهای سازمان جهانی گردشگری نشان می دهد تا به اینجا، اروپا برنده این رقابت بوده، به طوری که کشورهای اروپایی توانسته اند در سال ۲۰۱۷، ۳۸ درصد این مخارج را جذب کنند. کشورهای منطقه آسیا پاسیفیک با ۲۹ درصد و آمریکا با ۲۴ درصد در رده بعدی قرار دارند. کمترین سهم نیز مربوط به خاورمیانه با پنج درصد و آفریقا با سه درصد است.

رتبه ایران در جهان	رتبه ایران در منا	شاخص	بُعد
۱۳	۱۲۱	محیط کسب و کار	توانمندسازی محیط ۸۳ جهان ۱۷ منا
۱۱	۷۴	ایمنی و امنیت	
۱۷	۸۹	بهداشت و سلامت	
۱۰	۱۰۰	سرمایه انسانی و بازار کار	سیاست ها و شرایط سفر و گردشگری ۱۰۰ جهان ۱۰ منا
۱۰	۷۹	فناوری اطلاعات و ارتباطات	
۱۲	۱۱۵	اولویت دهی به سفر و گردشگری	
۱۰	۱۱۸	باز بودن روابط بین المللی	زیرساخت ۹۴ جهان ۱۴ منا
۱	۱	رقابت پذیری قیمت	
۱۳	۱۰۷	پایداری محیط	
۱۳	۸۶	زیرساخت حمل و نقل هوایی	منابع طبیعی و فرهنگی ۵۷ جهان ۳۰ منا
۱۰	۷۹	زیرساخت زمینی و پایانه ها	
۱۳	۱۰۸	زیرساخت خدمات گردشگری	
۴	۹۹	منابع طبیعی	
۲	۳۳	منابع فرهنگی و سفرهای تجاری	

رتبه ایران در گزارش رقابت پذیری سفر و گردشگری ۲۰۱۹، مجمع جهانی اقتصاد
منطقه منا، شامل کشورهای خاورمیانه و شمال آفریقا است.

تعداد و درصد رشد گردشگران خارجی ایران

رقابت پذیری سفر و گردشگری را به خود اختصاص داده است. در ۱۰ کشور اول این فهرست، کشورهای اروپایی سهم بیشتری دارند. بعد از اسپانیا، کشورهای فرانسه، آلمان، ژاپن، آمریکا، انگلیس، استرالیا، ایتالیا، کانادا و سوئیس، در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

اقتصاد گردشگری منطقه‌ها

مجموع گردشگران خارجی وارد شده به کشورهای منطقه منا یعنی خاورمیانه و شمال آفریقا، بیش از ۸۴ میلیون و ۶۰۰ هزار نفر بوده که هر کدام به‌طور متوسط ۹۹۶ دلار در کشور مقصد، هزینه کرده‌اند. سهم صنعت گردشگری و سفر در تولید ناخالص داخلی این منطقه، ۳.۹ درصد یا حدود ۱۱۹ میلیارد دلار است.

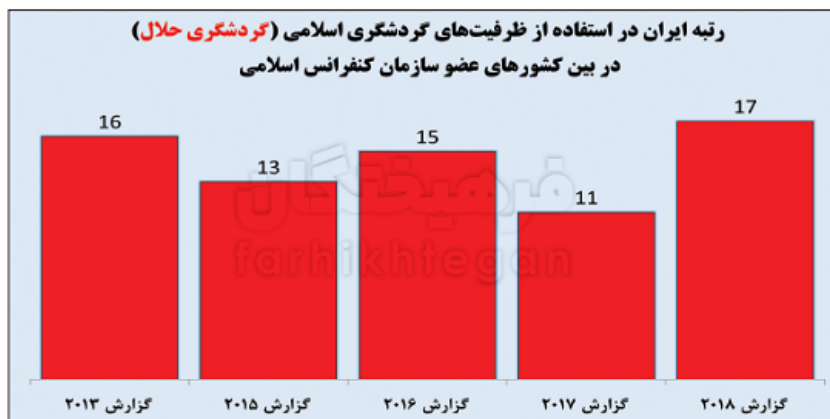
امارات متحده عربی، رقابت‌پذیرین کشور منطقه در زمینه گردشگری و سفر است و رتبه ۳۳ جهان را هم به خود اختصاص داده است. امارات بهترین عملکرد در زمینه توانمندسازی محیط را در منطقه دارد و همین موضوع رقابت‌پذیری سفر و گردشگری در این کشور را بهبود داده است. امارات از نظر منابع فرهنگی و طبیعی، رتبه ۱۰۳ دنیا را دارد، اما توانسته با عملکرد قابل قبول در سایر ابعاد، این ضعف را پوشش دهد. به‌عنوان مثال، تسهیل دسترسی به ICT، گردشگری این کشور را یاری کرده است. همچنین محیط کسب و کار، نیروی انسانی و بازار کار در امارات به گونه‌ای است که شرایط برای رشد سرمایه‌گذاری در بخش سفر و گردشگری این کشور را فراهم کرده است.

برگ برنده ایران در گردشگری چیست؟

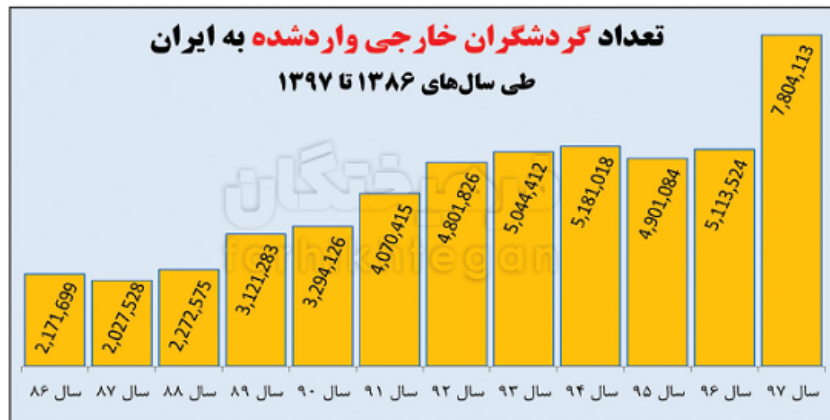
ایران هشتم و نهمین کشور رقابت‌پذیر در زمینه گردشگری و سفر در جهان است و رتبه یازدهم کشورهای منطقه منا در بین ۱۵ کشور را به خود اختصاص داده است. یکی از شاخص‌هایی که در سیاست‌های سفر و گردشگری، بررسی می‌شود، شاخص رقابت‌پذیری قیمت‌هاست. تغییرات نرخ ارز در کشورمان موجب شده ایران در این شاخص، رتبه اول جهان را داشته باشد. عوارض پایین فرودگاهی، سوخت ارزان و قدرت خرید بالای گردشگر خارجی در ایران، کشورمان را از نظر رقابت‌پذیری قیمتی در رتبه اول قرار داده است. علاوه بر این، منابع

۱۰ کشور با بیشترین گردشگران ورودی به ایران در سال‌های ۹۶ و ۹۷ (تعداد به نفر)			
کشور	سال ۹۶	سال ۹۷	درصد تغییرات
عراق	۱,۲۵۶,۱۸۷	۲,۵۹۸,۲۳۰	۹۲
آذربایجان	۹۵۹,۶۵۳	۱,۸۲۹,۲۴۴	۹۱
افغانستان	۸۶۰,۰۷۹	۱,۰۳۴,۲۷۵	۲۰
ترکیه	۵۷۳,۸۴۹	۹۴۷,۰۳۳	۶۵
پاکستان	۲۷۳,۲۷۳	۳۰۴,۶۷۷	۱۱
ترکمنستان	۱۴۹,۹۴۹	۱۷۰,۹۸۴	۱۴
ارمنستان	۳۰,۷۰۶	۱۶۳,۶۹۳	۴۲۳
بحرین	۸۸,۰۱۲	۷۸,۹۸۶	۱۰۰
کویت	۷۸,۱۴۰	۷۱,۲۶۱	۹۰
هند	۷۲,۸۰۹	۶۸,۱۸۲	۶۰
جمع ۱۰ کشور	۴,۴۴۲,۶۵۷	۷,۲۶۶,۷۵۶	۶۴
تعداد کل	۵,۱۱۳,۵۲۴	۷,۸۰۴,۱۱۳	۵۳
سهم ۱۰ همسایه از کل گردشگران ورودی	۸۷ درصد	۹۳ درصد	-

رتبه ایران در استفاده از ظرفیت‌های گردشگری اسلامی (گردشگری حلال) در بین کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی

تعداد گردشگران خارجی وارد شده به ایران طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۷

طبیعی و فرهنگی، دیگر نقطه قوت ایران در جذب گردشگر خارجی هستند.

نکته قابل توجه درباره رقابت پذیری قیمت این است که قیمت به تنهایی نمی تواند در جذب گردشگر تأثیرگذار باشد. به عنوان مثال، اسپانیا که در رتبه اول این فهرست قرار دارد، از نظر رقابت پذیری قیمت، در جایگاه ۱۰۳ قرار دارد. در واقع نمی توان گفت ۱۰ کشوری که در ابتدای فهرست رقابت پذیری گردشگری و سفر قرار دارند، از نظر قیمتی هم رقابت پذیر هستند. فرانسه در رتبه ۱۲۸، آلمان ۱۲۴، ژاپن ۱۱۳، آمریکا ۱۱۹، انگلیس ۱۴۰، استرالیا ۱۳۰، ایتالیا ۱۲۹، کانادا ۱۰۷ و سوئیس در رتبه ۱۳۷ رقابت پذیری قیمت هستند.

ایران میزبان گردشگران چه کشورهایی است؟

ولی تیموری، معاون گردشگری کشور تعداد گردشگران خارجی در سال ۱۳۹۷ را هفت میلیون و ۸۰۰ هزار نفر اعلام کرده است. این رقم نسبت به سال گذشته بیش از ۵۲ درصد رشد داشته است. بیشترین گردشگران خارجی ایران، از عراق هستند و در سال ۱۳۹۶ سهم ۲۷ درصدی از تعداد گردشگران ورودی به کشور را داشته اند. بیشترین گردشگرانی هم که از اروپا به ایران می آیند، آلمانی ها هستند. در سال ۱۳۹۶، تقریباً ۶۳ هزار گردشگر آلمانی به ایران سفر کردند.

۹۳ درصد گردشگران خارجی ایران، همسایه ها هستند

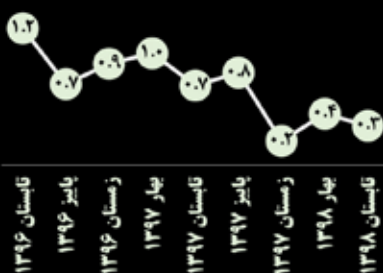
بررسی آمار گردشگران ورودی در سال ۹۷ نشان می دهد از مجموع هفت میلیون و ۸۰۴ هزار گردشگر خارجی ایران در سال ۹۷، هفت میلیون و ۲۶۷ هزار نفر آن (معادل ۹۳ درصد از کل گردشگران ورودی به کشور) از ۱۰ کشور منطقه به ایران آمده اند. همچنین در سال ۹۷ تعداد گردشگران ورودی از ۱۰ کشور منطقه نسبت به تعداد ۴،۴ میلیون نفر گردشگر سال ۹۶ نیز ۶۴ درصد رشد داشته است. در بین کشورهای منطقه نیز از مجموع

هفت میلیون و ۸۰۴ هزار گردشگر خارجی ایران در سال ۹۷، نزدیک به ۲،۶ میلیون نفر آنها از عراق، ۱،۸ میلیون نفر از آذربایجان، یک میلیون و ۳۴ هزار نفر از افغانستان، ۹۴۷ هزار نفر از ترکیه، ۳۰۴ هزار نفر از پاکستان، ۱۷۰ هزار نفر از ترکمنستان، ۱۶۳ هزار نفر از ارمنستان، ۷۹ هزار نفر از بحرین، ۷۱ هزار نفر از کویت و ۶۸ هزار نفر از هند از کشورمان بازدید کرده اند. بین ۱۰ کشور منطقه، گردشگران ورودی از ارمنستان با رشد ۴۳۳ درصدی، گردشگران ورودی از عراق با رشد ۹۲ درصدی، گردشگران ورودی از کشور آذربایجان با رشد ۹۱ درصدی و گردشگران ورودی از ترکیه با رشد ۶۵ درصدی، بیشترین افزایش را نسبت به سال ۹۶ داشته اند. همچنین گردشگران ورودی از بحرین ۱۰ درصد، گردشگران ورودی از کویت ۹ درصد و گردشگران ورودی از هند ۶ درصد نسبت به سال ۹۶ کاهش نشان می دهد.

تجارت برق ایران طی دو سال اخیر

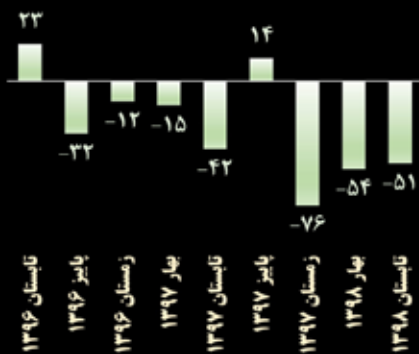
واردات

روند واردات برق کشور - میلیارد کیلووات ساعت

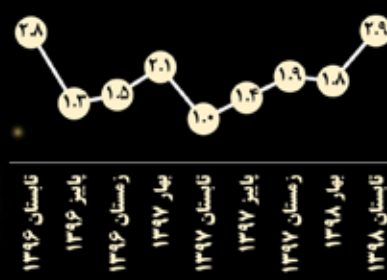
روند تغییرات واردات برق کشور نسبت به مدت

مشابه سال گذشته - درصد

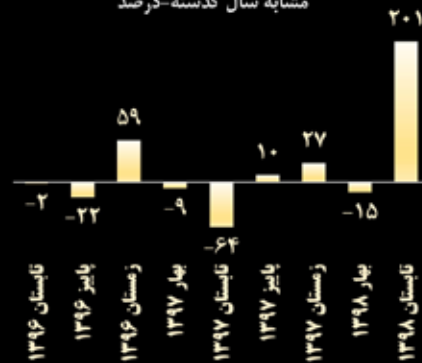
صادرات

روند صادرات برق کشور - میلیارد کیلووات ساعت

روند تغییرات صادرات برق کشور نسبت به مدت

مشابه سال گذشته - درصد

تهیه شده توسط فروغ کریمی امیر کیاسر

دی ماه ۱۳۹۸

منبع آمارها: مرکز آمار ایران

صنعت بیمه کشور در تابستان ۱۳۹۸

روند حق بیمه تولیدی (هزار میلیارد تومان)

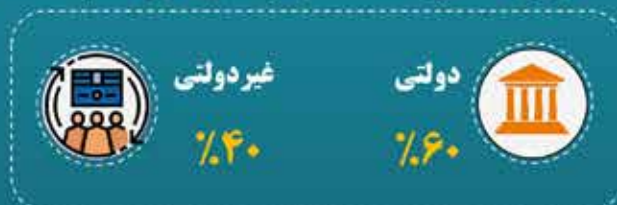
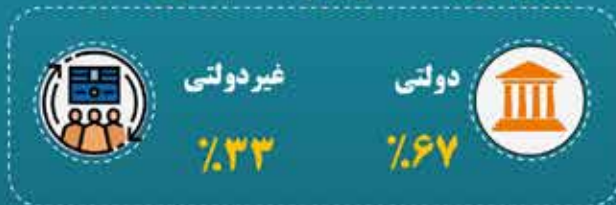
روند تعداد بیمه نامه صادره (میلیون فقره)

تابستان ۱۳۹۸

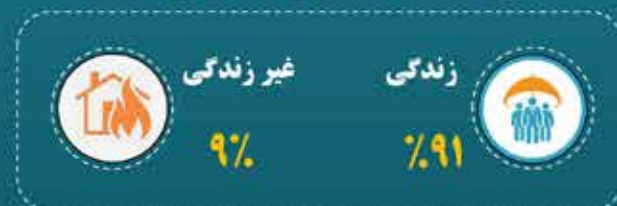
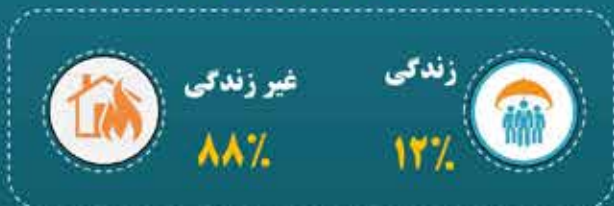
توزیع حق بیمه نامه تولیدی به تفکیک نوع مالکیت

توزیع تعداد بیمه نامه صادره به تفکیک نوع مالکیت

توزیع حق بیمه نامه تولیدی به تفکیک نوع بیمه نامه

توزیع تعداد بیمه نامه صادره به تفکیک نوع بیمه نامه

دی ماه ۱۳۹۸

تهیه شده توسط فروغ کریمی امیرکباسر

منبع آمارها: مرکز آمار ایران

دستورالعمل صدور کارت‌های طلایی، نقره‌ای و برنزی، با هدف معرفی کارآفرینان و معین‌های اقتصادی موفق

هستند؛ افرادی همچون شهرداران مشهد، شیراز و قم. نشست بعدی این کارگروه نیز در قم برگزار خواهد شد و این اتفاق خوبی به خصوص برای مشهد به شمار می‌آید چرا این کلانشهر سالانه پذیرای میلیون‌ها زائر است.

وی ضمن موافقت با درخواست شافعی در خصوص ارزیابی عملکرد اعضای شورای گفت و گو گفت: اعضا باید فعال باشند و وقت بگذارند تا در حل مشکلات بخش خصوصی استان نتیجه بگیریم.

رزم حسینی نقبی هم به آخرین وضعیت شرکت پدیده زد و تصریح کرد: شرکت پدیده مجمع عمومی خود را برگزار کرد. خوشحالیم که توانستیم یک شرکت بحران زده را به مسیر اصلی خود بازگردانیم. شرکتی که در صورت‌های مالی آن، به نفع سهامداران یعنی مردم، اصلاحات قانونی صورت گرفته است. دولت به طور جدی از پروژه‌های این شرکت حمایت خواهد کرد و یکی از کارهای بزرگ در کشور، گره‌گشایی از مشکلات شرکت مذکور است.

استاندار خراسان رضوی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به سفر اخیر خود به تاجیکستان گفت: این سفر و دیدارهای صورت گرفته در آن با توفیقات خوبی همراه بود و دستاوردهای مثبتی حاصل شد. با توجه به قابلیت‌های کشورهای همسایه و نیازمندی‌های موجود در سطح منطقه، خطه خراسان می‌تواند سالانه تا ۵ میلیارد دلار صادرات داشته باشد. این موضوع در سال‌های اخیر روند نزولی داشته و امروز فرصت بسیار مناسبی برای فعالان اقتصادی فراهم است که باید از آن بهترین بهره را بگیرند.

حمید بنایی نماینده مردم گناباد و بجستان در مجلس شورای اسلامی از دیگر سخنرانان ابتدایی این نشست بود؛ او با بیان اینکه شورای گفت و گو استان ظرفیت بسیار خوبی در حوزه ملی و استانی به شمار می‌آید، گفت: دعوت از مسئولان ملی و حضور مسئولان استانی و بخش خصوصی باعث تمرکز برای حل مشکلات اقتصادی می‌شود.

وی با اشاره به پیشنهادی که در گذشته مبنی بر تشکیل جلسات شورای گفت و گو شهرستان‌ها ارائه کرده بود، گفت: خیلی از تشکلهای بخش خصوصی ما در شهرستان‌ها به مشکل دچار هستند و اگر این شورا در سطح کوچکتری در شهرستان‌ها برگزار شود، بسیار اثرگذار خواهد بود.

بنایی افزود: تقاضای من از استاندار خراسان رضوی این است که در مدت ۴ ماه باقیمانده به پایان مجلس کنونی، ارزیابی از عملکرد

رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران گفت: شوراها و گفتگوی دولت و بخش خصوصی در کشور، محملی برای طرح مشکلات، مطالبات و اقدامات دو بخش مذکور و حل و فصل مشکلات در سایه تعامل و تبادل نظر هستند اما تحقق این هدف و توفیق در این بخش، در گرو همراهی تشکلهای بخش خصوصی خواهد بود.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی؛ «غلامحسین شافعی» در هفتاد و دومین نشست شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان، با تاکید بر لزوم ارزیابی عملکرد اعضای شورای گفت و گو استان از سوی دبیرخانه مربوطه، متذکر شد: اعضای این شورا باید اثرگذاری داشته باشند. در آیین‌نامه مربوط به تشکیل شورای گفت و گو ذکر شده، تشکلهای و وظیفه دارند تا در حوزه خود مشکلات را احصاء کرده و برای طرح به دبیرخانه ارائه دهند اما شماری از تشکلهای هم هستند که طی یک سال گذشته حتی یک مورد رصد یا دیدگاه کارشناسی یا موضوع برای طرح و بررسی به این شورا ارائه نکرده‌اند. از این منظر بهتر است تا تشکلهای دیگری در این شورا جایگزین شوند.

وی در بخش دیگری از سخنانش با اشاره به کسب رتبه اول از سوی شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی در میان دیگر شوراهای استانی، گفت: امتیازی که از سوی شورای گفت و گو استان کسب شده فوق‌العاده است و این اتفاق نتیجه تلاش‌های دبیرخانه و همراهی و همگرایی بخش‌های مختلف است. امیدواریم این روند تداوم پیدا کند و تلاش‌ها در این بخش به نتایج ارزنده‌تری منجر شود.

*حمایت جدی دولت از پروژه‌های پدیده

سپس تربیون در اختیار علیرضا رزم حسینی، استاندار خراسان رضوی قرار گرفت؛ او نیز اشاره‌ای به موفقیت شورای گفت و گو استان در ارزیابی‌های وزارت کشور داشت و گفت: نشست‌های زیادی برای رفع مشکلات استان در قالب شورای گفت و گو با مسئولان کشوری داشته‌ایم. از طرفی، غیر از شورای گفت و گو، کارگروه ملی زیارت هم که مدتی تعطیل بود که با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد و بنا به دستور رئیس‌جمهور برگزار شد و تقریباً تمامی افرادی که به نوعی در داخل و خارج از استان در این زمینه دخیلند، عضو این کارگروه

کارگروه های تخصصی بررسی می گردد و سپس به دبیرخانه می آید و در صورت ابهام، موضوع را به کمیسیون های اتاق ارجاع می دهیم و نظرات آن ها را نیز جویا می شویم. در ادامه، در دبیرخانه توافقاتی بین بخش خصوصی و دولتی صورت می گیرد و آنچه توافق نمی شود را به رای می گذاریم و در نهایت موضوع را در صحن شورا مطرح می کنیم. وی درباره کسب رتبه نخست کشوری شورای گفت و گو نیز اظهار کرد: خراسان رضوی برای سومین سال متوالی این رتبه را کسب کرده است؛ کیفیت و کمیت جلسات، راه اندازی سامانه نظر خواهی و ارتباط با سایر شوراهای استانی و دبیرخانه مرکز و... در این رتبه بندی موثر است و در ارزیابی وزارت کشور مدنظر قرار می گیرد. خراسان رضوی با نمره ۹۲٫۲ درصد در میان دیگر استان ها مقام اول را کسب کرده است.

*چالش های حوزه گردشگری سلامت

در ادامه این جلسه دستور کارهای شورای گفت و گو به بحث و بررسی گذاشته شد. رئیس دبیرخانه شورا از چالش های پیش روی شرکت های گردشگری سلامت به واسطه ابلاغ «آیین نامه تاسیس و بهره برداری شرکت های تسهیلگر ارائه خدمات تشخیصی درمانی به گردشگران سلامت از سوی وزارت بهداشت» به عنوان نخستین دستور کار این نشست نام برد و گفت: این حوزه دارای دو متولی یعنی وزارت میراث فرهنگی و وزارت بهداشت است و در دو جلسه دبیرخانه با حضور نمایندگان دو حوزه در استان (اداره کل میراث فرهنگی استان و دانشگاه علوم پزشکی مشهد) موضوع را بررسی و به کمیسیون گردشگری اتاق ارجاع دادیم. وی افزود: دو متولی وزارتخانه بهداشت و میراث فرهنگی در مرکز کشور تفاهم نامه ای امضا کردند که براساس آن، هر یک تکالیفی دارند و باید بدان عمل کنند. اما در خردادماه امسال، وزارت بهداشت بدون هماهنگی با وزارت میراث فرهنگی آیین نامه ای را ابلاغ کرد که فرایندی را به وجود آورده و هزینه شرکت های گردشگری را افزایش می دهد و مشکلاتی را برای این شرکتها به دنبال داشته است.

لبافی ادامه داد: طبق آنچه ما توافق کردیم؛ غیر از نمایندگان بهداشت و درمان، همه حاضران در جلسه دبیرخانه موافقت کردند تا دو وزارتخانه با هم در تهران در این خصوص صحبت کنند و به نتیجه برسند و تا آن زمان، تفاهم نامه دو وزارتخانه برای صدور مجوز شرکت های گردشگری سلامت اجرایی شود.

*فعالیت ۳۴ شرکت گردشگری در حوزه سلامت

نمایندگان استان انجام بگیرد تا بدانیم نمایندگان مردم برای حل مشکلات چه کرده اند؟

محمدحسین روشنک، رئیس کمیسیون تجارت اتاق مشهد نیز به سفر اخیر استاندار و هیات اقتصادی استان به تاجیکستان نیز اشاره و اظهار کرد: استقبال از این هیات بسیار مطلوب بود و مقامات تاجیکستان استاندار را به عنوان مقامی ملی تکريم کردند. این نتیجه زحمات وزارت امور خارجه و زمینه سازی هایی بود که توسط این بخش صورت گرفته است. بر همین اساس معتقدم باید از وزیر امور خارجه کشورمان برای پادرمیانی در حل مشکل موجود بین ترکمنستان و تاجیکستان نیز تقاضا کنیم.

روشنک خاطر نشان کرد: بخش خصوصی نیز در تاجیکستان عملکرد بسیار خوبی داشته و تلاش اتاق بازرگانی و اتاق مشترک در برگزاری نمایشگاه قابل تقدیر بود.

*نمره ۹۲٫۲ برای شورای گفت و گوی خراسان رضوی

در ادامه «علی اکبر لبافی»، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان تریبون را در اختیار گرفت. وی با بیان اینکه همه موضوعات در دبیرخانه شورای گفتگو به دقت مورد بررسی قرار می گیرد، افزود: مواردی که از سوی بخش خصوصی به دبیرخانه شورا ارسال می شود، ابتدا در

«علی اکبر عزیززاده قناده»، رئیس کمیسیون گردشگری اتاق مشهد نیز در این خصوص گفت: هم اکنون ۳۴ شرکت گردشگری سلامت در استان فعال هستند و بیش از ۶۰ تا ۷۰ درصد گردشگر سلامت کشور به این استان می آیند که عمدتاً گردشگر زیارت هم هستند. انجمن حرفه ای گردشگری سلامت نیز در استان تشکیل شده و ساختاری همگن نیز با آن در سطح ملی شکل گرفته که سه نفر از هیئت مدیره اش از استان ما هستند اما مسئله این است که درباره موضوعاتی که اخیراً ابلاغ شده، با این انجمن مشورتی انجام نگرفته است.

وی افزود: آژانس های مسافرتی ما در کشورهای هدف سرمایه گذاری و کاری تخصصی برای جذب گردشگر سلامت کرده اند و کار در حال جا افتادن است اما وزارت بهداشت می گوید باید دوباره مجوزی برای تسهیلگری اخذ کنند. این مجوزها هزینه بر هستند و اتلاف زمان را در پی دارند. از طرفی، طبق آیین نامه ابلاغی وزارت بهداشت، الزاماً یک نفر از حوزه بهداشت و درمان باید به عنوان سهامدار آژانس معرفی شود تا آن دفتر، مجوز شرکت تسهیلگر گردشگری سلامت را اخذ کند. حال تقاضای ما این است که درباره این آیین نامه در تهران تصمیم گیری شود و تا آن زمان، اجرای آیین نامه مذکور در خراسان رضوی متوقف شود.

سپس دکتر اسماعیل خیامی، مدیر گردشگری سلامت دانشگاه علوم پزشکی مشهد به ایراد سخن پرداخت و گفت: در تشکیل شرکت های گردشگری سلامت در استان همکاری خوبی بین میراث فرهنگی و دانشگاه علوم پزشکی انجام گرفت و ایجاد انجمن حرفه ای فعال در این حوزه نیز به تصویب رسیده است.

وی افزود: در توافقنامه دو وزارتخانه، بحث صدور مجوز گردشگری از سوی وزارت بهداشت ذکر شده و تاکید این مجموعه بر آن است که چون گردشگری سلامت موضوعی تخصصی است، موضوعاتی مثل پذیرش بیمار از آن سوی مرز، انتخاب مرکز درمانی مناسب، جابه جایی بیمار، پیگیری های بعد از درمان و... باید توسط شرکت تسهیلگر انجام شود. از طرفی، بسته های خدماتی برای گردشگران نیز از سوی آژانسها باید ارائه شود. اما خدمات تسهیلگری نیازمند این است که شرکتها فرد متخصص را در مجموعه

خود داشته باشند.

خیامی تصریح کرد: طبق آیین نامه وزارت بهداشت و درمان، مجوز تسهیلگری به شرکتی داده می شود که یک عضو هیات مدیره با مدرک پزشکی داشته باشد که این مشکل اصلی شرکت های خدمات مسافرتی می باشد و از سوی وزارت بهداشت قابل حل است.

مشهد باید سالانه ۳ تا ۵ میلیارد دلار گردش مالی در حوزه گردشگری سلامت داشته باشد

«حسین نیکونام»، رئیس انجمن حرفه ای گردشگری سلامت خراسان رضوی نیز در همین رابطه گفت: مشکل ما با عده ای از افرادی است که در وزارت بهداشت به طور پیمانی کار می کنند و در این بحث ذی نفع هستند و آیین نامه مذکور را به سود خود تنظیم و تدوین کرده اند. وی افزود: در مشهد با توجه به ظرفیت های موجود، باید سالانه بین ۳ تا ۵ میلیارد دلار جذب گردشگر سلامت داشته باشیم اما سالهاست که ما مدام به دنبال مجوزهای جدید هستیم و فرصتی برای کار کردن روی بازارهای هدف و کشورهای همسایه نداریم. تقاضای ما این است که به قانون عمل شود. طبق قانون، صدور، تمدید و لغو هرگونه مجوز در حوزه گردشگری به عهده وزارت میراث فرهنگی است اما وزارت بهداشت بحث تسهیلگری را مطرح کرده تا مشکل های بخش خصوصی را به زمین بزند.

وی ادامه داد: امروز چند شرکت گردشگری سلامت در افغانستان و هندوستان از مشهد تعطیل شده اند؛ این درحالیست که وزارت بهداشت اعلام می کند از ۱۲۳ هزار گردشگر سلامتی که در مشهد بستری و درمان شده اند، ۶۰ هزار نفر از کشور افغانستان بوده اند. کار این گردشگران توسط شرکت های گردشگری سلامت صورت گرفته و تقاضای ما این است که مصوبه رسمی کمیته گردشگری در این خصوص اجرایی شود و توافق نامه بین دو وزیر رعایت گردد.

تولی گری انواع گردشگری به عهده میراث فرهنگی است

«یوسف بیدخوری»، معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی نیز در این باره گفت: ماده ۷ قانون توسعه صنعت ایرانگردی و جهانگردی قید کرده که امور مربوط به گردشگری را شرکت های خدمات مسافرتی باید انجام دهند و این اقدامات شامل انواع گردشگری می شود. تولی گری انواع گردشگری به عهده میراث فرهنگی است؛ ما باید گردشگر را جذب و وارد کشور کنیم و تا بیمارستان برسانیم و سپس بیمارستان های دارای IPD (مجوز فعالیت در گردشگری سلامت) بیمار را تحویل بگیرند. این موضوع در توافق دو وزارتخانه نیز آمده و حدود اختیارات مشخص شده است اما در برخی استانها به این موضوع تاکید شده که آژانسها مسافرتی باید به شرکت های تسهیلگر تبدیل شوند، ساختار مدیریتی شان عوض شود و پرستار یا پزشکی به عنوان سهامدار داشته باشند اما این دستورات مانع کار آن هاست.

وی افزود: خواسته ما این است که کار گردشگری را متولی حوزه گردشگری انجام دهد. اختیاراتی که به شرکت تسهیلگر داده اند در خارج از مرزهای توافق دو وزارتخانه است و این روند، نوعی دوگانگی در تصمیم گیری و اجرا ایجاد کرده است.

گردشگر سلامت در مشهد گرفتار دلالت می شود

شافعی، رئیس اتاق ایرن نیز در این باره گفت: موضوعی که امروز مطرح شد، در سطح ملی نیز عنوان می شود. در همین زمینه چندین جلسه با دکتر جهانگیری، معاون اول رئیس جمهور داشته ایم. اما نباید این را نادیده گرفت که وراث مشکلات ایجاد شده به واسطه آیین نامه وزارت بهداشت، تشکل های بخش خصوصی ما نیز در حوزه گردشگری به درستی عمل نمی کنند و بیماران در مشهد گرفتار دلالت می شوند. بخش گردشگری سلامت امروز سرگردان است و بخشی از امور آن در دست دلالت قرار دارد و این وضعیت باید تغییر یابد.

وی خاطر نشان کرد: وزارت بهداشت نباید اجبار کند که حتماً یک نفر از این حوزه در شرکت های تسهیلگر گردشگری سلامت حضور یابد. این موضوع باید در سطح ملی حل شود و به صحن علنی شورای گفت و گوی مرکز بروید تا مسائل در آنجا پیگیری گردد.

رزم حسینی، استانداری خراسان رضوی هم اظهار کرد: دانشگاه علوم پزشکی دارای هیات امناست و از اختیارات ویژه ای برخوردار است؛ اگر حل این مشکل را از مسیر شورای گفتگوی

مرکز بخواهیم طی کنیم، چند ماه به طول می انجامد و در نتیجه، ظرفیت ها را در استان از دست می دهیم. لازم است جلسه ای با حضور معاون اقتصادی استانداری در خصوص این موضوع در ستاد تدبیر استان برگزار شود و اگر به نتیجه ای نرسید، موضوع را در سطح ملی پیگیری کنیم.

*لزوم افزایش سهم انرژی تجدیدپذیر به ۷۰ درصد از عوارض برق

در ادامه لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی خراسان رضوی به تشریح دستورکار دوم جلسه پرداخت و گفت: پیگیری درخواست شرکت های پیمانکار سامانه های خورشیدی استان درباره تسریع در ابلاغ نرخ های جدید خرید تضمینی برق از نیروگاه های تجدیدپذیر و سایر موارد مربوط به توسعه و اجرای تکالیف دستگاه های اجرایی درباره استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، دومین دستورکار است. بخش خصوصی تقاضای اجرای آیین نامه در این خصوص را دارد.

وی افزود: نخستین پیشنهاد دبیرخانه شورای گفت و گو در این خصوص این است که با توجه به تغییرات پیشنهادی وزارت نیرو در مصوبه نرخ های جدید خرید تضمینی برق، آیین نامه و دستورالعمل مرتبط با بخشنامه وزیر نیرو طبق ماده دو و سه قانون بهبود محیط کسب و کار و ماده ۶۰ قانون رفع موانع تولید، برای بررسی و اظهار نظر به بخش خصوصی ذی نفع و اتاق بازرگانی ارسال و سپس اقدام لازم انجام شود.

لبافی در توضیح دومین پیشنهاد دبیرخانه نیز اظهار کرد: پیشنهاد دوم این است که با توجه به سهم برابر خرید برق تجدیدپذیر و برق رسانی روستایی از عوارض برق و همچنین افزایش ظرفیت شرکت های تولیدکننده برق تجدیدپذیر در بازه زمانی یکسال و نیم به ۴ برابر و کمبود منابع مالی خرید، تضمین این بخش از برق مصرفی پیگیری گردد تا سهم خرید برق تجدیدپذیر از عوارض برق به ۷۰ درصد برسد.

«بهر روز عادلشاهیان»، عضو کمیته هیات رئیسه فعالان انرژی تجدیدپذیر استان در این باره گفت: مهمترین نکته مصوبه نرخ خرید تضمینی برق، افزایش ۳۰ درصدی نرخ خرید تضمینی انرژی تجدیدپذیر است اما این مصوبه دو نکته منفی دارد، نخست حذف

ضریب ساعتی است؛ با وجود افزایش ۳۰ درصدی نرخ ها، ضریب ساعتی قراردادها حذف می شود و این دچار اشکال است و درخواست ما پیگیری موضوع از سوی اتاق ایران است. نکته منفی دوم در این مصوبه، مکانیسم مناقصه در تعیین نرخ خرید برق است. برای نیروگاه های بیش از ۱۰ مگاواتی پیشنهاد برگزاری مناقصه شده که تقاضای ما این است تا ابتدا نیروگاه ها به ثبت برسند و سپس این اتفاق محقق شود.

وی از الزام تامین ۲۰ درصد برق مصرفی سازمان های دولتی از حوزه تجدیدپذیر به عنوان یکی دیگر از درخواست های فعالان این حوزه نام برد و گفت: اجرای این موضوع در استان شکل گیری کسب و کاری جدید برای شرکتهای برق تجدیدپذیر را به دنبال خواهد داشت.

*پیشنهاد اختصاص ۲ درصد از مالیات بر ارزش افزوده استان ها برای تکمیل زیرساخت های شهرک ها و نواحی صنعتی

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفت و گوی استان درباره دستورکار دیگر این که به «نحوه اجرای بند (ب) ماده ۶ قانون برنامه ششم توسعه» اشاره دارد، سخن گفت و توضیح داد: این بند قانونی به عوارض مالیات بر ارزش افزوده و عوارض آلاینده ها اشاره دارد. پیشنهاد دبیرخانه شورای گفت و گوی استان این است که چون در حال حاضر لایحه اصلاح قانون مالیات بر ارزش افزوده در مجلس مورد بررسی است؛ پیشنهاد اختصاص ۲ درصد از مالیات بر ارزش افزوده استان ها به عنوان سرفصل بازسازی، نوسازی و تکمیل زیرساخت شهرک ها و نواحی صنعتی از طریق حساب ویژه ای واریز شود تا برابر آیین نامه ای که سازمان صنایع کوچک با موافقت بخش خصوصی تهیه خواهد کرد، بین شهرک های صنعتی دولتی و خصوصی توزیع و بر هزینه کرد آن نظارت شود.

وی ادامه داد: همچنین با توجه به اینکه در حال حاضر عوارض آلاینده شرکت های مستقر در شهرک های صنعتی در مدیریت شهری هزینه می شود، مقرر گردد تا از طریق مبادی ذی ربط پیگیری لازم درباره اختصاص عوارض به شهرک های صنعتی دارای واحدهای صنعتی آلاینده به عمل آید.

حبیب الله مقامی، مدیرعامل شرکت خدماتی شهرک صنعتی توس نیز در این خصوص گفت: به استناد قانونی که در سال ۸۳ در مجلس به تصویب رسید، شرکت های خدماتی عهده دار اداره، تکمیل، نوسازی و بازسازی در شهرک های صنعتی هستند، آن هم در حالی که منابع آن ها از محل هزینه شارژ، آب بها و بهای فاضلاب تامین می شود اما با توجه به مشکلات واحدهای صنعتی، در حال حاضر اخذ این مبالغ مذکور با مشکل مواجه شده است و ما خواستار تصویب پیشنهادات دبیرخانه هستیم تا بخشی از مشکلات شهرک های صنعتی از این محل ساماندهی شود.

*ایجاد کمیته راهبردی برای رتبه بندی متقاضیان کارت های طلایی، نقره ای، برنزی

لبافی، رئیس دبیرخانه شورای گفتگوی دولت و بخش خصوصی استان در پایان و درباره رتبه بندی متقاضیان کارت های طلایی، نقره ای، برنزی و کمیته راهبردی موضوع این دستورالعمل، به عنوان دیگر دستورکار نشست گفت: دستورالعملی که در این خصوص تهیه شده، اهدافی همچون تبیین الگو، تدوین روش رتبه بندی، تمایز بین کارآفرینان از طریق روش های عادلانه رتبه بندی، تسهیل روابط از طریق اطلاع رسانی و... را مدنظر داشته است که در نهایت یک جمع بندی حاصل شد.

وی افزود: در این راستا باید یک کمیته ای راهبردی برای این دستورالعمل اجرایی شکل بگیرد تا بر روند کار نظارت داشته باشد. کمیته ای که متشکل از دستگاه های متولی و نمایندگان از بخش خصوصی است.

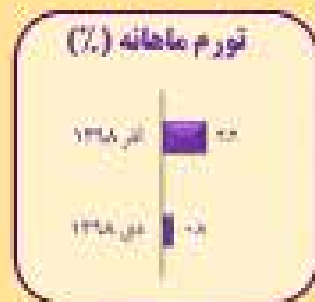
وی با اشاره به تبیین مدلی بای رتبه بندی نیز گفت: در رتبه بندی، شاخص هایی همچون مدیریت و صلاحیت حرفه ای، مسئولیت پذیری اجتماعی و موقعیت رقابتی و موقعیت کسب و کار با سقف امتیاز تجمعی ۶۰۰ توسط کمیته راهبردی ارزیابی خواهد شد و دارندگان امتیاز ۵۰۰ تا ۶۰۰ کارت برنزی، ۸۰۰ تا ۹۰۰ نقره ای و بالاتر از ۹۰۰، کارت طلایی دریافت خواهند کرد و از مزایای اجتماعی این کارت ها بهره مند خواهند شد.

گفتنی است؛ در پایان این جلسه با این پیشنهاد دبیرخانه شورای گفت و گو، پس از انجام اصلاحاتی موافقت به عمل آمد.

افزایش اجاره بهای مسکن؛

عامل مسلط در افزایش نرخ تورم ماهانه دی ماه ۱۳۹۸

سهم هر بخش از رشد **۰.۲۸ درصدی** شاخص قیمت مصرف کننده در دی نسبت به آذر ۱۳۹۸ - (واحد درصد)

بخش	تغییر درصدی	بخش	تغییر درصدی
خوراکی‌ها و آشامیدنی‌ها	۰.۱۸	دخانیات	۰
نان و غلات	۰.۰۳	پوشاک و کفش	۰.۱
گوشت قرمز و سفید و فرآورده‌های آن	۰.۰۲	مسکن، آب، برق، گاز و سایر	۰.۳
شیر، پنیر و خامه‌های تر	۰.۰۲	مسکن (اجاره)	۰.۴
روغن‌ها و چربی‌ها	۰	آب، برق و سوخت	۰.۲
سبزی و حبوبات	۰	میلان و لوازم خانگی	۰.۱
سریشات (سبزی‌ها و میوه‌ها)	۰.۲	بهداشت و درمان	۰.۱
شکر، مربا، عسل، شکلات و شیرینی	۰	حمل و نقل	۰
چای، قهوه، کاکائو، نوشابه و آبمیوه	۰	ارتباطات	۰.۱
		تفریح و ورزش	۰
		آموزش	۰
		هتل و رستوران	۰
		کالاها و خدمات متفرقه	۰.۱

گروه کارخانجات طوس فدک

اولین تولید کننده انواع سمپاش های، پشت تراکتوری و موتوری، توربین زراعی و توربین باغی (تحت لیسانس اروپا) با ۳۵ سال سابقه در ایران میباشد.

طوس فدک

TOOS FADAK

طوس فدک حافظ دست رنج کشاورز

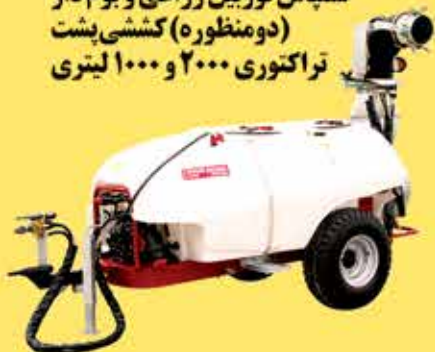
سمپاش دو منظوره کششی پشت تراکتوری
توربین باغی و زراعی بوم دار
۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ لیتری

سمپاش ۸۰۰ لیتری زراعی سوار شونده
پشت تراکتوری توربینی و بوم دار
(دو منظوره)

سمپاش توربین زراعی و بوم دار
(دو منظوره) کششی پشت
تراکتوری ۱۰۰۰ و ۲۰۰۰ لیتری

سمپاش موتوری چرخ دار
۱۰۰ و ۲۰۰ لیتری

سمپاش سوار شونده بوم دار
۴۰۰، ۶۰۰ و ۸۰۰ لیتری
با بوم های ۸، ۱۰، ۱۲، ۱۴ و ۱۶ متری

سمپاش زنبه ای

بیلر بسته بنده علوفه
طرح کلاس با کارایی مطمئن

طوس فدک

TOOS FADAK

محصولات گروه کارخانجات طوس فدک
با ضمانت و خدمات پس از فروش در خدمت کشاورزان عزیز

آدرس دفتر مرکزی: مشهد خیابان جمهوری اسلامی (بلوار فرودگاه) نبش جمهوری اسلامی ۱۷ پلاک ۳۶۵
آدرس کارخانه: مشهد کیلومتر ۲۳ جاده قوچان، ابتدای شهرک صنعتی فناوری های برتر

NilooFar NilooFar

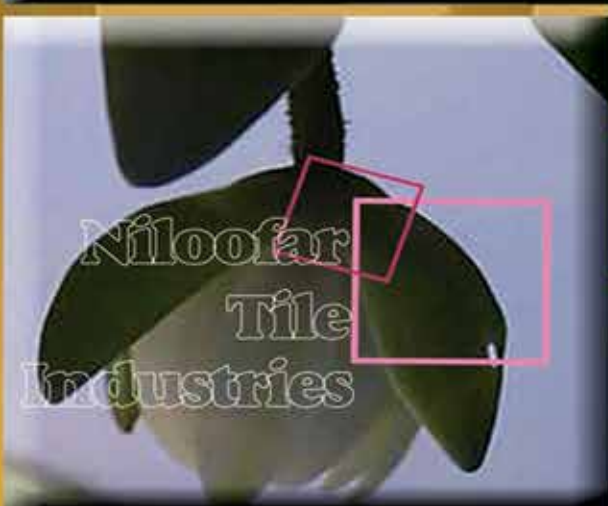
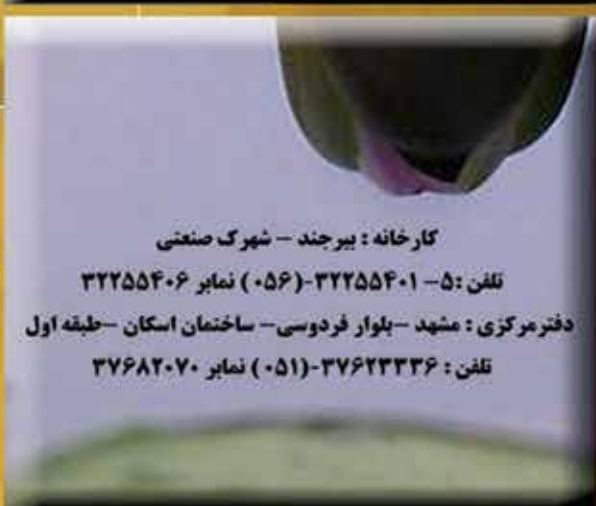
NilooFar Tile Industries

صنایع کاشی نیلوفر

نیلوفر

صنایع کاشی

لعل نیلوفر زحاک آمد

کارخانه : بیرجند - شهرک صنعتی

تلفن : ۵- ۳۲۲۵۵۴۰۱ - (۰۵۶) نمابر ۳۲۲۵۵۴۰۶

دفتر مرکزی : مشهد - بلوار فردوسی - ساختمان اسکان - طبقه اول

تلفن : ۳۷۶۲۳۳۳۶ - (۰۵۱) نمابر ۳۷۶۲۳۰۷۰

NilooFar
Tile
Industries